

تدوین سیاست‌های بهینه تجارت خارجی ایران (صادرات) برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی

محمدتقی رضویان*

معصومه بهاری جوان**

رضا آذری محبی***

پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی، موافقان و مخالفان بسیاری دارد. اثرات پیوستن به این سازمان نیز از دیدگاه‌ها و جنبه‌های مختلف قابل بررسی است. در این پژوهش اثرات پیوستن ایران به این سازمان از نظر اقتصادی به ویژه از بعد توان صادراتی مورد توجه قرار گرفته است. برای حضور در بازارهای جهانی و گسترش آن لازم است تا مزیت‌های نسبی صادرات کشور مورد بررسی قرار گیرد. مزیت نسبی می‌تواند با توجه به نوع محصول و بازار آن در مناطق مختلف جهان، متغیر باشد. در این پژوهش در ابتدا نگاهی اجمالی به موافقتنامه‌های عمومی تعرفه تجارت (گات) شده و سپس جایگاه صادرات غیرنفتی جمهوری اسلامی ایران

* - دکتر محمدتقی رضویان: استاد رشته جغرافیای اقتصادی دانشگاه شهیدبهشتی، مدیر بخش برنامه‌ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی.

** - معصومه بهاری جوان؛ کارشناس ارشد اقتصاد، پژوهشگر آزاد.

*** - رضا آذری محبی؛ کارشناس ارشد اقتصاد، پژوهشگر آزاد.

را به تفکیک کدهای SITC مورد بررسی قرار داده‌ایم. در ادامه، مزیت نسبی آشکار شده صادرات کشور نسبت به جهان، اروپا، آسیا و خاورمیانه محاسبه و از آنجا که شاخص مزیت نسبی آشکار شده طی سال‌های مختلف از نوسان زیادی برخوردار بوده، شاخص متوسط مزیت نسبی آشکار شده محاسبه شده است. در پایان پی‌آمدهای الحاق یا عدم الحاق جمهوری اسلامی ایران به سازمان تجارت جهانی مورد بررسی قرار گرفته و سیاست‌های بهینه صادراتی الحاق ایران به این سازمان ارایه گردیده است.

کلید واژه‌ها:

ایران، گات، عضویت در گات، بازرگانی جهانی، صادرات، بازرگانی خارجی، قوانین و مقررات، سازمان تجارت جهانی

مقدمه

مسأله پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی موضوعی است که موافقان و مخالفان بسیاری دارد، اثرات پیوستن به این سازمان نیز از دیدگاه‌ها و جنبه‌های مختلف قابل بررسی است. آنچه که در این پژوهش مورد توجه خاص محققین قرار گرفته، اثرات پیوستن ایران به این سازمان از نظر اقتصادی، به‌ویژه از بعد توان صادراتی می‌باشد. اعتقاد ما بر این است که مزیت نسبی می‌تواند با توجه به نوع محصول و بازار آن در مناطق مختلف جهان، متغیر باشد. از این رو یافتن بازارهای جهانی که صادرات محصولات غیرنفتی کشور در آنها دارای مزیت نسبی آشکار می‌باشد، در تدوین سیاست‌های بهینه تجارت خارجی ایران، به‌ویژه برای تصمیم‌گیری در خصوص پیوستن به سازمان تجارت جهانی می‌تواند رکن اساسی داشته‌باشد و به‌منظور دستیابی به این امر مهم در این پژوهش در ابتدا نگاهی اجمالی به موافقتنامه‌های عمومی تعرفه و تجارت (گات) خواهیم داشت. سپس به بررسی نقش و وظایف سازمان تجارت جهانی می‌پردازیم. در ادامه جایگاه صادرات غیرنفتی جمهوری اسلامی ایران را به تفکیک کدهای SITC¹ و طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹ مورد بررسی قرار می‌دهیم. شایان ذکر است که تمامی اطلاعات مربوط به صادرات و واردات کشور در قالب کدهای تعرفه‌ای HS² توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران منتشر می‌شود در حالی که ارزش صادرات جهانی بر اساس کدهای SITC³ ارایه می‌شود. از این رو در قدم اول، برای انطباق بین این دو سیستم؛ بایستی کدگذاری صورت می‌گرفت که قبلاً این امر توسط «پژوهشکده امور اقتصادی» و برای اولین بار در کشور صورت گرفت که به صورت بانک اطلاعاتی و در قالب یک بسته نرم‌افزاری موجود می‌باشد. بنابراین آمار مربوط به صادرات کشور، به تفکیک کدهای SITC براساس بانک اطلاعاتی فوق‌الذکر استخراج و ارایه شده‌است.

1- Standard International Trade Classification

2- Harmonized commodity description and coding System

3- Standard International Trade Classification

در ادامه به ارایه مبانی نظری مزیت نسبی پرداخته‌ایم و نحوه محاسبه مزیت نسبی آشکار شده و مقدار متوسط آن را به صورت فرمول ریاضی ارایه نموده‌ایم. در قسمت بعدی، ابتدا مزیت نسبی آشکار شده نسبت به جهان را طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹ و به تفکیک کدهای سه رقمی SITC محاسبه و به همراه رتبه هر یک در قالب جدول ارایه کرده‌ایم. در قسمت‌های بعدی، مزیت نسبی آشکار شده صادرات ایران نسبت به مناطق اروپا، آسیا و خاورمیانه محاسبه و طی جداول جداگانه‌ای ارایه شده‌است. از آنجاکه شاخص مزیت نسبی آشکار شده طی سال‌های مختلف، از نوسان زیادی برخوردار بوده، در مرحله بعد به محاسبه شاخص متوسط مزیت نسبی آشکاره شده پرداخته‌ایم، تا از این طریق مزیت نسبی آشکار شده صادرات کشور طی دوره زمانی ۱۳۷۵-۱۳۷۹ و به صورت یکپارچه، قابل بررسی باشد.

در پایان پیامدهای الحاق یا عدم الحاق جمهوری اسلامی ایران به سازمان تجارت جهانی مورد بررسی قرار گرفته و سیاست‌های بهینه صادراتی الحاق ایران به این سازمان ارایه شده‌است.

۱- موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت و سازمان تجارت جهانی

بسیاری از کشورها سال‌ها است که تلاش می‌کنند با برقراری ضوابط مورد تایید سازمان تجارت جهانی، هرچه زودتر به صورت رسمی به این جریان بپیوندند. با وجود تمامی زیان‌هایی که جهانی شدن در آغاز به همراه خواهد داشت، بهتر است پیوستن کلیه کشورها به این سازمان هرچه زودتر صورت پذیرد، زیرا در بلندمدت، جهانی شدن اهداف خود را پیش خواهد برد. سازمان تجارت جهانی نام نوین موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (گات) است، این موافقتنامه درباره امتیازات تعرفه‌ای میان کشورهای است که بیش از ۸۵ درصد بازرگانی جهان را در اختیار دارند. سازمان تجارت جهانی، سازمانی بین‌المللی و دارای منشوری به‌عنوان نظام‌نامه رفتار حکومت‌ها در بازرگانی بین‌المللی است. مفاد این موافقتنامه، کشورهای عضو را متعهد می‌سازد که تجارت

چندجانبه را با حداقل موانع تجاری میان خودشان گسترش داده و در کنار کاهش تعرفه‌ها و سهمیه‌های وارداتی توافقنامه‌های امتیاز تجارت را لغو کنند. سازمان تجارت جهانی همچون دیگر سازمان‌های بین‌المللی دارای قوانین و مقررات معینی است که کشورها در صورت تمایل به عضویت در آن، باید ضمن آشنایی کامل با این مقررات، سودها و زیان‌هایی را که در پیوستن به آن، در نظام اقتصادی - تجاری متوجهشان می‌شود، به دقت مورد ارزیابی قرار دهند. پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی در طول برنامه‌های اول و دوم همواره به‌عنوان یکی از موضوعات مهم اقتصادی مورد بحث قرار گرفته و در برنامه سوم نیز بر اهمیت آن افزوده شده‌است و همواره نیز بررسی پیامدهای اقتصادی و تجاری بخش صادرات در پیوستن احتمالی به سازمان تجارت جهانی مطرح بوده‌است. باتوجه به اینکه سازمان تجارت جهانی به‌عنوان یکی از دستاوردهای مهم مذاکرات هشت ساله دور اروگوئه گات می‌باشد، در ابتدا نگاهی اجمالی بر موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (گات) خواهیم‌داشت.

۱-۱- موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (گات)

هدف اصلی گات فراهم کردن محیطی باثبات و قابل پیش‌بینی برای صنایع و بنگاه‌های بازرگانی کشورهای عضو است تا در آن محیط بتوانند تحت شرایط رقابت عادلانه با یکدیگر تجارت کنند. کل چارچوب این نظام بر چهار قاعده اساسی و ساده استوار است.

الف - قاعده اول: حمایت از صنعت داخلی فقط از طریق تعرفه‌ها

نظام حقوقی که گات برای دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده ایجاد نموده، پیچیده است، لیکن بر مقررات اساسی، محدود و ساده‌ای مبتنی است. در عین حال که گات خواستار تجارت آزاد است، می‌پذیرد که کشورها ممکن است مایل باشند در مقابل رقابت خارجی از صنایع خود حمایت کنند، اما در عین حال آنها را تشویق می‌کند که این کار را در سطوح پایین معقولی - آن هم از طریق تعرفه‌ها - اعمال کنند.

مقرراتی که کشورهای عضو را از استفاده از محدودیت‌های مقداری، در مورد واردات منع می‌نماید، اصل حمایت از طریق تعرفه‌ها را تقویت می‌کند.

ب- قاعده دوم: تثبیت تعرفه‌ها

دومین قاعده مهم‌گات این است که تعرفه‌ها و سایر اقداماتی که کشورها برای حمایت از تولید داخلی خود برقرار می‌کنند باید کاهش یافته و در صورت امکان، از طریق مذاکرات میان کشورهای عضو، حذف شود و تعرفه‌هایی که بدین صورت کاهش یافته، تثبیت شده و افزایش نیابند.

ج- قاعده سوم: تجارت طبق شرط دولت کامله‌الوداد

سومین قاعده اساسی‌گات، که مقرر می‌دارد تجارت نباید تبعیض‌آمیز باشد، در شرط معروف دولت کامله‌الوداد تجسم یافته‌است. به بیان ساده این اصل اعلام می‌دارد که اگر کشور عضو به کشور دیگری، هرگونه تعرفه یا امتیاز دیگری برای محصولی اعطا کند، باید فوراً و بدون قید و شرط آن را به محصول مشابه سایر کشورها تعمیم دهد. تعهد این رفتار دولت کامله‌الوداد، نه فقط برای واردات، بلکه برای صادرات نیز اعمال می‌شود.

د- قاعده چهارم: رفتار ملی

همان‌طور که ذکر شد، اصل دولت کامله‌الوداد از اعضا می‌خواهد تا در میان کشورها تبعیض قایل نشوند. اصل رفتار ملی که مکمل اصل مذکور است، مقرر می‌دارد که محصول وارداتی که پس از پرداخت حقوق گمرکی و سایر هزینه‌ها، از مرز عبور نموده، نباید با رفتاری مواجه شود که نسبت به آنچه بر محصول مشابه تولید داخل اعمال می‌شود، نامطلوب‌تر باشد. به بیان دیگر این اصل، کشورهای عضو را وادار می‌کند تا با محصولات وارداتی، رفتاری کاملاً مشابه با رفتار با کالاهای ساخت داخل داشته باشند.

۱-۲- نقش و وظایف سازمان تجارت جهانی

گات در چندین دور مذاکرات تجارت بسیار گسترده‌تر شد و قسمت اعظم تجارت کالایی جهان را تحت پوشش قوانین خود قرار داد. در سال ۱۹۴۸، مهم‌ترین دور مذاکرات تجاری چندجانبه، به نام «دور اروگوئه» شروع شد و تحول عظیمی در گات و مقررات آن حاصل شد که از آن جمله تاسیس سازمان تجارت جهانی و قرار دادن بخش خدمات و حقوق مالکیت معنوی تحت اصول گات را می‌توان برشمرد. در حال حاضر، مقررات گسترده این سازمان نوظهور در مورد اکثریت بخش‌های اقتصاد داخلی و روابط اقتصادی تجاری خارجی کشورهای عضو اعمال می‌شود و لازم به ذکر است در حال حاضر حدود ۱۴۲ کشور جهان، عضو این سازمان می‌باشند. این سازمان از سال ۱۹۹۵ در مراکش اعلام موجودیت کرد و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۰۵ اثرات جدی آن در سطح جهانی ظاهر شود. دور مذاکرات مراکش که تحت حمایت و نظارت گات انجام گرفت، منجر به تهیه سه سند اساسی در زمینه تجارت بین‌المللی گردید:

سند اول گات: در این سند، مقررات گات و موافقتنامه‌های وابسته به آن، در

ارتباط با تجارت کالا مورد بازنگری قرار گرفت و اصلاحاتی در آن به عمل آمد.

سند دوم موافقتنامه عمومی تجارت خدمات: که همان پذیرش موافقتنامه عمومی تجارت خدمات می‌باشد و در واقع همانند گات که مقررات مربوط به تجارت کالا است، این موافقتنامه در واقع نیز، برای خدمات تدوین می‌شود.

سند سوم حقوق مالکیت معنوی: پذیرش موافقتنامه در خصوص جنبه‌های تجاری حق مالکیت معنوی که در آن استانداردهای معینی برای حمایت از حق مالکیت معنوی تعیین گردید و به موجب مقررات آن حقوق تجاری ناشی از تکثیر، استفاده از علائم تجاری، نشانه‌های جغرافیایی، استفاده از نرم‌افزارهای کامپیوتری، بانک‌های اطلاعاتی، حق ثبت اختراع و نوآوری‌های صنعتی و حق استفاده از اطلاعات فاش نشده، مورد حمایت قرار می‌گیرد.

اهداف گات و سازمان تجارت جهانی برخاسته از دیدگاه کلاسیکی به اقتصاد

است. براساس این دیدگاه نظام بازار آزاد به‌عنوان کارآمدترین نظام تخصیص منابع شناخته می‌شود و باید از ورود هر نوع کالای خارجی در بازار که سبب ایجاد اختلال در عملکرد آن شود، جلوگیری کرد. زیرا چنین اختلال‌هایی به زیان شرکت‌کنندگان در بازار است و کاهش رفاه جامعه را به دنبال دارد. بر همین اساس به اعضای گات و سازمان تجارت جهانی توصیه می‌شود از اعمال محدودیت‌های تجاری بر علیه یکدیگر دست بردارند، تعرفه‌های تجاری خود را به تدریج کاهش دهند و مقررات تجاری را به گونه‌ای اصلاح نمایند که دستیابی آسان‌تر به کالاها و خدمات خارجی در کشور مربوطه فراهم آید. به این‌گونه تعهدات بلیط ورودی اطلاق می‌شود که طبق آن عضو از تمامی مزایای دولت کامله‌الوداد بهره‌مند می‌گردد. یکی دیگر از مفروضات این دیدگاه این است که طرف‌های تجاری باید از نظر توانایی‌های تولیدی و فنی، همپای یکدیگر باشند و بتوانند از حداکثر امکانات خود برای تولید کالاها و خدمات استفاده کنند. در غیراین صورت منافع حاصل از تجارت بیشتر نصیب کشوری می‌شود که از لحاظ فنی پیشرفته‌تر است. به علاوه فرض می‌شود که در بازار جهانی و نیز در تمام بازارهای داخلی کشورها، مبادله براساس رقابت کامل شکل می‌گیرد و سهم هریک از طرف‌های مبادله نسبت به کل بازار بسیار کوچک است.

انگیزه‌های تاسیس گات و سازمان تجارت جهانی

اکثر کشورهای پایه‌گذار گات در سال ۱۹۴۷، دارای نظام اقتصادی بازار آزاد بودند و دو هدف عمده را از تاسیس آن دنبال می‌کردند. نخست، گسترش بازار کالاهای صادراتی که با استفاده از مکانیزم کاهش موانع تجاری و گمرکی آن را دنبال می‌کردند و دوم جلوگیری از بروز جنگ‌های تحمیلی از طریق مکانیزم مذاکره و حل و فصل اختلافات. در مجموع کشورهای عضو، اصول نه‌گانه را از لحاظ حقوقی می‌پذیرند:

۱- آزادسازی تجارت خارجی؛

- ۲- آزادسازی نرخ کالاها و خدمات و حذف همه یارانه‌های غیرمستقیم؛
- ۳- آزادسازی نرخ ارز؛
- ۴- آزادسازی نرخ بهره؛
- ۵- لغو انحصارات دولتی و خصوصی؛
- ۶- جریان آزاد اطلاعات؛
- ۷- تخصیص بهینه منابع به وسیله بازار؛
- ۸- جداسازی دو مفهوم اقتصاد و تامین اجتماعی؛
- ۹- ایجاد دولت ناظر به جای دولت عامل در عرصه سیاست و اقتصاد

کشورهایی که عضو سازمان تجارت جهانی نشوند به ناچار تعرفه تنبیهی پرداخت می‌کنند. تعرفه تنبیهی که اکنون وجود دارد، به این صورت است که کشورهای غیرعضو برای صدور کالا به کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی، به ناچار باید حقوق گمرکی بالایی را بپردازند اما؛ میزان این تعرفه‌ها برای کشورهای عضو بسیار پایین، گاهی تا یک هشتم مقدار تعرفه وضع شده برای کشورهای غیرعضو است.

مقررات ناظر بر سازمان تجارت جهانی

سازمان تجارت جهانی تنها مرجع بین‌المللی مرتبط با قوانین تجاری بین کشورها است. موافقتنامه‌هایی که پس از مذاکره به امضا اکثریت کشورهای تجاری عضو این سازمان رسیده‌است، قلب آن را تشکیل می‌دهد. این اسناد فراهم‌کننده قواعد متمرکز قانونی برای بازرگانی بین‌المللی می‌باشد. این قواعد شامل مواردی است که دولت‌ها را ملزم می‌کند تا سیاست‌های تجاری خود را در محدوده‌ی موافقت‌های به عمل آمده اتخاذ نمایند. اگرچه توافق‌ها توسط دولت‌های عضو به امضا می‌رسد، اما هدف از آنها کمک به تولیدکنندگان کالاها و خدمات، صادرکنندگان و واردکنندگان در جهت بهبود فعالیت‌های تجاری‌شان است. سه هدف و مقصود اصلی این مرجع

عبارتند از:

۱- کمک به «جریان آزاد تجارت» - مادامی که اثرات جانبی ناخواسته‌ای وجود نداشته باشد - این امر یعنی از بین بردن موانع. در عین حال این اصل به معنی اطمینان دادن به افراد، شرکت‌ها و دولت‌ها است که بدانند قوانین تجاری در سطح جهان چگونه است و این اطمینان را به آنان بدهند که تغییر ناگهانی در سیاست صورت نخواهد گرفت. به بیان دیگر قوانین باید «شفاف و قابل پیش‌بینی» باشد.

۲- از آنجا که موافقتنامه‌ها، به وسیله مجموعه کشورهای دخیل در تجارت تنظیم و امضا می‌شوند یکی دیگر از وظایف و اصول این سازمان ایجاد فضای مناسب برای «مذاکرات تجارت» است

۳- سومین نقش مهم سازمان تجارت جهانی «حل و فصل مناقشات» می‌باشد. روابط تجاری، اغلب به تضاد و تقابل منافع منجر می‌شود. قراردادهای موافقتنامه‌هایی که به طور دقیق و موشکافانه در سیستم سازمان تجارت جهانی مورد مذاکره قرار می‌گیرند، در بیشتر موارد نیازمند تغییر هستند. بهترین روش سازگاری برای حل و فصل بی‌طرفانه اختلافات، بر پایه قانونی توافق شده مبتنی است.

اهداف و اختیارات سازمان تجارت جهانی

سازمان تجارت جهانی سازمان فراگیر و مسئول نظارت بر اجرای تمامی موافقتنامه‌های چندجانبه و دارای چند طرف است که در اروگوئه مورد مذاکره قرار گرفتند و یادآور آینده مورد مذاکره قرار خواهند گرفت. اهداف اساسی این سازمان مشابه اهداف گات است که به عنوان نهادی جداگانه از بین رفت و به بخشی از سازمان مذکور تبدیل شد. این اهداف عبارتند از: افزایش سطح زندگی و درآمد‌ها، تضمین اشتغال کامل، گسترش تولید و تجارت و استفاده بهینه از منابع جهانی. مقدمه، این اهداف را به خدمات تعمیم می‌دهد و آنها را دقیق‌تر می‌سازد، یعنی:

● مقدمه، ایده «توسعه پایدار» را در خصوص استفاده بهینه از منابع جهانی و

نیاز برای حمایت و حفظ محیط‌زیست به شیوه‌ای سازگار با سطوح گوناگون توسعه اقتصاد ملی، معرفی می‌نماید.

● مقدمه اذعان می‌دارد که برای حصول اطمینان از اینکه کشورهای در حال توسعه و به‌ویژه کشورهای دارای کمترین میزان توسعه‌یافتگی، سهم بهتری از رشد تجارت بین‌المللی را نصیب خود سازند، بایستی تلاش‌های مثبتی صورت گیرد.

وظایف سازمان تجارت جهانی

موافقتنامه تاسیس سازمان تجارت جهانی مقرر می‌دارد که سازمان باید چهار وظیفه ذیل را انجام دهد:

۱- اجرا، اداره و کارکرد اسناد حقوقی دور‌اروگوئه و هرگونه موافقتنامه جدیدی که ممکن است به تسهیل کار بیانجامد.

۲- ایجاد مجمعی در میان کشورهای عضو برای مذاکرات بیشتر در خصوص موضوعات تحت پوشش موافقتنامه‌ها و موضوعات جدیدی که بعداً در چارچوب اختیارات آن قرار می‌گیرد.

۳- داشتن مسئولیت حل و فصل اختلاف نظرها و اختلافات در میان کشورهای عضو.

۴- به عهده داشتن مسئولیت انجام بررسی‌های ادواری سیاست‌های تجاری کشورهای عضو.

ده مزیت عمده برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی

در این قسمت به ده مزیت عمده عضویت در سازمان تجارت جهانی اشاره مختصری می‌شود:

۱- توسعه صلح در جهان

- ۲- حل و فصل مباحثات و اختلافات به صورت سازنده
- ۳- رای گیری براساس اجماع و وفاق
- ۴- کاهش هزینه زندگی
- ۵- افزایش قدرت انتخاب محصول
- ۶- افزایش درآمد
- ۷- افزایش رشد اقتصادی
- ۸- افزایش کارایی به دلیل وجود قوانین پایه
- ۹- دولت‌ها در برابر خواست‌های تحمیلی دیگران محافظت می‌شوند
- ۱۰- تشویق دولت‌های منضبط

پیامدهای احتمالی عضو نشدن در سازمان تجارت جهانی و راهکارهای

اثرات منفی عدم پیوستن به آن

بستن درهای اقتصاد کشور و انتخاب انزوای اقتصادی برای رسیدن به خودبسندگی در بلندمدت امری بسیار هزینه‌بر و حتی شاید ناممکن است، اما چنین امری در کوتاه‌مدت، برای بازسازی نیروها و به‌دست آوردن توان تازه - به لحاظ وارد شدن به بازارهای بین‌المللی با حالتی تعدیل شده و در سطحی محدود - کارساز است. کشورها در چنین شرایطی می‌توانند بدون اعطای امتیازات درباره عوارض گمرکی، برای ایجاد صنایع جدید به منظور افزایش و بالا بردن سطح زندگی، اقدام نمایند، اما نمی‌توانند واردات خود را در راستای به‌دست آوردن ارز لازم برای خرید کالا و اجرای برنامه‌های عمرانی محدود کنند. یکی از این راه‌ها فعال کردن پیمان‌ها و سیاست‌ها و قراردادهای منطقه‌ای است. مطلب دیگر، بازسازی نیروی انسانی کشور است. با بازسازی نیروی انسانی و آموزش آنها می‌توانیم نقاط ضعف خود را جبران کنیم. با آموزش می‌توان اثرات پیوستن سازمان تجارت جهانی را برای اقشار مختلف از جمله کشاورزان تشریح کرد و اقشار مختلف را در جریان نقاط مثبت و منفی آن قرارداد.

همچنین می‌توان نظام‌های تجاری زیر را برای افزایش همبستگی اقتصادی به کار گرفت.

- ایجاد مناطق آزاد تجاری، سبب از میان رفتن تعرفه می‌شود.

- هدف اتحادیه‌های گمرکی از میان برداشتن تعرفه‌ها در میان اعضا و برقرار

کردن تعرفه مشترک بر واردات، در برابر دیگر کشورهای جهان است.

- بازارهای مشترک که به نسبت، اقدامات بیشتری در راه همبستگی انجام

می‌دهند، محدودیت‌های کار و سرمایه را از میان برداشته و یا آن را به شکل

چشمگیری کاهش می‌دهند.

۲- جایگاه صادرات ایران در مناطق مورد بررسی

به‌منظور تدوین سیاست‌های بهینه صادرات ایران برای پیوستن به سازمان

تجارت جهانی نگاهی به وضعیت صادرات ایران خواهیم داشت.

همان‌طور که در مقدمه اشاره شد از آنجا که آمار صادرات جهانی به تفکیک

کدهای SITC تهیه و عرضه می‌شود، در این بخش ارزش صادرات ایران برحسب دلار

به تفکیک کدهای SITC برای سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۷۵ تهیه و نتایج آن طی جدول

مربوطه که در آخر آمده ارائه شده است. با نگاهی اجمالی به این جدول، مشخص

می‌گردد که در سال ۱۳۷۵ به ترتیب بیشترین ارزش صادرات به کدهای ۶۵۹، ۰۵۷،

۰۴۸، ۳۴۲، ۰۵۷، ۶۵۹، ۰۴۸، ۵۱۱، ۲۱۱ با

۱۳۷۶ بیشترین ارزش صادرات به کدهای ۶۵۹، ۰۵۷، ۳۴۲، ۰۴۸، ۵۱۱، ۲۱۱ با

۴۹/۹۶ درصد اختصاص دارد. در سال ۱۳۷۷ کدهای ۶۵۹، ۰۵۷، ۳۴۲، ۰۴۸ با

۵۱/۸۹ درصد بیشترین ارزش صادرات را دارا بودند. این درحالی است که در سال ۱۳۷۸

عمده‌ترین ارزش صادرات به کدهای ۶۵۹، ۰۵۷، ۳۴۲، ۰۴۸ با ۵۱/۹۸ درصد مربوط

است و در سال ۱۳۷۹ بیشترین ارزش صادرات به کدهای ۶۵۹، ۰۵۷، ۳۴۲، ۰۴۸،

۳۳۵، ۵۱۱، ۳۴۴، ۶۸۲ مربوط است که ۵۰/۱۶ درصد را به خود اختصاص می‌دهند.

ارزش صادرات ایران طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۷۵ (ارزش به دلار)

(صادرات ایران - ۱)

۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵	SITC
۱۲۶۵۰.۴	۴۲۱۸۰.	۱۶۸۸.۰	۱۶۶۱۷.۹	۹۷۷۱۱۷.۵	۰.۱
۱۴۵۳۰.۵	۵۴۴۶۵	۱۱۶۸.	۴۴.۱		۰.۱۱
۴.۴۴۵۱.	۱۴۴۷۹۵۴	۱۸۵۵۵۱۴	۱۸۱۴۴۴۴	۱۴۵۴۴۴۴	۰.۱۲
۱۴۴۸۱	۴۴۷۴۷	۴۴۷	۴۴۴۷۵	۴.۹	۰.۱۷
۴۸۱۴۸.۷	۴۷۵۷.۵۹	۱.۷.۱.۹۵	۱۷۵۱۸۸۴	۴.۹۴۴۵۹	۰.۲۲
۴۹۸۱	۱۱۴۱	۷۵۸۱	۷۵	۱.۴۱	۰.۲۴
۸۱۱۵۵	۸۴۴۸۲	۸۴۴۸۲	۴۴۸۴	۷۷۹۵	۰.۲۴
۴۴۴۴.۴۸	۱۴۴۴.۴۴	۱۴۴۴۴۴	۴۷۵۴۸	۸۷۴۱۹۵	۰.۲۵
۵۴۴۷۱۵۷	۵.۵۴۴۴۱	۴۴.۷۴۷.	۵۴۴۴.۱.	۴۸۷۷۸۵۹	۰.۲۴
۴۴۴۱۱	۴۴۴۴	۴۴۷۴۴	۱۷۴۴۷	۴۴۴۴	۰.۲۵
۵۴۴.۱۴	۱.۴.۷۴۷۷	۸۴۴۴.۷۵	۹.۸.۴۴۴	۱.۸۴۵۵۸۴	۰.۲۶
۴۴۷۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۴.	۴۵۴۴۴۴۱	۴۸۸۱۹۱.۷	۴۴۴۵۸۴۴	۰.۲۷
۴۴۴.	۱۴۴.۰۰	۴۴۴	۱۴.۴۹	۴۴۴۴۴	۰.۴۱
۴۵۷.۴۴	۴۸۷۱۱۹	۱۴۷۵۸	۴۴۴۴۴	۴۴۱۹.	۰.۴۲
	۴	۱۸.۰۸۴	۱۴۴۸.۸	۴۴۴۴	۰.۴۳
				۴۴.۰۰	۰.۴۴
۵۱۷۱۴۴	۷.۴۴۴۴	۴۴۴۵۴	۸۷۹۴۷	۱.۸۴۷۵۵	۰.۴۵
۸۱.۷۴۱	۵۴۵۸	۴۴۴۱.۰۰	۷۵.۴۱.	۸۴۴۴۴.۹	۰.۴۶
۴۴۴۱	۴۴۴.	۴.۰۴	۱۷۵۱	۴۴	۰.۴۷
۴۴۴۴۴۴۴	۷.۵۴۴۴۴.	۴۴۴۴.۷۱۵	۱۱.۱۷۷۷۴۵	۱۴۴۴۷۸۱۴	۰.۴۸
۴.۷.۴۴.۴	۴۴۴۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۴۴	۴۸۷۴۴۴۵	۴۴۴۴۴۴۵	۰.۵۲
۴۴۴۴۴۴۵	۴۴۴۴۴۴۴	۱۷۷۷۷۴۴	۴۴۴.۴۴۴	۴۴۵۴۴۴۴۱	۰.۵۶
۴۴۴۴.۱۸.	۴۸۷۴۴۴۴۸	۵۴۸۱۵۴۴۴	۴۸۴۴.۵۴۴	۴۱۴۴۴۴۴۱	۰.۵۷
۴۴۸۴۴۴	۵.۹۴۴۴۴	۴۴۵۴۴۴.	۴۴۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۴	۰.۵۸
۱۴۴۴۴۴.	۴۴۵۴۴۴۴	۴۴۸۵۴۴.	۴.۴.۱.۴	۴۴۴۴۴۴.	۰.۵۹
۴۴۵.۴۴	۸.۷.۴۴	۷۴۴۴۴	۴۴۸۴۴.۵	۴۴.۷۸۴۴	۰.۶۱
۱۸۴۴۴۴۴	۱۴۸۵۷۱۴	۱۴۴۴۴۵۸	۴۸۴۴۴۴۴	۷۵.۷۴۴۴۴	۰.۶۲
			۱.۰۰		۰.۷۱
		۴۴			۰.۷۲
۴۷۵۴۴۴۵	۴۴۴۷۵۷	۴۷۵۴.۴	۴۴۴۴۴۴	۷.۵.۱۴.	۰.۷۴
۱.۷۷۴۴.۱	۱۱۴۷۷۸۴۴	۴۴۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۴	۸۸۴.۴۸	۰.۷۴
۵۴۴۴۴۴۴	۴۷۷۸۴۴۴	۴۴.۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۴	۴.۹۴۴۴۴	۰.۷۵
۴۴۴۴.۴	۸.۱۴۴۴	۱۵۷۱۷.۴	۵۴۴۴۴	۴۴۴.۴۴	۰.۸۱
۴۷۷۴	۸۴.۱				۰.۹۱
۴۷۵۵۴۵	۴۴۴۴۴۵	۴۴۴۴۴۴	۴۵۴۴۴.۰	۴۸۸۴۴۴	۰.۹۸
۴۴۴۴.۱	۴۸۴۴۴	۴۴۴۴۴۴	۴۴۴.۱۹	۴۴۴۴۴۴	۱.۱۱
۴.۵۵۴۴۵	۴۴.۴۴۴	۴۵۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۴	۴۴۴۸۸۸۸	۱.۲۱
	۴۴.۴۴۴	۴.۵۵۷	۸۴.۰۰۰	۱۵۸۴۴۴	۱.۲۲
۴۴۴۴۴۴۸	۴۴۴۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۴.۵	۸۷۴۴۴۴۵۱	۸۴۴۴۴۴۴	۱.۲۱
			۷۴.۱		۱.۲۲
۴۴۴۴۴	۴۸۸.۰۴	۸۴۴۴	۸۷۴۴	۴۵۴۴۸	۱.۲۲
۴۴۴۴۴	۴۸۸۵۴	۴۴۴۴۸	۴۴۴۴۴	۴۴۴.۴۷	۱.۲۳
۴۴۴	۴۴۴۸	۴۴۴۴۴.	۴.۰۴.۸۸		۱.۲۳
۴۴۴۴۴.۹	۱۵۸۴۴۴.۴	۱۸۱۴۴۴۵	۱۴۵۴۴۴۷	۵۵.۷۱۱۱	۱.۲۳
۴۴۴.	۴				۱.۲۴
۵۴	۴۴۴۴	۴۴۴.۰۰	۴۴۴۴	۴۴۴۴	۱.۲۵
۴.۰۴	۴۴۴	۱۵.			۱.۲۶
۱.۱۷۷.	۸۴۴۴	۱۷۱۴۸	۴۴۴۴	۴۴۴.۸	۱.۲۸
۱۴۴۴۴۴	۸.۴۴۴	۴۴۴۴۴	۴۴۴۴		۱.۵۱
۱۸۸۱۸۴	۴۴۴۴	۱.۸۵۴	۴۴۴۴۴	۴۴۴	۱.۶۱
۵۴۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۵	۵۴۴۴۴۴	۱۴۷۱۴.۵	۴۴۴۴۴۵	۱.۶۲
۴.۸۹.	۵۷۸	۴۴۵	۸۸.	۸.۰۸۷	۱.۶۴
۴.۴۴		۸۱	۱۴.۱۷	۴۴۴	۱.۶۵
۴۴۴۵	۴۴۴۴۴	۴۸۴۴	۸۸.۱۵	۴۴۴۴	۱.۶۶
۴۵۴.۵	۴۴.۰۸	۵۴.۸۵۴	۴۸۷.۰۰	۴۴۴۴	۱.۶۷
۴.۱۸۴۴۸	۴۵۴۴۴.۹	۴۴۴.۱۱۱	۸۸۴۴۵.	۱۱۴.۴۴۵	۱.۶۸
	۱.۰۰۰				۱.۶۹
	۸۴				۱.۷۲
۴۴۴۴۴۴	۴۴.۰۴.	۴۴.۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۴	۴۴۴۴۴۵	۱.۷۲
۵۴۴۴۴	۴.۵۴۴۴	۴۴۴۴۴	۴.۸۹	۱.۷۴	۱.۷۴
۷۴.۴۴	۱۷۵۷۱	۴۴۴	۴.۴۵	۴۴۸	۱.۷۷
۱.۷۴۴.۴۴	۷۸۴۴۴	۴۴.۴۴	۴۴۴۴۴.	۵۴۴۴۴	۱.۷۸
۴۴۴۴۴	۴۴۴۴۴.	۴۴	۴۴۴۴۸.	۴۴۴۴۴	۱.۸۱
	۵۴۵	۱۵.۰۰			۱.۸۲

پژوهشنامه اقتصاد ایران

با نگاه دقیق‌تر به روند ارزش صادرات هر یک از کدها، مشخص می‌شود که کد ۶۵۹ (فرش و سایر کف‌پوش‌ها از مواد نسجی) در سال ۱۳۷۵ حدوداً ۲۳ درصد از کل صادرات ایران را به خود اختصاص داده‌است که برای سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۷۹ به ترتیب: ۲۴، ۲۰، ۲۲ و ۱۸ درصد است. دومین کد ۰۵۷ (میوه و میوه‌های آجیلی) به جز دانه‌های روغنی تازه یا خشک شده) است که در سال ۱۳۷۵ در حدود ۱۹/۹ درصد از کل صادرات ایران را به خود اختصاص داده‌است. این درصد برای سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۷۹ به ترتیب ۱۰، ۱۸، ۱۴ و ۱۲/۶ است. به جز این دو فعالیت، مشاهده می‌شود که ارزش صادرات سایر فعالیت‌های عمده بین سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹ از نوسان برخوردار است. بنابراین در ادامه بحث، روند ارزش صادرات را بر مبنای عمده‌ترین فعالیت‌های سال ۱۳۷۹ مورد بررسی قرار می‌دهیم.

کد ۳۴۲ (پروپان و بوتان مایع) برای سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹ به ترتیب ۳/۶، ۵/۳، ۳/۸، ۲/۱ و ۴/۳ درصد از کل صادرات ایران را به خود اختصاص داده‌است. چهارمین کد تحت بررسی ۶۷۲ (شمش آهن یا فولاد) است که درصد ارزش صادرات آن طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹ به ترتیب ۲/۵، ۲/۵، ۲/۵، ۴/۵ و ۳/۸ می‌باشد. و پنجمین کد تحت بررسی کد ۳۳۵ (فرآورده‌های نفتی پس مانده) است، که درصد ارزش صادرات آن طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹ به ترتیب ۱/۱، ۱، ۱/۷، ۱/۲ و ۳/۱ است. مجموع پنج کد فوق طی سال‌های تحت بررسی، به ترتیب ۵۰/۱، ۴۲/۵، ۴۶، ۴۴ و ۴۲ درصد از کل صادرات ایران را به خود اختصاص داده‌است. مشخص است که عمده‌ترین ارزش صادرات کشور طی سال‌های مورد بررسی به فعالیت‌های سنتی و دستباف و دارای ارزش افزوده پایین مربوط است.

۳- مزیت نسبی آشکار شده

۳-۱- مزیت نسبی، مبانی نظری

مزیت نسبی که در ارتباط با تجارت خارجی مطرح می‌شود، بدان معنی است

که اگر کشوری یک کالا را نسبت به دیگر کالاها ارزان تر تولید نماید، این کشور در تولید چنین کالایی مزیت نسبی دارد و بنابراین با وارد شدن به صحنه تجارت بین الملل می توان از صدور کالاهایی که در آن مزیت نسبی دارد منتفع شود. این برتری نسبی در خصوص مبادله با کشورهای دیگر، در سه وضعیت مشخص، قابل تحقق است: اول اینکه؛ با در نظر گرفتن دو کشور الف و ب و دو کالا، کشور الف هر دو کالا را ارزان تر از کشور ب تولید نماید. در این صورت کشور الف که در تولید هر دو کالا مزیت مطلق دارد، در تولید کالایی مزیت نسبی دارد که ارزان تر از کالای دیگر تولید شود. تحت این شرایط، که کشور ب که هر دو کالا را گرانتر از کشور الف تولید می کند، در تولید کالایی مزیت نسبی دارد، که کمترین عدم مزیت مطلق را در تولید آن کالا داشته باشد. دوم؛ زمانی است که هر دو کالا در یک کشور نسبت به کشور دیگر گرانتر تولید شود، مزیت نسبی در تولید کالایی است که ارزان تر از دیگر کالاها تولید می شود. سوم؛ شرایطی را در برمی گیرد که هر یک از کشورها یکی از کالاها را ارزان تر از دیگری تولید می کند و همین کالا در کشور مقابل گران تر تولید می شود. در این صورت مزیت نسبی کشورها که در واقع همان مزیت مطلق آدام اسمیت است، در تولید و صدور کالایی است که ارزان تر تولید می شود. کلاسیکها برای اولین بار به تشریح مفهوم مزیت نسبی در تجارت بین الملل پرداختند. براساس تعریف مزیت نسبی «ریکاردویی» مزیت نسبی کالا در هر کشور باید نسبت هزینه نیروی کار در تولید را منعکس نماید. در نتیجه در این الگو مبادله از طریق تفاوت در بهره‌وری نیروی کار بین دو کشور تعیین می شود. در این حالت اگر به عنوان مثال بهره‌وری نیروی کار در کشور ایران برای تولید پارچه کمتر از تولید لباس باشد، ایران در تولید پارچه دارای مزیت نسبی است. در صورتی که به جای ارقام ساعات کار از ارزش پولی دستمزدهای پرداخت شده استفاده گردد و به جای بررسی مزیت نسبی بین دو کشور چندین کشور را مورد بررسی قرار دهیم، می توانیم از روش ارزش افزوده متوسط هر واحد دستمزد پرداختی استفاده کنیم. این روش در ادبیات یونیدو و فائو و در مورد بررسی‌های مزیت نسبی که دارای شرایط

یکشان فناوری هستند، به طور وسیع استفاده شده است.

طبق نظریه هکشر و اوهلین چنانچه کشوری به تولید و صادرات کالایی مبادرت ورزد که در تولید آن از عوامل تولید بالنسبه کمیاب تر استفاده نماید، از تجارت خارجی سود خواهد برد. برای اندازه گیری معیار شدت عوامل در کشورهای رو به توسعه که معمولاً عامل سرمایه در آنها کمیاب است می توان براساس نظریه «هکشر و اوهلین» از نسبت های سرمایه به کار سود جست و مزیت کشورهای رو به توسعه را در فعالیت هایی جستجو کرد که نسبت به کار آنها کوچک است یا به عبارتی مزیت کشور در صادرات کالایی است که در تولید آن نسبت به کشور طرف تجارت متضمن نسبت کوچکتری از هزینه سرمایه به هزینه کار باشد، به عبارت مناسب تر محصول کاربر باشد. عوامل مختلفی در تعیین مزیت نسبی نقش دارند که می توان آنها را در سه زمینه تولید، صادرات و تقاضا نام برد: نظریات سنتی تجارت بین الملل، اغلب به تعیین مزیت های نسبی در زمینه تولید می پردازند. این نظریه تنها دو عامل نیروی کار و سرمایه را در نظر گرفته، در صورتی که در زمینه تولید عواملی چون نیروی انسانی، سرمایه، منابع طبیعی و تکنولوژی از جمله اصلی ترین این عوامل می باشند.

در زمینه صدور یا عرضه در تجارت بین الملل، به دلیل دور بودن محل مصرف از محل تولید، کالاهای تولید شده بایستی به مراکز مصرف حمل گردد. لذا عواملی چون بسته بندی، حمل و نقل، بیمه، بازاریابی و تبلیغات و غیره از جمله مهم ترین متغیرهای تاثیرگذار در این مرحله می باشند. در زمینه تقاضا عموماً کالاها ماهیتاً دارای شرایط و کشش های متفاوتی هستند و توجه به پاره ای از شرایط و متغیرهای تاثیرگذار از ناحیه تقاضا می تواند، حایز اهمیت باشد. تغییر سلیق مصرف کننده ها، رشد جمعیت و دخالت دولت ها از جمله مهم ترین عواملی هستند که در ارتباط با مزیت نسبی مطرح می شوند.

شاخص های اندازه گیری مزیت نسبی آشکار شده به سه روش انجام می گیرد: روش اول؛ مبتنی بر آمار تولید و تجارت است. روش دوم؛ فقط از آمار تجارت استفاده

می‌کند و روش سوم؛ بر انحراف‌های بین مقادیر واقعی از مقادیر مورد انتظار تولید و مصرف مبتنی می‌باشد. در این مقاله محاسبات تماماً براساس شاخص دوم صورت می‌گیرد، براساس این شاخص که به شاخص بلابالاسا معروف است مزیت نسبی آشکار شده (RCA) به‌وسیله نسبت سهم کشور i از صادرات جهانی کالای j تقسیم بر سهم صادرات آن کشور از صادرات جهانی فراورده‌های کارخانه‌ای تعیین می‌شود. همانند رابطه زیر:

$$RCA_{ij} = \frac{(x_{ij}/x_{ij})}{(x_{iw}/x_{iw})}$$

که در آن:

RCA_{ij} = مزیت نسبی آشکار شده

x_{ij} = ارزش صادرات کشور j از محصول i

x_{ij} = ارزش کل صادرات کشور j

x_{iw} = ارزش صادرات جهان از محصول i

x_{iw} = ارزش کل صادرات جهان

این شاخص تفسیر نسبتاً ساده‌ای دارد، به طوری که اگر مقدار آن کمتر از واحد باشد (یعنی سهم صادرات کالای i از کل صادرات کشور یا منطقه مورد نظر، کمتر از سهم آن کالا از کل تجارت جهانی باشد) نشان می‌دهد که آن کشور دارای عدم مزیت نسبی آشکار شده در آن کالا می‌باشد. همان‌طور اگر شاخص بیشتر از یک باشد، نشان می‌دهد که آن کشور در آن کالا مزیت نسبی آشکار شده دارد. برای بررسی مزیت نسبی آشکار شده در طی دوره زمانی مشخص، می‌توان از متوسط شاخص (RCA) در طی چند دوره استفاده نمود که نحوه محاسبه آن به شکل زیر است:

$$RCA_k = \frac{\sum_{i=1}^n X_{ijt} / \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m X_{ijt}}{\sum_{i=1}^n X_{hjt} / \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m X_{hjt}} = \frac{\bar{x}_{ij} / \bar{x}_{Tj}}{\bar{x}_{ih} / \bar{x}_{Tn}}$$

RCA_k = متوسط مزیت نسبی آشکار شده

$\sum_{i=1}^n X_{ijt}$ = مجموع ارزش صادرات کشور از محصول i طی دوره زمانی

$\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m X_{ijt}$ = ارزش کل صادرات کشور i طی دوره زمانی

$\sum_{i=1}^n X_{hjt}$ = ارزش صادرات جهان از محصول i طی دوره زمانی

$\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m X_{hjt}$ = ارزش کل صادرات جهان طی دوره زمانی

از آنجا که هدف از ارائه این مقاله دستیابی به سیاست‌های بهینه صادرات کشور است، مزیت نسبی آشکار شده صادرات ایران نسبت به جهان، اروپا، آسیا و خاورمیانه در طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۷۵ و رتبه هر یک در جدول شماره ۲ ارائه گردیده است.

۴- تدوین سیاست‌های بهینه صادراتی الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی

۴-۱- پیامدهای الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی

پیوستن یا نپیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی موضوع اصلی در اقتصاد ایران نخواهد بود، بلکه مسأله اصلی توانایی کشور در پذیرش شرایط این سازمان است. ایران در این برهه از زمان باید به سرعت تصمیم خود را در خصوص حضور یا عدم حضور در این سازمان اتخاذ نماید. سازمان تجارت جهانی برای ورود کشورها، شرایط خاصی را تعیین نموده است و ایران نیز برای عضویت در این سازمان، باید شرایط

تثبیت شده را بپذیرد. عده‌ای بر این باورند که ایران قبل از ورود به سازمان تجارت جهانی باید در ابتدا توان تولیدی و صادراتی خود را دگرگون سازد و از نظام سنتی خارج شود، و سپس بعد از کسب شرایط لازم، تقاضای عضویت در این سازمان را مطرح سازد. مخالفین الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی معتقدند؛ هنگامی که ایران از نظر تولیدات و به تبع آن صادرات نتوانسته به یک برنامه‌ریزی منسجم و تحول زیرساختاری در خصوص تقویت و افزایش بهره‌وری تولیدات و صادرات کالاها و خدمات بر آید و همواره، تراز منفی تجاری داشته‌است، چگونه می‌تواند بحران حاصل از پیوستن به سازمان تجارت جهانی را مرتفع سازد. به عقیده آنان اقتصاد وابسته به نفت ایران و بی‌توجهی به صادرات غیرنفتی زمینه‌هایی را فراهم ساخته‌است که با کوچکترین تنش در بازار نفت، بحرانی عظیم را به دنبال خواهد داشت، از طرف دیگر اقتصاد ایران به لحاظ ساختاری، اسیر اقتصاد دولتی است و بخش خصوصی حضور قابل توجهی در بدنه و ساختار کشور ندارد و یا از کارایی لازم برخوردار نیست، لذا ایران را به سمت صادرات تک‌محصولی (نفت یا موادخام) کشانیده‌است، بدون آنکه ارزش افزوده‌ای را به دنبال داشته‌باشد. گروه دیگری از کارشناسان که موافق پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی هستند، معتقدند که بازماندن از این کاروان و انزوایی دارای تبعات منفی است، که ساختار اقتصادی ایران را بیش از پیش با بحران مواجه خواهد ساخت. این گروه معتقدند که هرچند ایران شرایط اقتصادی مناسبی ندارد، اما پیوستن به سازمان تجارت جهانی و اجبار به انجام مواد قانونی مطرح شده از سوی این سازمان، زمینه‌های مساعدی فراهم خواهد ساخت تا ایران را از بحران موجود برهاند. اجرای مواد موافقتنامه سازمان تجارت جهانی از سوی ایران، به این معنی است که ورود کالاها به داخل ایران بدون هیچ‌گونه مانعی انجام پذیرد و در این میان محصولات ایرانی باید به مقابله با محصولات وارداتی به لحاظ کیفیت، هزینه، قیمت و... برآیند تا توان حضور در بازار و رقابت با آن را داشته‌باشند، در غیر این صورت از صحنه تجارت حذف خواهد شد. از آنجا که بسیاری از شرکت‌های تولیدی کشور از

وضعیت مناسبی برخوردار نیستند، و تنها با کمک‌های دولتی توانسته‌اند به حیات خود ادامه دهند، لذا پس از الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی طبیعی است که این تولیدات جای خود را به فعالیت‌های با بهره‌وری و کارایی بالاتر بدهد و لذا بیکاری شدید در یک مقطع زمانی به دنبال تعطیلی این تولیدات قابل پیش‌بینی است. اما چنانچه دولت در جهت بهینه‌سازی ساختار اقتصادی و تولیدی برآید، می‌توان مدت زمان این بحران را تا حد امکان کاهش داد و کشور را به سوی تولیدات و فعالیت‌های دارای مزیت نسبی کشاند.

با این وجود بایستی در نظر داشت که عدم عضویت در سازمان تجارت جهانی و عدم پذیرش موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت - که در حال حاضر در بیش از ۹۵ درصد مبادلات تجاری جهان در بین کشورهای عضو آن انجام می‌گیرد - می‌تواند تبعات خاص سیاسی - اقتصادی را به همراه داشته باشد که ذیلاً به برخی از آن موارد اشاره می‌شود:

۱- احتمال گرانتر شدن واردات کالا و خدمات

۲- احتمال برقراری موانع تعرفه در مقابل صادرات غیر نفتی ایران

۳- احتمال سخت‌تر شدن انتقال تکنولوژی

۴- احتمال محدود شدن سرمایه‌گذاری‌های خارجی

محاسبه مزیت نسبی در قسمت‌های گذشته و روند تغییرات آن طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۷۵ نشان می‌دهد که صادرات ایران از یک سیستم بسته و منحصر به نظام سنتی برخوردار بوده است و لذا دولت جمهوری اسلامی ایران به منظور فعال شدن نظام صادراتی باید شناخت دقیقی از مزیت نسبی عمده فعالیت‌های صنعتی و کشاورزی و سنتی داشته باشد.

۲-۴- الزامات عضویت ایران از نظر مغایرت قوانین عمومی کشور با مقررات سازمان تجارت جهانی

۱- **قانون اساسی:** اصل چهارم قانون اساسی در مورد هماهنگی کلیه قوانین و

مقررات با موازین اسلامی است. بر طبق اصل ۴۴ نظام اقتصادی کشور بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی است و اصل ۸۱ ممنوعیت واگذاری امتیاز تشکیل شرکت‌ها و موسسات به خارجیان را نشان می‌دهد. بنابراین می‌بینیم که برخی از مقررات عمومی عضویت در سازمان تجارت جهانی با قانون اساسی کشور اسلامی ما ناسازگاری دارد و لازم است که توجه لازم به این ناهمخوانی صورت پذیرد. مطابق قواعد سازمان تجارت جهانی، هر شرکت خارجی عضو در سازمان تجارت جهانی می‌تواند در دیگر کشورهای عضو سازمان، امتیاز تاسیس داشته‌باشد، در صورتی‌که این مسأله با اصل ۸۱ قانون اساسی کشور نیز مغایرت دارد و این امر خود تا به حال یکی از دلایل عدم عضویت کشور ایران در این سازمان بوده‌است. همچنین ماده ۳۱ قانون اساسی در مورد غیرمجاز بودن واردات جهانی برخی کالاها با مفاد برخی از مواد مانند اصل ۱ و ۲ سازمان تجارت جهانی مغایرت دارد.

۲- مقررات صادرات و واردات: ماده سوم مقررات صادرات و واردات، کالاهای

وارداتی و صادراتی را به چهار گروه مجاز، مجاز مشروط، غیرمجاز و ممنوع تقسیم می‌کند که با قوانین گات در خصوص دسترسی به بازار مغایرت دارد، ماده ۳۴ مقررات مذکور در حمایت موثر از تولید داخلی و ماده ۳۵ آن در حمایت از بخش گمرکی از طریق افزایش حقوق و عوارض گمرکی نیز مغایر با اصول سازمان تجارت جهانی است.

۳- قوانین و مقررات گمرکی: ارزیابی قوانین و مقررات گمرکی نیز مغایرت‌هایی

را با قوانین گات نشان می‌دهد. بر طبق ماده ۲ موافقتنامه گات روابط تجاری بین کشورهای عضو باید در قالب نظام و قوانین مالیات‌های رسمی انجام شود و اقدامات داخلی مثل وضع مالیات‌های داخلی که نوعی تبعیض و زبان‌آور است، ممنوع می‌گردد. ماده ۵ اساسنامه گات عبور تمام کالاها را آزاد می‌داند که این امر با مواد ۱۷۲ و ۱۹۲ آیین‌نامه اجرایی قانون گمرکی مغایر است. ماده ۷ آیین‌نامه اجرایی قانون گمرک که نحوه ارزیابی گمرکی کالاهای وارداتی و تنوع کالاهای گمرکی را معین می‌کند نیز با قوانین گات مغایرت دارد.

۴- قوانین بانکداری و بیمه: بعد از پایان مذاکرات اعضای گات در دور اروگونه که بیشتر تجارت کالاها را مدنظر داشت - برای اولین بار موافقتنامه مستقلی تحت عنوان «موافقتنامه عمومی خدمات یاگاتس» در مورد تجارت خدمات تدوین شد که کلیه خدمات مالی شامل خدمات بیمه‌ای، بانکی و سایر خدمات مالی را دربردارد. الزامات گات در زمینه بیمه و بانکداری در مواد ۱۶ و ۱۹ موافقتنامه خدمات مشخص شده که ماده ۱۶ آن درباره چگونگی مشارکت سرمایه‌های خارجی و ماده ۱۹ آن درباره فرایند آزادسازی تدریجی بحث می‌نماید. در ایران طبق اصل ۴۴ قانون اساسی خدمات بانکی و بیمه‌ای جزو بخش دولتی بوده و اصل ۸۱ قانون اساسی دادن امتیاز تشکیل به شرکت‌های خارجی را مطلقاً ممنوع می‌کند و ماده ۲۱ قانون عملیات بانکی بدون ربا نیز، با مواد موافقتنامه گات در مورد دسترسی به بازار خدمات و آزادسازی تجارت خدمات مغایر است که تماماً بیانگر نیاز به تغییرات بنیادی و ساختاری است. در پایان بحث نیز، سیاست‌های بهینه صادراتی الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی به شرح زیر ارایه می‌شود:

۱- حمایت از بنگاه‌های اقتصادی آسیب‌پذیر: هنگامی که تجارت آزاد برقرار شود، تولیدکنندگان داخلی در بخش‌های تولید کالا از جمله بخش کشاورزی و صنعت در معرض رقابت بنگاه‌های خارجی قرار می‌گیرند. در این میان طبیعتاً بنگاهی می‌تواند در صحنه تولید باقی بماند که از نظر توانایی فردی برتر باشد. در ایران این بنگاه‌ها عموماً توانایی فنی لازم را ندارند. لذا از صحنه رقابت حذف خواهند شد، و دولت به منظور حفظ وضع اقتصادی موجود و حل مشکلات اقتصادی، باید نسبت به حمایت همه جانبه از این صنایع اقدامات حمایتی لازم را انجام دهد. قدر مسلم آنکه این اقدامات در زمینه صناعی که دارای ارزش افزوده بالاتری هستند، بهتر می‌تواند پاسخگوی مشکلات باشند.

۲- در نظر گرفتن مزیت‌های بخش خدمات: ایران در حوزه فعالیت خدمات کمتر دارای مزیت نسبی است، به همین دلیل سهم بسیار ناچیزی از کل تجارت

خدمات در جهان را به خود اختصاص داده است. به گونه‌ای که خالص صادرات ایران در تمام سال‌ها منفی است. در چنین وضعیتی بخش خدمات در زمینه‌هایی چون بانکداری، بیمه، حمل و نقل و ارتباطات راه دور و مانند آن به محض برقراری تجارت آسیب‌پذیر خواهد بود.

۳- انحراف از اهداف توسعه‌ای: سازمان تجارت جهانی اساساً بر نظریه برتری نسبی کلاسیک‌ها در تجارت بین‌الملل استوار است. براساس این نظریه شرط لازم تضمین حداکثر منافع برای هر یک از کشورهای جهان این است که هر کشور در تولید کالایی تخصص پیدا کند که می‌تواند آنها را در مقایسه با سایر کشورها، با هزینه کمتری تولید نماید. بر این اساس ایران باید صادرات و تولید خود را تنها به نفت خام (که در دستور کار مذاکرات سازمان تجارت جهانی قرار ندارد) و صنایع متکی بر آن نظیر؛ پتروشیمی، و یا فرش، خشکبار و سایر تولیدات سنتی، منحصر نماید و در تولیداتی چون خودروسازی، صنایع سنگین، الکترونیک و مانند آن سرمایه‌گذاری نکند. بدین ترتیب، الگوی توسعه کشور به محض ورود به سازمان تجارت جهانی تغییر خواهد کرد. پذیرش الگوی توسعه مبتنی بر نظریه مزیت‌های نسبی، مستلزم ایجاد تغییراتی بنیادین در سیاست‌های پولی و مالی و تجدید نظر در حیطه اختیارات آن و ارایه تعریف جدیدی از دخالت دولت در امور اقتصادی است.

۴- عدم حضور دولت در اقتصاد: الگوی توسعه مورد بحث در بند ۳ الگوی توسعه مبتنی بر نظام بازار آزاد است و تنها در صورت عدم وجود دولتی کارآمد است که دستیابی به اهداف توسعه تسریع می‌شود.

۵- توجه به صادرات خدمات: این امر به منزله یک تحول بزرگ در امر صادرات محسوب می‌شود. زیرا، مثلاً هواپیمایی داخلی اجازه نمی‌دهد تا شرکت‌های خارجی در داخل ایران اقدام به حمل مسافر نمایند. حال آنکه به محض پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی شرکت‌های خارجی هم می‌توانند در داخل ایران اقدام به حمل مسافر کنند و مسافران تنها زمانی که هواپیمایی هما دارای مزیت نسبی باشد و با

کیفیت مساوی ارزان تر باشد، از خدمات آن بهره‌مند خواهند شد.

۶- نظام‌مند شدن مقررات صادرات و واردات و امور گمرکی

۷- توجه به صنعت توریسم با توجه به ارزش‌های فرهنگی جامعه

۸- ضعف سیستم بانکی و بیمه ایران

۹- حذف سوبسیدها و موانع گمرکی

۱۰- برطرف نمودن ضعف مدیریت و سوء مدیریت مانند: ارتشا و فساد مالی

۱۱- استفاده کامل از تمام ظرفیت تولیدی کارخانجات با حفظ کیفیت و

حداقل قیمت یعنی؛ وجود قدرت بالای رقابت‌پذیری با صنایع مشابه خارجی.

۱۲- یافتن حلقه‌های مفقوده در صنعت ایران

۱۳- کاهش زمان اصلاحات با سرعت بخشیدن به الحاق ایران به سازمان

تجارت جهانی

۱۴- افزایش کارآمدی بخش خصوصی

۱۵- توجه به بحث ترانزیت کالا در ایران به عنوان پل ارتباطی

۱۶- بالا بردن قدرت رقابت‌پذیری بنگاه‌های تولیدی

۱۷- راه‌اندازی و گسترش صنایع آینده‌نگر صادراتی

۱۸- در نظر گرفتن تحولات بازارها

۱۹- قوی ساختن روابط فروشنده و خریدار از ابعاد: پیچیدگی، وابستگی

متقابل، کنش متقابل اجتماعی و تداوم

۲۰- یافتن روش‌های اجرایی برای کارآمد شدن راه‌حل‌ها: به این معنی که

امروزه بایستی مسایلی را که قبلاً مشکلات ملی تصور می‌شدند، مانند مشکلات

بازارهای مالی، محیط‌زیست و استانداردهای کار، به عنوان مشکلات بین‌المللی در نظر

بگیریم. زیرا اثرات نامناسب اعمال یک کشور سریعاً به کشورهای دیگر انتقال

خواهد یافت.

۲۱- باید اطمینان حاصل کنیم که سیاست‌های در نظر گرفته شده برای

رسیدن به هدف‌های توافق شده بین‌المللی - مانند هدف‌های توسعه هزاره سوم، کاهش پنجاه درصدی فقر در جهان و غیره - تا سال ۲۰۱۵ میلادی به‌طور موثر اجرا شوند.

۲۲- باید درباره ایجاد نهادها برای اداره جامعه جهانی و ایجاد مکانیزمی جهت اجرای راه‌حل‌های جهانی و ضمانت پاسخگویی دولت‌ها برای رفع مشکلات جهانی تلاش نمود.

کتابنامه:

- ۱- اخوی، احمد. تجارت بین‌الملل استراتژی بازرگانی و توسعه اقتصادی. تهران: موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، ۱۳۷۳.
- ۲- ادیب، محمدحسین. «WTO نمایی خودمانی». نشریه بازرگانی پلاستیک، شماره ۱۶۹، (خرداد ۱۳۸۱).
- ۳- اسدی، مرتضی، بررسی مزیت نسبی در صادرات پوشاک. تهران: موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، ۱۳۸۱.
- ۴- تقوی، مهدی. «جهانی شدن و چالش‌های پیش‌رو». فصلنامه پژوهشنامه اقتصادی، سال دوم، شماره پنجم، (تابستان ۱۳۸۱).
- ۵- خاتقی بایگی، مریم. «ایران و پدیده جهانی شدن». پیام ایران خودرو، شماره ۶۵، (اسفند ۱۳۸۰).
- ۶- ذوالنور، سیدحسین. بررسی و اصلاح سیاست‌های تجاری. تهران: موسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه، جلد ششم، ۱۳۸۱.
- ۷- رئیس‌دانا، فریبرز، بهاری جوان، معصومه، آذرمحیی، رضا. طرح «بانک اطلاعاتی انطباق کدهای CPC، HS، ISIC، SITC». پژوهشکده امور اقتصادی، اردیبهشت ۱۳۸۱.
- ۸- ژیان کارلو، گاندولفو. تجارت بین‌الملل. مهدی تقوی و تیمور محمدی. تهران: پژوهشکده امور اقتصادی، ۱۳۸۰.
- ۹- سالنامه آمار بازرگانی خارجی جمهوری اسلامی ایران، جلد اول، صادرات طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۷۵.
- ۱۰- ماکاس، ردلف. فرصت‌ها و چالش‌ها در نظام چندجانبه تجاری و جایگاه ایران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، شهریور ماه ۱۳۷۷.
- ۱۱- مرکز تجارت بین‌الملل. راهنمای دور آره‌گونه. موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آبان ۱۳۷۵.
- ۱۲- نادری، ابوالقاسم. مزیت نسبی و توسعه صادرات در ایران. تهران: واحد تحقیقات بازرگانی، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، آبان ماه ۱۳۷۱.
- 13- "Trade by commodity". *International Trade Statistics Yearbook*. Vol.2, New York, United Nations, 2000.
- 14- <http://www.wto.org>

ضمایم:

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به جهان طی سال های ۱۳۷۹-۱۳۷۵

(مزیت نسبی ایران به جهان - ۱)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۰.۰۰۰۰	۱۰۸	۰.۰۰۰۰	۱۰۸	۰.۰۰۰۰	۱۰۸	۰.۰۰۰۰	۱۰۸	۰.۰۰۰۰	۱۰۸	۰۰۱
۰.۰۰۰۰	۱۷۱	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۰۱۱
۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰۱۲
۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۷۵	۰.۰۰۰۰	۷۵	۰.۰۰۰۰	۷۵	۰.۰۰۰۰	۷۵	۰۱۳
۰.۰۰۰۰	۱۸۵	۰.۰۰۰۰	۱۸۸	۰.۰۰۰۰	۱۷۷	۰.۰۰۰۰	۱۸۸	۰.۰۰۰۰	۱۸۸	۰۱۴
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۵۲	۰.۰۰۰۰	۱۵۲	۰.۰۰۰۰	۱۵۲	۰۱۵
۷۸.۳۷۷	۴	۱۷.۴۴۵	۵	۱.۹۵۲	۴	۰.۰۰۰۰	۵۹	۰.۰۰۰۰	۵۹	۰۱۶
۰.۰۰۰۰	۸۷	۰.۰۰۰۰	۸۷	۰.۰۰۰۰	۸۷	۰.۰۰۰۰	۸۷	۰.۰۰۰۰	۸۷	۰۱۷
۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰۱۸
۰.۰۰۰۰	۷۸	۰.۰۰۰۰	۵۱	۰.۰۰۰۰	۵۲	۰.۰۰۰۰	۵۲	۰.۰۰۰۰	۵۲	۰۱۹
۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۵۴	۰.۰۰۰۰	۱۵۴	۰.۰۰۰۰	۱۵۴	۰.۰۰۰۰	۱۵۴	۰۲۰
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۷۵	۰.۰۰۰۰	۱۷۵	۰.۰۰۰۰	۱۷۵	۰۲۱
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۷۴	۰.۰۰۰۰	۱۰۳	۰.۰۰۰۰	۱۱۸	۰.۰۰۰۰	۱۲۵	۰۲۲
۰.۰۰۰۰	۷۲	۰.۰۰۰۰	۵۹	۰.۰۰۰۰	۵۸	۰.۰۰۰۰	۵۸	۰.۰۰۰۰	۵۸	۰۲۳
۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰۲۴
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۷	۰.۰۰۰۰	۱۵۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۸۹	۰۲۵
۰.۰۰۰۰	۸۸	۰.۰۰۰۰	۱۲	۰.۰۰۰۰	۱۲	۰.۰۰۰۰	۷	۰.۰۰۰۰	۴	۰۲۶
۰.۰۰۰۰	۲۵	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۲۴	۰.۰۰۰۰	۲۴	۰.۰۰۰۰	۲۴	۰۲۷
۱۱.۵۵۲	۱۱	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۱۷	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۴	۰۲۸
۰.۰۰۰۰	۵	۰.۰۰۰۰	۳	۰.۰۰۰۰	۳	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۴	۰۲۹
۰.۰۰۰۰	۷۹	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۵۰	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۴	۰۳۰
۰.۰۰۰۰	۵۹	۰.۰۰۰۰	۴۸	۰.۰۰۰۰	۵۲	۰.۰۰۰۰	۷۴	۰.۰۰۰۰	۴۲	۰۳۱
۰.۰۰۰۰	۱۷	۰.۰۰۰۰	۱۹	۰.۰۰۰۰	۱۵	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۱۰	۰۳۲
۰.۰۰۰۰	۱۲۵	۰.۰۰۰۰	۱۲۴	۰.۰۰۰۰	۱۲۴	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰۳۳
۰.۰۰۰۰	۵۵	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۵۶	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۴	۰۳۴
۰.۰۰۰۰	۴۱	۰.۰۰۰۰	۱۵	۰.۰۰۰۰	۲۲	۰.۰۰۰۰	۲۱	۰.۰۰۰۰	۲۱	۰۳۵
۰.۰۰۰۰	۲	۰.۰۰۰۰	۲	۰.۰۰۰۰	۲	۰.۰۰۰۰	۵	۰.۰۰۰۰	۴	۰۳۶
۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰.۰۰۰۰	۱۲۵	۰.۰۰۰۰	۱۰۵	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۴	۰۳۷
۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰.۰۰۰۰	۱۲۷	۰.۰۰۰۰	۱۲۷	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰۳۸
۰.۰۰۰۰	۴۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰۳۹
۰.۰۰۰۰	۴۱	۰.۰۰۰۰	۵۵	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۸	۰۴۰
۰.۰۰۰۰	۷۲	۰.۰۰۰۰	۴۷	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۵۱	۰۴۱
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۹۸	۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰.۰۰۰۰	۱۱۲	۰.۰۰۰۰	۱۰۲	۰۴۲
۰.۰۰۰۰	۱۲	۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۵	۰.۰۰۰۰	۵	۰.۰۰۰۰	۵	۰۴۳
۰.۰۰۰۰	۱۱۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۵۲	۰.۰۰۰۰	۱۵۷	۰.۰۰۰۰	۱۴۹	۰۴۴
۰.۰۰۰۰	۴۵	۰.۰۰۰۰	۷۸	۰.۰۰۰۰	۵۷	۰.۰۰۰۰	۸۲	۰.۰۰۰۰	۴۵	۰۴۵
۰.۰۰۰۰	۲	۰.۰۰۰۰	۱۲	۰.۰۰۰۰	۱۰	۰.۰۰۰۰	۱۷	۰.۰۰۰۰	۴۸	۰۴۶
۰.۰۰۰۰	۱۵۸	۰.۰۰۰۰	۲۰۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰۴۷
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۱۹	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۱۰	۰۴۸
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰.۰۰۰۰	۱۲۰	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰۴۹
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰۵۰
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰۵۱
۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۷۲	۰.۰۰۰۰	۴۷	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۰	۰۵۲
۰.۰۰۰۰	۵۸	۰.۰۰۰۰	۴۸	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۱۷	۰۵۳
۰.۰۰۰۰	۷۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰.۰۰۰۰	۴۲	۰۵۴
۰.۰۰۰۰	۱۲۷	۰.۰۰۰۰	۱۲۷	۰.۰۰۰۰	۱۲۷	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۹	۰۵۵
۰.۰۰۰۰	۱۱۹	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰۵۶
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۷۵	۰.۰۰۰۰	۸۰	۰.۰۰۰۰	۷۱	۰۵۷
۰.۰۰۰۰	۱۲	۰.۰۰۰۰	۲۴	۰.۰۰۰۰	۲۴	۰.۰۰۰۰	۲۴	۰.۰۰۰۰	۲۰	۰۵۸
۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۰	۰.۰۰۰۰	۱۲۰	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰۵۹
۰.۰۰۰۰	۱۰	۰.۰۰۰۰	۱۷	۰.۰۰۰۰	۱۲	۰.۰۰۰۰	۱۵	۰.۰۰۰۰	۱۵	۰۶۰
۰.۰۰۰۰	۴	۰.۰۰۰۰	۱۰	۰.۰۰۰۰	۱۹	۰.۰۰۰۰	۱۵	۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰۶۱
۰.۰۰۰۰	۱۲۵	۰.۰۰۰۰	۱۲۸	۰.۰۰۰۰	۱۲۱	۰.۰۰۰۰	۱۲۲	۰.۰۰۰۰	۱۲۵	۰۶۲
۰.۰۰۰۰	۴۸	۰.۰۰۰۰	۴۵	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۸	۰.۰۰۰۰	۴۷	۰۶۳
۰.۰۰۰۰	۵۴	۰.۰۰۰۰	۵۴	۰.۰۰۰۰	۱۲۷	۰.۰۰۰۰	۷۱	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰۶۴
۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۸	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰.۰۰۰۰	۴۴	۰۶۵
۰.۰۰۰۰	۱۰۱	۰.۰۰۰۰	۱۰۲	۰.۰۰۰۰	۸۹	۰.۰۰۰۰	۷۸	۰.۰۰۰۰	۷۸	۰۶۶

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به جهان طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به جهان - ۲)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	
۱۶,۴۴۱	۸	۱۶,۱۷۶	۷	۱۶,۴۵۰	۶	۱۸,۱۶۹	۳	۱۵,۴۵۱	۷	۲۹۱
۱,۱۵۹	۵۱	۱,۹۰۷	۴۴	۱,۲۷۵	۴۷	۱,۰۰۵	۵۱	۰,۸۷۳	۶۷	۲۹۲
.....	۱۴۶	۱۹۰	۱۷۹	۱۸۰	۳۲۲
۰,۴۴۹	۸۴	۵,۹۷۵	۱۸	۶,۲۲۷	۱۲	۱,۲۱۱	۴۵	۰,۲۷۹	۸۲	۳۲۳
۱۶,۴۷۷	۷	۸,۲۲۰	۱۱	۱۲,۶۷۶	۶	۵,۹۷۶	۱۲	۸,۴۱۸	۱۱	۳۲۵
۱,۸۸۵	۴۴	۰,۴۱۶	۸۱	۷,۶۶۷	۹	۴,۶۴۴	۱۹	۰,۴۷۸	۵۶	۴۱۱
۴,۹۸۵	۲۴	۱,۴۹۴	۳۹	۱,۹۹۸	۳۲	۴,۴۴۴	۲۷	۰,۳۸۷	۶۹	۴۳۱
۷,۱۵۵	۱۴	۵,۸۵۱	۲۰	۱,۰۰۱۵۰	۸	۱,۰۰۲۱۰	۸	۵,۱۴۱	۱۴	۵۱۱
۲,۲۱۰	۴۱	۰,۴۹۰	۵۲	۱,۰۵۴	۴۸	۱,۳۴۶	۳۲	۱,۴۰۱	۳۱	۵۱۲
۰,۵۰۴	۷۶	۰,۲۵۵	۹۴	۰,۰۷۸	۱۱۵	۰,۰۴۴	۱۲۸	۰,۰۴۸	۱۲۷	۵۱۴
۰,۴۹۰	۸۸	۰,۰۲۱	۱۶۹	۰,۰۰۶	۱۶۲	۰,۰۱۸	۱۶۵	۰,۰۰۶	۱۲۰	۵۱۴
۰,۰۱۸	۱۵۹	۰,۰۰۵	۱۶۱	۰,۰۰۴	۱۶۰	۰,۰۰۶	۱۶۹	۰,۰۰۶	۱۶۴	۵۱۵
۴,۸۷۴	۲۹	۴,۱۴۴	۳۵	۶,۷۷۲	۲۷	۴,۸۶۸	۲۲	۴۴,۸۲۴	۲	۵۱۶
۴,۴۴۴	۳۱	۴,۸۹۵	۲۶	۴,۴۱۱	۳۴	۵,۵۰۷	۱۶	۷,۲۹۱	۱۲	۵۲۲
۰,۴۴۱	۹۱	۰,۴۱۵	۹۷	۰,۲۴۸	۱۰۲	۰,۰۴۴	۱۲۷	۰,۰۴۹	۱۲۱	۵۲۴
۰,۰۸۰	۱۴۵	۰,۰۰۱	۱۸۶	۰,۰۰۴	۱۷۲	۰,۰۰۰	۱۸۲	۰,۰۰۰	۵۲۴
۰,۴۴۹	۱۰۴	۰,۰۸۱	۱۲۰	۰,۲۷۷	۸۴	۰,۲۷۱	۹۷	۰,۰۴۴	۱۴۱	۵۲۱
۰,۴۴۲	۱۵۶	۰,۰۱۷	۱۶۰	۰,۰۰۰	۱۹۲	۰,۰۰۰	۱۶۱	۰,۰۴۴	۱۴۹	۵۲۲
۰,۲۵۲	۴۶	۱,۱۵۲	۴۳	۱,۴۴۴	۴۱	۴,۴۹۰	۳۴	۱,۴۴۲	۴۰	۵۲۳
۰,۰۰۹	۱۶۷	۰,۰۰۵	۱۷۴	۰,۰۰۰	۱۷۳	۰,۰۰۰	۱۶۷	۰,۰۰۰	۵۲۱
۰,۲۷۴	۴۲	۰,۵۱۲	۷۱	۰,۵۴۸	۶۴	۰,۵۵۷	۶۳	۰,۴۹۸	۶۲	۵۵۱
۰,۵۰۴	۷۷	۰,۴۷۸	۷۶	۰,۴۲۷	۷۱	۰,۴۴۴	۷۰	۰,۴۸۵	۶۴	۵۵۴
۴,۴۴۴	۲۶	۴,۵۲۱	۲۴	۴,۷۶۷	۲۱	۴,۴۰۰	۲۰	۴,۴۲۰	۲۴	۵۵۴
۰,۰۰۴	۱۸۰	۰,۰۰۴	۸۲	۴,۴۴۶	۲۰	۰,۰۴۱	۱۴۹	۰,۸۴۵	۴۸	۵۶۲
۲,۰۵۴	۶	۴,۴۴۷	۱۴	۴,۱۵۱	۲۴	۰,۴۴۹	۶۹	۱,۲۲۷	۴۰	۵۷۲
۰,۴۴۴	۱۰۵	۰,۱۴۴	۱۰۸	۰,۰۰۹	۱۱۲	۰,۰۰۶	۱۲۴	۰,۰۱۱	۱۵۶	۵۸۲
۰,۰۰۰	۱۹۷	۰,۰۰۰	۲۰۱	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۱۸۹	۰,۰۰۰	۵۸۸
۰,۰۰۹	۱۲۸	۰,۰۰۴	۱۳۴	۰,۰۰۶	۱۳۷	۰,۰۰۷	۱۳۴	۰,۰۱۴	۱۵۱	۵۹۱
۱,۰۰۴	۵۷	۰,۹۴۴	۵۴	۱,۲۴۹	۴۴	۰,۹۴۲	۵۵	۰,۴۴۱	۵۷	۵۹۲
۰,۴۴۲	۷۱	۰,۴۴۴	۸۰	۰,۴۴۴	۶۶	۱,۹۴۵	۴۵	۰,۴۴۸	۷۸	۵۹۸
۴,۷۸۱	۲۵	۱,۰۴۴	۳۹	۱,۱۱۵	۳۷	۱,۴۴۴	۴۰	۱,۱۸۲	۴۸	۶۱۱
۰,۰۰۵	۱۷۵	۰,۰۰۱	۱۶۸	۰,۰۰۰	۱۷۴	۰,۰۰۰	۱۵۹	۰,۰۰۰	۶۱۲
.....	۰,۰۰۰	۶۱۴
.....	۰,۰۰۰	۶۱۴
۰,۰۹۲	۱۴۱	۰,۰۶۵	۱۲۶	۰,۰۰۰	۱۲۴	۰,۰۰۷	۱۱۲	۰,۰۰۵	۱۱۸	۶۲۱
۰,۴۴۱	۴۷	۰,۸۸۹	۵۶	۰,۴۴۱	۷۰	۰,۴۴۸	۹۱	۰,۷۸۱	۵۲	۶۲۵
۰,۴۴۴	۱۷۷	۰,۰۴۴	۱۳۷	۰,۰۰۴	۱۶۷	۰,۰۰۴	۱۵۴	۰,۰۰۷	۱۱۵	۶۳۲
۰,۰۰۰	۱۱۰	۰,۰۴۸	۹۱	۰,۰۱۸	۹۵	۰,۰۴۴	۱۰۴	۰,۰۵۴	۹۹	۶۳۴
۰,۰۴۴	۱۱۲	۰,۰۴۸	۱۰۹	۰,۰۷۱	۹۷	۰,۰۱۰	۱۰۷	۰,۰۴۴	۱۰۲	۶۳۵
۰,۰۲۸	۱۵۲	۰,۰۲۱	۱۵۸	۰,۰۴۱	۱۳۷	۰,۰۴۱	۱۳۰	۰,۰۰۰	۶۴۱
۰,۱۷۲	۱۱۴	۰,۱۴۶	۱۰۷	۰,۱۴۵	۱۰۸	۰,۲۱۴	۹۳	۰,۲۵۴	۸۵	۶۴۲
۰,۵۴۴	۷۵	۰,۵۴۴	۶۵	۰,۱۸۶	۹۲	۰,۱۴۹	۱۰۱	۰,۱۰۴	۱۰۶	۶۵۱
۰,۶۷۵	۶۷	۰,۷۸۶	۶۰	۰,۹۸۷	۵۱	۱,۲۲۷	۴۴	۰,۹۸۰	۴۴	۶۵۲
۰,۴۴۷	۱۰۰	۰,۲۷۴	۹۰	۰,۴۸۰	۸۲	۰,۷۴۴	۵۸	۰,۷۹۲	۵۳	۶۵۴
۰,۰۴۸	۱۵۱	۰,۰۴۲	۱۴۵	۰,۰۴۴	۱۳۰	۰,۰۰۰	۱۱۰	۰,۰۰۶	۱۱۷	۶۵۴
۰,۰۰۱	۱۶۵	۰,۰۰۴	۱۶۵	۰,۰۰۰	۱۶۱	۰,۰۰۰	۱۶۱	۰,۰۰۰	۶۵۵
۵,۰۴۹	۲۴	۷,۷۵۴	۲۷	۴,۰۴۶	۲۸	۴,۷۷۰	۲۴	۷,۷۰۱	۲۵	۶۵۶
۰,۱۹۵	۱۶۱	۰,۱۸۰	۱۰۲	۰,۲۵۴	۸۶	۰,۴۴۵	۶۸	۰,۵۴۴	۶۲	۶۵۷
۱,۴۴۷	۴۴	۱,۰۰۶	۵۰	۰,۵۵۲	۴۲	۰,۴۴۷	۷۲	۰,۴۴۰	۵۸	۶۵۸
۱۱۴,۹۱۱	۱	۱۲۱,۸۷۵	۱	۱۰۸,۹۷۴	۱	۱۱۰,۲۸۷	۱	۱۰۹,۱۰۰	۱	۶۵۹
۱,۰۲۱۱	۱۲	۷,۹۱۷	۱۲	۴,۰۰۰	۱۸	۱,۵۵۴	۳۰	۴,۴۰۰	۲۲	۶۶۱
۲,۴۴۷	۴۳	۲,۷۰۹	۳۸	۴,۱۴۴	۲۵	۴,۴۴۴	۲۶	۲,۸۴۱	۴۴	۶۶۲
۰,۰۱۲	۱۰۰	۰,۵۷۶	۶۷	۰,۴۱۷	۷۲	۰,۴۵۷	۷۶	۰,۴۴۴	۸۶	۶۶۳
۰,۴۴۴	۴۴	۰,۴۴۱	۹۲	۰,۴۰۰	۷۹	۰,۴۴۴	۷۸	۰,۴۴۴	۷۹	۶۶۴
۲,۲۷۵	۴۰	۱,۴۴۴	۴۲	۰,۴۸۱	۴۵	۰,۴۴۴	۷۷	۰,۴۴۴	۷۴	۶۶۵
۰,۴۵۹	۶۸	۰,۴۴۸	۷۶	۰,۲۵۱	۸۷	۲,۸۴۵	۲۸	۰,۷۷۴	۸۴	۶۶۶
۰,۰۰۱	۱۸۸	۱۹۵	۰,۰۰۰	۱۸۸	۰,۰۰۰	۱۸۵	۰,۰۰۰	۶۶۷
۴,۴۰۶	۴۲	۱,۷۵۵	۴۶	۱,۸۴۴	۴۵	۱,۱۱۸	۴۷	۰,۴۱۴	۵۹	۶۷۱
۸,۴۲۷	۱۵	۱۰,۸۲۴	۸	۵,۴۵۷	۱۶	۴,۶۷۲	۱۸	۴,۴۰۰	۱۶	۶۷۲
۵,۴۴۲	۲۲	۱,۱۵۴	۴۵	۱,۴۴۰	۳۸	۵,۹۹۴	۱۱	۰,۰۰۰	۶۷۳
۰,۰۰۲	۱۷۸	۰,۰۰۴	۱۷۷	۰,۰۰۰	۱۶۴	۰,۰۰۰	۱۷۴	۰,۰۰۰	۶۷۴
۲۹,۴۷۶	۳	۱۷,۰۸۴	۴	۱۱,۴۴۲	۷	۱,۲۲۷	۴۴	۱,۰۸۵	۴۲	۶۷۶
.....	۶۷۷
.....	۶۷۸
۰,۰۰۱	۱۶۶	۰,۰۰۱	۱۸۶	۰,۰۰۰	۱۷۴	۰,۰۰۰	۱۸۷	۰,۰۰۰	۶۷۸
۵,۴۴۸	۱۹	۱,۹۷۹	۴۴	۱,۴۴۶	۳۹	۵,۸۵۶	۱۳	۲,۰۴۴	۶	۶۷۹

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به جهان طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به جهان - ۴)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۱,۲۸۶	۴۸	۰,۵۲۹	۷۰	۰,۲۴۶	۸۸	۰,۳۰۴	۸۳	۰,۲۹۷	۸۹	۸۴۵
۱,۱۷۴	۵۰	۰,۲۴۴	۹۵	۰,۴۹۴	۸۱	۰,۲۹۲	۸۵	۰,۴۸۰	۷۰	۸۴۶
۰,۰۰۰	۱۸۶	۰,۰۰۰	۲۰۴	۰,۰۰۰	۱۸۵			۰,۰۰۰	۱۶۸	۸۴۷
۰,۷۸۲	۹۸	۰,۱۴۴	۱۱۱	۰,۱۴۶	۱۰۷	۰,۱۴۴	۱۰۲	۰,۱۴۹	۹۶	۸۴۸
۲,۳۵۶	۳۹	۱,۶۳۷	۳۸	۱,۴۹۸	۳۱	۲,۴۵۴	۳۲	۲,۲۰۴	۳۶	۸۵۱
۰,۰۰۰	۱۹۰	۰,۰۰۰	۱۹۴			۰,۰۰۰	۱۷۷			۸۷۱
۰,۱۱۳	۱۴۶	۰,۰۸۹	۱۱۷	۰,۱۵۱	۱۰۰	۰,۱۸۱	۹۶	۰,۱۱۲	۱۰۴	۸۷۲
۰,۰۰۰	۱۸۷	۱,۱۴۷	۴۷	۰,۱۵۱	۱۰۱	۰,۴۸۸	۶۱	۰,۴۱۷	۹۲	۸۷۳
۰,۰۰۰	۱۶۸	۰,۰۱۴	۱۴۴	۰,۰۰۰	۱۸۱	۰,۰۰۰	۱۷۲	۰,۰۰۰	۱۷۷	۸۷۴
۰,۰۰۰	۱۹۴	۰,۰۰۰	۱۹۴	۰,۰۰۰	۱۸۲			۰,۰۰۰	۱۴۴	۸۸۱
۰,۰۰۰	۱۹۸	۰,۰۰۰	۱۸۹	۰,۰۰۰	۱۸۹	۰,۰۰۰	۱۸۴	۰,۰۰۰	۱۸۰	۸۸۲
		۰,۰۴۴	۱۲۷	۰,۰۹۸	۱۱۳					۸۸۳
۰,۰۰۰	۱۹۱	۰,۰۰۰	۱۹۷	۰,۰۰۰	۱۹۱			۰,۰۰۰	۱۹۰	۸۸۴
۰,۰۰۰	۱۴۴	۰,۰۵۱	۱۴۰	۰,۰۵۱	۱۴۸	۰,۰۸۶	۱۱۱	۰,۰۷۴	۱۱۲	۸۸۵
۰,۰۰۰	۱۴۲	۰,۰۲۷	۱۴۹	۰,۰۰۰	۱۴۹	۰,۰۰۰	۱۴۶	۰,۰۰۰	۱۴۴	۸۸۶
۱,۴۴۸	۴۴	۱,۱۷۱	۴۴	۱,۱۸۹	۴۴	۱,۴۳۲	۴۱	۱,۳۳۲	۳۵	۸۸۷
۰,۳۰۵	۹۵	۰,۱۲۱	۱۱۲	۰,۱۲۹	۱۰۴	۰,۰۹۸	۱۰۸	۰,۰۹۱	۱۰۸	۸۹۴
۰,۴۴۹	۸۵	۰,۴۳۷	۷۷	۰,۴۰۱	۷۴	۰,۷۰۵	۶۰	۰,۴۹۵	۸۰	۸۹۵
۰,۰۰۰	۱۴۴	۰,۰۲۴	۱۵۵	۰,۰۰۰	۱۴۴	۰,۰۱۵	۱۴۷	۰,۰۰۰	۱۴۹	۸۹۶
۰,۰۰۰	۱۱۴	۰,۱۵۵	۱۰۶	۰,۰۰۰	۱۴۷	۰,۰۱۲	۱۵۳	۰,۰۰۰	۱۴۱	۸۹۷
۰,۰۴۳	۱۴۱	۰,۰۱۴	۱۶۲	۰,۰۰۰	۱۴۸	۰,۰۱۹	۱۴۴	۰,۰۰۰	۱۵۸	۸۹۸
۰,۴۴۳	۱۰۷	۰,۲۱۱	۱۰۰	۰,۱۱۹	۱۱۰	۰,۱۵۳	۹۹	۰,۱۶۱	۹۷	۸۹۹

منبع: طرح تدوین سیاست‌های بهینه تجارت خارجی ایران (صادرات) برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی، پژوهشکده اقتصادی

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به اروپا طی سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به اروپا - ۲)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۱۴,۳۴۸	۱۲	۱۸,۴۴۴	۷	۱۸,۴۵۸	۶	۱۹,۶۸۷	۷	۱۸,۱۳۷	۷	۲۴۱
..۸۵۵	۶۵	۱,۴۴۵	۶۶	..۱۴۸	۵۴	..۷۴۸	۵۴	..۴۴۰	۵۷	۲۴۲
..۵۱۶	۸۰	۷,۵۱۴	۱۸	۷,۵۷۴	۱۴	۱,۴۲۸	۴۴	..۴۴۲	۷۴	۲۴۳
۲,۰۴۴	۹	۱۱,۷۸۵	۱۲	۱۶,۸۷۱	۷	۸,۴۴۲	۱۵	۹,۹۰۵	۱۲	۲۴۴
۱,۹۸۴	۴۴	..۵۰۴	۷۱	۱,۴۵۱	۴۰	۵,۰۱۹	۱۴	..۸۰۶	۵۷	۲۴۵
۵,۰۰۸	۲۷	۱,۶۴۹	۳۹	۲,۱۴۰	۲۲	۴,۵۴۵	۲۴	..۴۵۸	۴۵	۲۴۶
۸,۴۷۸	۱۴	۶,۴۴۷	۱۹	۱۱,۰۸۶	۸	۱۰,۹۷۱	۱۰	۶,۴۴۴	۲۱	۵۱۱
۲,۴۴۴	۴۰	۱,۰۴۷	۵۱	۱,۰۸۴	۵۱	۱,۴۴۵	۴۷	۱,۴۴۱	۴۴	۵۱۲
..۴۴۴	۸۱	..۴۵۲	۹۴	..۷۴	۱۲۸	..۴۰	۱۴۱	..۴۵	۱۴۱	۵۱۳
..۷۴۴	۱۰۲	..۴۴۴	۱۷۴	..۴۴	۱۴۷	..۴۴	۱۵۲	..۴۸	۱۲۸	۵۱۴
..۱۰۰	۱۴۴	..۴۴۴	۱۴۴	..۴۱	۱۴۴	..۴۰	۱۵۴	..۴۸	۱۴۸	۵۱۵
۴,۴۴۸	۴۴	۲,۴۴۷	۳۲	۲,۴۴۷	۴۰	۴,۰۰۵	۴۰	۴,۰۰۴	۲۲	۵۱۶
۴,۵۴۰	۴۰	۲,۴۴۸	۲۴	۲,۰۰۹	۲۴	۷,۱۱۷	۱۷	۹,۴۴۴	۱۴	۵۱۷
..۴۴۱	۴۴	..۴۴۴	۱۰۰	..۴۴	۱۰۴	..۴۵	۱۲۸	..۴۸	۱۲۱	۵۱۸
..۷۴	۱۴۴	..۴۰	۱۴۱	..۴۴	۱۷۲	..۴۰	۱۴۴	..۴۴	۱۴۴	۵۱۹
..۱۴۲	۱۱۴	..۴۵	۱۴۸	..۴۸	۹۴	..۴۷	۱۰۷	..۴۲	۱۴۴	۵۲۱
..۴۴	۱۴۰	..۴۴	۱۴۵	..۴۰	۱۴۵	..۴۵	۱۴۴	..۴۸	۱۴۴	۵۲۲
۱,۴۴۵	۴۷	..۴۴	۵۸	..۴۵	۵۴	۱,۴۰۸	۴۴	۱,۴۰۰	۴۵	۵۲۳
..۰۰۵	۱۷۵	..۴۴	۱۸۰	..۴۰	۱۷۷	..۴۵	۱۷۱	..۴۰	۱۵۵	۵۲۴
۲,۴۴۴	۵۵	..۴۲	۸۷	..۴۴	۷۲	..۴۵	۷۴	..۴۵	۷۲	۵۲۵
..۴۴۱	۴۵	..۴۰	۸۴	..۴۵	۸۰	..۴۸	۸۴	..۴۰	۷۸	۵۲۶
۴,۴۴۸	۴۵	۲,۴۴۴	۳۴	۲,۴۴۴	۲۸	۴,۰۰۴	۴۱	۴,۴۱۸	۴۱	۵۲۷
..۴۰	۱۷۴	..۴۰	۴۵	۲,۴۴۴	۱۵	..۴۴	۱۱۸	۱,۴۴۴	۴۱	۵۲۸
۴,۴۴۴	۴۰	۱۱,۴۴۴	۱۱	۴,۴۴۴	۲۰	..۴۷	۵۸	۱,۴۴۱	۴۴	۵۲۹
..۴۱۷	۱۱۰	..۴۴	۱۱۴	..۴۵	۱۱۷	..۴۵	۱۲۹	..۴۰	۱۵۸	۵۳۰
..۴۰	۱۴۸	..۴۰	۲۰۱	..۴۰	..۴۰	..۴۰	۱۸۸	..۴۰	۱۸۹	۵۳۱
..۴۴	۱۴۲	..۴۴	۱۴۷	..۴۱	۱۴۰	..۴۴	۱۴۷	..۴۰	۱۵۹	۵۳۲
..۴۰	۴۴	..۴۵	۴۴	..۴۸	۵۷	..۴۸	۵۷	..۴۸	۴۴	۵۳۳
..۴۴	۷۸	..۴۴	۸۵	..۴۸	۷۰	۱,۵۵۵	۴۵	..۴۴	۸۴	۵۳۴
۴,۴۴۴	۲۸	۱,۴۰۰	۴۸	۱,۴۴۸	۴۷	۱,۸۰۰	۴۱	۱,۴۸۹	۴۹	۴۱۱
..۴۴	۱۷۸	..۴۰	۱۴۸	..۴۰	۱۷۴	..۴۸	۱۵۷	..۴۰	۱۸۴	۴۱۲
..۴۴	..۴۰	..۴۰	۱۴۴	..۴۰	..۴۰	..۴۰	..۴۰	..۴۰	۱۴۹	۴۱۳
..۴۴	۱۴۴	..۴۷	۱۴۴	..۴۴	۱۲۹	..۴۵	۱۲۲	..۴۲	۱۴۴	۴۱۴
۱,۴۴۷	۵۴	..۴۱	۶۱	..۴۰	۴۴	..۴۴	۹۰	..۴۸	۵۵	۴۱۵
..۴۰	۱۸۴	..۴۴	۱۵۰	..۴۰	۱۷۵	..۴۴	۱۴۴	..۴۴	۱۲۹	۴۱۶
..۴۴	..۴۰	..۴۴	۸۲	..۴۲	۴۷	..۴۸	۴۵	..۴۴	۹۰	۴۱۷
..۴۴	۱۱۴	..۴۴	۱۱۴	..۴۵	۱۰۱	..۴۸	۱۱۱	..۴۱	۱۰۵	۴۱۸
..۴۰	۱۵۷	..۴۵	۱۴۴	..۴۴	۱۴۹	..۴۰	۱۴۴	..۴۲	۱۴۸	۴۱۹
..۴۰	۱۴۲	..۴۲	۱۱۴	..۴۴	۱۱۵	..۴۴	۱۰۲	..۴۸	۹۵	۴۲۰
..۴۴	۷۴	..۴۸	۴۷	..۴۴	۴۷	..۴۵	۱۰۴	..۴۴	۱۰۴	۴۵۱
..۴۸	۴۴	۱,۰۰۱	۵۰	۱,۲۰۴	۴۸	۱,۴۴۸	۴۲	۱,۴۴۸	۴۲	۴۵۲
..۴۵۷	۸۷	..۴۴	۸۴	..۴۴	۷۴	..۴۸	۵۴	۱,۰۴۴	۴۹	۴۵۳
..۴۲	۱۵۴	..۴۴	۱۴۸	..۴۷	۱۴۹	..۴۴	۱۱۴	..۴۱	۱۴۴	۴۵۴
..۴۴	۱۴۴	..۴۴	۱۴۰	..۴۵	۱۵۹	..۴۵	۱۱۴	..۴۵	۱۱۹	۴۵۵
۵,۴۴۴	۴۴	۴,۰۰۸	۷۸	۷,۱۴۸	۴۴	۴,۹۸۲	۲۵	۲,۴۴۲	۴۷	۴۵۶
..۴۸	۱۱۷	..۴۴	۱۰۷	..۴۲	۹۱	..۴۴	۷۰	..۴۴	۴۴	۴۵۷
۴,۰۷۵	۴۴	۱,۴۴۱	۴۵	..۴۵	۵۹	..۴۴	۶۲	..۴۰	۵۴	۴۵۸
۹,۷۷۱	۱	۱۰,۵,۸۴	۲	۹,۷۷۹	۲	۸,۴۴۴	۲	۹,۴۴۷	۱	۴۵۹
۸,۴۰۸	۲۰	۶,۴۴۴	۳۱	۴,۴۴۷	۲۵	۲,۴۴۴	۲۷	۲,۴۴۴	۲۸	۴۶۰
۱,۴۰۱	۴۸	۱,۵۴۴	۴۲	۱,۸۱۴	۳۸	۱,۸۷۵	۴۰	۱,۴۴۴	۴۵	۴۶۱
..۴۴	۷۰	..۴۴	۷۴	..۴۴	۷۴	..۴۸	۸۵	..۴۱	۴۴	۴۶۲
..۴۵	۴۸	..۴۴	۴۴	..۴۴	۸۲	..۴۸	۸۴	..۴۷	۸۴	۴۶۳
۱,۴۴۵	۵۲	..۸۷۱	۵۷	..۴۸	۷۹	..۴۴	۴۴	..۴۴	۸۹	۴۶۴
..۴۴	۷۱	..۴۸	۵۵	..۴۴	۸۷	۲,۴۴۱	۴۴	..۴۴	۸۷	۴۶۵
..۴۰	۱۸۷	..۴۰	۱۴۴	..۴۰	۱۸۸	..۴۰	۱۸۵	..۴۰	۱۸۴	۴۶۶
۷,۱۰۴	۲۲	۴,۵۴۴	۲۷	۴,۱۴۹	۲۴	۴,۰۰۰	۳۸	۱,۰۸۴	۴۷	۴۶۷
۸,۸۱۵	۱۸	۱۱,۱۴۴	۱۴	۵,۴۴۸	۱۴	۴,۸۱۹	۲۰	۴,۷۱۸	۲۰	۴۶۸
۴,۴۴۴	۴۴	..۴۰	۵۵	۱,۴۰۴	۴۵	۴,۴۴۴	۴۱	..۴۰	۱۴۵	۴۶۹
..۴۰	۱۸۰	..۴۴	۱۷۹	..۴۵	۱۴۴	..۴۰	۱۷۸	..۴۰	۱۸۲	۴۷۰
۴,۴۰۷	۷	۱,۴,۴۴	۹	۱,۰۵۰	۱۰	۱,۰۴۴	۵۲	..۸۵۴	۵۱	۴۷۱
..۴۰	..۴۰	..۴۰	۱۴۵	..۴۰	۱۴۵	..۴۰	..۴۰	..۴۰	..۴۰	۴۷۲
..۴۰	۱۴۷	..۴۰	۱۸۸	..۴۰	۱۷۹	..۴۰	۱۸۷	..۴۰	۱۷۷	۴۷۳
۴,۴۰۷	۴۱	۲,۵۵۴	۴۱	۱,۱۴۴	۵۰	۴,۴۴۴	۲۲	۱۵,۹۴۴	۸	۴۷۴

بازویشنامه اقتصادی

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به اروپا طی سال های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به اروپا - ۳)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۰۰۰۰۲	۱۸۱	۰۰۰۰۳	۷۰	۰۰۰۰۰	۱۸۶	۰۰۰۰۰	۱۹۰	۰۰۰۰۰	۱۹۰	۶۸۱
۰۰۰۰۳	۲۹	۰۰۰۰۳	۲۲	۰۰۰۰۰	۲۵	۰۰۰۰۰	۳۵	۰۰۰۰۰	۲۹	۶۸۲
۰۰۰۰۴	۶۱	۰۰۰۰۳	۶۰	۰۰۰۰۰	۲۲	۰۰۰۰۰	۸۷	۰۰۰۰۰	۸۵	۶۸۳
۰۰۰۰۵	۱۷۱	۰۰۰۰۳	۱۲۷	۰۰۰۰۰	۱۹۸	۰۰۰۰۰	۶۶	۰۰۰۰۰	۶۶	۶۸۴
۰۰۰۰۶	۳۲	۰۰۰۰۳	۵۳	۰۰۰۰۰	۹۵	۰۰۰۰۰	۱۸۳	۰۰۰۰۰	۱۸۳	۶۸۵
۰۰۰۰۷	۱۶۶	۰۰۰۰۳	۱۱۲	۰۰۰۰۰	۹۸	۰۰۰۰۰	۹۹	۰۰۰۰۰	۸۶	۶۸۶
۰۰۰۰۸	۸۵	۰۰۰۰۳	۶۲	۰۰۰۰۰	۶۰	۰۰۰۰۰	۷۵	۰۰۰۰۰	۶۷	۶۸۷
۰۰۰۰۹	۶۸	۰۰۰۰۳	۸۸	۰۰۰۰۰	۱۲۲	۰۰۰۰۰	۱۲۲	۰۰۰۰۰	۵۶	۶۸۸
۰۰۰۱۰	۱۶۷	۰۰۰۰۳	۱۶۶	۰۰۰۰۰	۱۴۱	۰۰۰۰۰	۱۲۷	۰۰۰۰۰	۱۲۵	۶۸۹
۰۰۰۱۱	۱۵۹	۰۰۰۰۳	۱۵۸	۰۰۰۰۰	۱۲۷	۰۰۰۰۰	۱۵۳	۰۰۰۰۰	۱۵۲	۶۹۰
۰۰۰۱۲	۹۱	۰۰۰۰۳	۱۰۴	۰۰۰۰۰	۱۰۵	۰۰۰۰۰	۸۰	۰۰۰۰۰	۷۵	۶۹۱
۰۰۰۱۳	۵۰	۰۰۰۰۳	۳۵	۰۰۰۰۰	۲۷	۰۰۰۰۰	۲۶	۰۰۰۰۰	۲۶	۶۹۲
۰۰۰۱۴	۸۸	۰۰۰۰۳	۷۷	۰۰۰۰۰	۷۷	۰۰۰۰۰	۲۶	۰۰۰۰۰	۱۰۴	۶۹۳
۰۰۰۱۵	۱۲۵	۰۰۰۰۳	۱۲۲	۰۰۰۰۰	۱۱۸	۰۰۰۰۰	۱۱۷	۰۰۰۰۰	۱۱۴	۶۹۴
۰۰۰۱۶	۱۴۵	۰۰۰۰۳	۱۳۲	۰۰۰۰۰	۱۲۵	۰۰۰۰۰	۱۱۹	۰۰۰۰۰	۱۱۸	۶۹۵
۰۰۰۱۷	۱۴۵	۰۰۰۰۳	۱۴۹	۰۰۰۰۰	۱۲۹	۰۰۰۰۰	۱۱۹	۰۰۰۰۰	۱۱۴	۶۹۶
۰۰۰۱۸	۱۵۰	۰۰۰۰۳	۱۴۳	۰۰۰۰۰	۱۲۸	۰۰۰۰۰	۱۲۲	۰۰۰۰۰	۱۱۴	۶۹۷
۰۰۰۱۹	۱۸۲	۰۰۰۰۳	۱۷۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۲۲	۰۰۰۰۰	۱۵۲	۶۹۸
۰۰۰۲۰	۱۶۸	۰۰۰۰۳	۱۶۸	۰۰۰۰۰	۱۴۲	۰۰۰۰۰	۱۳۰	۰۰۰۰۰	۱۴۲	۶۹۹
۰۰۰۲۱	۸۹	۰۰۰۰۳	۵۶	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۰۰۰۰۰	۷۷	۰۰۰۰۰	۵۸	۷۰۰
۰۰۰۲۲	۹۳	۰۰۰۰۳	۸۶	۰۰۰۰۰	۱۲۰	۰۰۰۰۰	۱۲۶	۰۰۰۰۰	۱۱۴	۷۰۱
۰۰۰۲۳	۱۳۷	۰۰۰۰۳	۱۴۵	۰۰۰۰۰	۱۴۱	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۷۰۲
۰۰۰۲۴	۱۶۱	۰۰۰۰۳	۱۶۶	۰۰۰۰۰	۱۵۵	۰۰۰۰۰	۱۵۱	۰۰۰۰۰	۱۴۳	۷۰۳
۰۰۰۲۵	۱۷۹	۰۰۰۰۳	۱۸۳	۰۰۰۰۰	۱۷۲	۰۰۰۰۰	۱۸۲	۰۰۰۰۰	۱۷۵	۷۰۴
۰۰۰۲۶	۱۱۳	۰۰۰۰۳	۱۱۹	۰۰۰۰۰	۱۱۳	۰۰۰۰۰	۱۰۶	۰۰۰۰۰	۱۰۱	۷۰۵
۰۰۰۲۷	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۶	۰۰۰۰۰	۱۴۱	۰۰۰۰۰	۱۳۸	۰۰۰۰۰	۱۴۲	۷۰۶
۰۰۰۲۸	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۵۵	۰۰۰۰۰	۱۵۸	۰۰۰۰۰	۱۶۵	۰۰۰۰۰	۱۷۳	۷۰۷
۰۰۰۲۹	۱۱۴	۰۰۰۰۳	۱۱۷	۰۰۰۰۰	۱۴۶	۰۰۰۰۰	۱۴۶	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۷۰۸
۰۰۰۳۰	۱۴۴	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۵۱	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۵۰	۷۰۹
۰۰۰۳۱	۱۴۶	۰۰۰۰۳	۱۴۹	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۱	۰۰۰۰۰	۱۳۷	۷۱۰
۰۰۰۳۲	۱۱۶	۰۰۰۰۳	۱۵۲	۰۰۰۰۰	۱۱۹	۰۰۰۰۰	۱۴۲	۰۰۰۰۰	۱۱۷	۷۱۱
۰۰۰۳۳	۱۶۸	۰۰۰۰۳	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۹	۰۰۰۰۰	۱۴۱	۷۱۲
۰۰۰۳۴	۱۱۱	۰۰۰۰۳	۱۵۳	۰۰۰۰۰	۱۳۶	۰۰۰۰۰	۱۴۱	۰۰۰۰۰	۱۳۴	۷۱۳
۰۰۰۳۵	۱۸۳	۰۰۰۰۳	۱۷۶	۰۰۰۰۰	۱۷۱	۰۰۰۰۰	۱۷۶	۰۰۰۰۰	۱۸۷	۷۱۴
۰۰۰۳۶	۱۶۸	۰۰۰۰۳	۱۸۹	۰۰۰۰۰	۱۸۰	۰۰۰۰۰	۱۸۱	۰۰۰۰۰	۱۸۱	۷۱۵
۰۰۰۳۷	۱۷۷	۰۰۰۰۳	۱۸۱	۰۰۰۰۰	۱۹۲	۰۰۰۰۰	۱۸۱	۰۰۰۰۰	۱۸۱	۷۱۶
۰۰۰۳۸	۱۵۵	۰۰۰۰۳	۱۶۵	۰۰۰۰۰	۱۴۹	۰۰۰۰۰	۱۸۰	۰۰۰۰۰	۱۶۲	۷۱۷
۰۰۰۳۹	۱۷۰	۰۰۰۰۳	۱۸۶	۰۰۰۰۰	۱۹۷	۰۰۰۰۰	۱۸۰	۰۰۰۰۰	۱۶۲	۷۱۸
۰۰۰۴۰	۱۹۹	۰۰۰۰۳	۱۹۰	۰۰۰۰۰	۱۹۰	۰۰۰۰۰	۱۸۰	۰۰۰۰۰	۱۶۲	۷۱۹
۰۰۰۴۱	۱۵۳	۰۰۰۰۳	۱۷۱	۰۰۰۰۰	۱۶۳	۰۰۰۰۰	۱۷۳	۰۰۰۰۰	۱۶۱	۷۲۰
۰۰۰۴۲	۱۰۹	۰۰۰۰۳	۱۴۱	۰۰۰۰۰	۱۴۲	۰۰۰۰۰	۱۰۶	۰۰۰۰۰	۹۶	۷۲۱
۰۰۰۴۳	۱۵۲	۰۰۰۰۳	۱۵۷	۰۰۰۰۰	۱۵۷	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۹	۷۲۲
۰۰۰۴۴	۹۶	۰۰۰۰۳	۹۵	۰۰۰۰۰	۱۰۸	۰۰۰۰۰	۷۶	۰۰۰۰۰	۷۱	۷۲۳
۰۰۰۴۵	۱۷۶	۰۰۰۰۳	۱۷۸	۰۰۰۰۰	۱۶۶	۰۰۰۰۰	۱۵۰	۰۰۰۰۰	۱۸۵	۷۲۴
۰۰۰۴۶	۱۴۱	۰۰۰۰۳	۱۴۶	۰۰۰۰۰	۱۱۶	۰۰۰۰۰	۱۰۹	۰۰۰۰۰	۱۱۰	۷۲۵
۰۰۰۴۷	۱۸۶	۰۰۰۰۳	۱۹۷	۰۰۰۰۰	۱۹۶	۰۰۰۰۰	۱۷۹	۰۰۰۰۰	۱۷۶	۷۲۶
۰۰۰۴۸	۱۵۱	۰۰۰۰۳	۱۶۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۷۲۷
۰۰۰۴۹	۱۵۲	۰۰۰۰۳	۱۵۳	۰۰۰۰۰	۱۴۲	۰۰۰۰۰	۱۵۸	۰۰۰۰۰	۱۵۷	۷۲۸
۰۰۰۵۰	۱۴۳	۰۰۰۰۳	۱۴۵	۰۰۰۰۰	۱۴۶	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۰۰۰۰۰	۱۴۸	۷۲۹
۰۰۰۵۱	۱۶۷	۰۰۰۰۳	۱۶۶	۰۰۰۰۰	۱۴۶	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۰
۰۰۰۵۲	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۱
۰۰۰۵۳	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۲
۰۰۰۵۴	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۳
۰۰۰۵۵	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۴
۰۰۰۵۶	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۵
۰۰۰۵۷	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۶
۰۰۰۵۸	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۷
۰۰۰۵۹	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۸
۰۰۰۶۰	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۳۹
۰۰۰۶۱	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۰
۰۰۰۶۲	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۱
۰۰۰۶۳	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۲
۰۰۰۶۴	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۳
۰۰۰۶۵	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۴
۰۰۰۶۶	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۵
۰۰۰۶۷	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۶
۰۰۰۶۸	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۷
۰۰۰۶۹	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۸
۰۰۰۷۰	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۴۹
۰۰۰۷۱	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۰
۰۰۰۷۲	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۱
۰۰۰۷۳	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۲
۰۰۰۷۴	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۳
۰۰۰۷۵	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۴
۰۰۰۷۶	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۵
۰۰۰۷۷	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۶
۰۰۰۷۸	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۷
۰۰۰۷۹	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۸
۰۰۰۸۰	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۵۹
۰۰۰۸۱	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۶۰
۰۰۰۸۲	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۶۱
۰۰۰۸۳	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰۰۰۰	۱۴۵	۷۶۲
۰۰۰۸۴	۱۴۰	۰۰۰۰۳	۱۴۸	۰۰۰۰۰	۱۴۷	۰۰۰۰۰	۱۴۰	۰۰		

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به اروپا طی سال های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به اروپا - ۴)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۱.۴۷۳	۴۵	۰.۷۴۴	۶۲	۰.۴۴۴	۷۵	۰.۴۵۵	۷۸	۰.۲۸۲	۸۲	۸۴۵
۱.۹۳۵	۴۶	۰.۳۶۰	۸۰	۰.۴۴۹	۶۴	۰.۴۲۰	۷۱	۰.۵۴۵	۶۳	۸۴۴
۰.۰۰۲	۱۸۵	۰.۰۰۰	۲۰۳	۰.۰۰۰	۱۸۷			۰.۰۰۵	۱۶۴	۸۴۷
۰.۵۴۲	۷۸	۰.۲۱۲	۱۰۱	۰.۲۲۱	۹۰	۰.۲۴۰	۸۸	۰.۴۱۱	۷۷	۸۴۸
۲.۵۴۸	۳۹	۱.۶۹۴	۳۸	۲.۰۰۰	۳۶	۲.۶۳۵	۳۴	۲.۳۷۵	۴۰	۸۵۱
۰.۰۰۱	۱۸۹	۰.۰۰۱	۱۸۵			۰.۰۰۲	۱۷۴			۸۷۱
۰.۰۹۹	۱۴۷	۰.۰۷۹	۱۴۴	۰.۱۴۰	۱۰۴	۰.۱۶۴	۱۰۱	۰.۲۰۰	۱۰۷	۸۷۲
۰.۰۰۱	۱۹۰	۰.۸۹۴	۵۶	۰.۱۲۳	۱۲۰	۰.۵۴۸	۶۴	۰.۱۶۴	۹۹	۸۷۳
۰.۰۰۸	۱۶۹	۰.۰۱۴	۱۶۷	۰.۰۰۱	۱۸۲	۰.۰۰۲	۱۷۵	۰.۰۰۲	۱۷۶	۸۷۴
۰.۰۰۰	۱۹۴	۰.۰۰۱	۱۹۴	۰.۰۰۱	۱۷۸			۰.۰۰۸	۱۲۲	۸۸۱
۰.۰۰۰	۱۹۷	۰.۰۰۱	۱۹۳	۰.۰۰۰	۱۹۰	۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۱	۱۸۰	۸۸۲
		۰.۰۸۹	۱۲۱	۰.۱۲۸	۱۰۹					۸۸۳
۰.۰۰۰	۱۹۳	۰.۰۰۰	۱۹۸	۰.۰۰۰	۱۹۳			۰.۰۰۰	۱۹۰	۸۸۴
۰.۰۵۱	۱۴۲	۰.۰۵۳	۱۴۰	۰.۰۵۸	۱۴۲	۰.۰۹۵	۱۰۸	۰.۰۸۵	۱۱۱	۸۸۵
۰.۰۴۵	۱۴۴	۰.۰۴۱	۱۵۱	۰.۰۱۵	۱۵۴	۰.۰۱۴	۱۴۹	۰.۰۲۴	۱۴۸	۸۹۲
۱.۰۰۸	۵۸	۱.۰۰۴	۵۲	۱.۰۰۴	۵۴	۱.۱۷۶	۴۸	۱.۰۸۴	۴۸	۸۹۳
۰.۵۴۳	۷۶	۰.۲۲۸	۹۸	۰.۲۴۲	۸۴	۰.۱۸۳	۹۸	۰.۱۶۴	۹۸	۸۹۴
۰.۳۸۲	۸۴	۰.۴۵۹	۷۴	۰.۴۱۴	۶۸	۰.۷۰۶	۵۹	۰.۴۴۲	۶۸	۸۹۵
۰.۰۴۸	۱۴۳	۰.۰۱۴	۱۴۱	۰.۰۱۷	۱۵۰	۰.۰۱۰	۱۵۵	۰.۰۲۳	۱۳۵	۸۹۶
۰.۰۱۵۸	۱۱۸	۰.۰۱۷	۱۰۹	۰.۰۲۱	۱۴۴	۰.۰۱۱	۱۵۴	۰.۰۰۲	۱۶۵	۸۹۷
۰.۰۵۷	۱۴۵	۰.۰۱۴	۱۴۶	۰.۰۲۰	۱۴۵	۰.۰۱۹	۱۴۳	۰.۰۱۱	۱۵۳	۸۹۸
۰.۲۲۵	۱۰۶	۰.۲۷۲	۹۹	۰.۱۳۴	۱۰۷	۰.۱۶۸	۱۰۰	۰.۱۷۴	۹۷	۸۹۹

منابع: طرح تدوین سیاست های بهینه تجارت خارجی ایران (صادرات) برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی، پژوهشکده اقتصادی

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به آسیا طی سال های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به آسیا - ۲)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۱۳.۰۷۹	۱۶	۱۵.۶۲۲	۸	۱۶.۱۷۲	۷	۱۷.۴۰۲	۸	۱۶.۰۹۷	۸	۲۴۱
۲.۰۶۲	۵۱	۲.۴۲۱	۴۴	۲.۱۱۴	۴۸	۱.۵۵۵	۶۶	۱.۶۵۷	۶۷	۲۴۲
...	۱۴۵	...	۱۸۶	...	۱۷۶	...	۱۷۶	...	۱۷۶	۲۴۳
...	۹۴	۲.۴۷۷	۴۴	۲.۶۰۱	۴۴	۱.۰۰۵	۵۹	...	۸۹	۲۴۴
۱۶.۱۷۶	۱۱	۲.۴۵۹	۱۹	۱.۰۰۲	۱۱	۵.۲۸۰	۲۷	۱۶.۷۷۴	۷	۲۴۵
۱۶.۰۱۱	۱۵	۲.۱۹۹	۲۸	۱۵.۵۲۷	۸	۲۲.۹۶۵	۴	۵.۸۴۹	۲۴	۲۴۶
۴.۸۹۸	۲۹	...	۴۰	۱.۴۰۱	۵۵	۲.۲۲۵	۴۶	...	۹۴	۲۴۷
۶.۱۲۵	۲۵	۲.۸۱۰	۲۴	۸.۶۹۹	۱۶	۴.۴۲۲	۱۶	۵.۸۰۶	۲۵	۵۱۱
۲.۱۶۰	۴۹	...	۴۲	۱.۰۰۴	۵۹	۱.۵۵۷	۶۷	۱.۷۵۴	۴۲	۵۱۲
...	۸۷	...	۱۰۶	...	۱۴۰	...	۱۴۸	...	۱۳۹	۵۱۳
...	۷۶	...	۱۴۵	...	۱۶۰	...	۱۴۶	...	۱۱۸	۵۱۴
...	۱۵۵	...	۱۲۸	...	۱۴۶	...	۱۴۹	...	۱۶۵	۵۱۵
۴.۵۲۱	۴۴	۲.۶۱۶	۴۲	۲.۱۸۶	۴۲	۲.۹۴۴	۲۸	۶.۱۹۲	۲۰	۵۱۶
۴.۰۵۲	۴۷	۲.۳۳۹	۴۴	۲.۶۰۱	۴۸	۴.۶۰۰	۲۴	۸.۹۱۲	۱۲	۵۱۷
...	۸۶	...	۹۹	...	۹۷	...	۱۴۰	...	۱۷۴	۵۱۸
...	۹۰	...	۱۸۲	...	۱۵۹	...	۱۴۰	۵۱۹
...	۱۱۲	...	۱۲۹	...	۸۶	...	۹۹	...	۱۳۷	۵۲۱
...	۱۵۴	...	۱۵۲	...	۱۸۹	...	۱۴۸	...	۱۴۴	۵۲۲
۴.۳۸۹	۴۵	۱.۴۶۱	۴۹	۲.۳۸۵	۴۶	۲.۰۱۴	۴۹	۲.۸۵۷	۴۲	۵۲۳
...	۱۵۴	...	۱۶۴	...	۱۶۲	...	۱۵۴	...	۱۴۴	۵۲۴
۵.۵۸۶	۲۷	۱.۶۶۹	۵۷	۱.۶۶۹	۵۲	۱.۶۵۴	۵۶	۱.۰۰۵	۵۶	۵۲۱
۱.۳۸۷	۵۶	۱.۳۷۷	۵۶	۱.۲۲۴	۵۴	۱.۳۸۳	۵۱	۱.۶۴۹	۴۵	۵۲۲
۸.۸۵۴	۲۰	۲.۶۱۵	۱۸	۲.۹۲۴	۱۹	۷.۷۸۸	۱۹	۵.۸۴۶	۲۲	۵۲۳
...	۱۷۶	...	۶۷	...	۱۶	...	۱۲۲	...	۴۴	۵۲۴
۲۲.۰۲۹	۷	۵.۶۴۰	۲۴	۲.۶۱۶	۴۲	...	۷۵	۱.۲۰۴	۵۱	۵۲۵
...	۱۰۹	...	۱۱۶	...	۱۱۱	...	۱۲۷	...	۱۵۹	۵۲۶
...	۱۸۷	...	۱۸۹	...	۱۹۱	...	۱۹۱	...	۱۸۸	۵۲۷
...	۱۲۰	...	۱۲۷	...	۱۰۷	...	۱۱۷	...	۱۴۲	۵۲۸
...	۵۰	...	۴۷	...	۴۶	...	۴۹	...	۴۸	۵۲۹
...	۶۸	...	۷۷	...	۶۷	...	۴۲	...	۷۵	۵۳۰
...	۴۶	...	۳۶	...	۴۱	...	۵۲	...	۵۵	۶۱۱
...	۱۸۱	...	۱۷۴	...	۱۷۵	...	۱۶۹	...	۱۸۵	۶۱۲
...	۱۹۲	۱۸۶	۶۱۳
...	۱۲۴	...	۱۲۶	...	۱۱۰	...	۱۰۶	...	۱۱۵	۶۱۴
...	۵۹	...	۶۸	...	۸۱	...	۴۶	...	۵۹	۶۱۵
...	۱۴۸	...	۵۹	...	۱۰۸	...	۸۶	...	۴۴	۶۱۶
...	۱۲۱	...	۱۰۶	...	۱۰۲	...	۱۴۹	...	۱۱۱	۶۱۷
...	۱۱۱	...	۱۰۹	...	۹۶	...	۱۰۴	...	۱۰۰	۶۱۸
...	۱۶۴	...	۱۶۶	...	۱۲۱	...	۱۰۷	...	۱۲۰	۶۱۹
...	۱۰۲	...	۹۶	...	۹۵	...	۸۷	...	۷۶	۶۲۰
...	۹۹	...	۸۹	...	۱۰۹	...	۱۱۶	...	۱۲۵	۶۲۱
...	۹۹	...	۸۳	...	۷۵	...	۶۶	...	۷۱	۶۲۲
...	۱۲۹	...	۱۲۱	...	۱۰۶	...	۹۱	...	۷۹	۶۲۳
...	۱۶۱	...	۱۵۴	...	۱۵۶	...	۱۲۳	...	۱۴۱	۶۲۴
...	۱۷۸	...	۱۷۷	...	۱۷۲	...	۱۴۲	...	۱۵۴	۶۲۵
...	۴۳	...	۵۱	...	۵۰	...	۴۵	...	۴۱	۶۲۶
...	۱۲۴	...	۱۱۲	...	۹۶	...	۸۰	...	۴۴	۶۲۷
...	۷۰	...	۷۸	...	۸۳	...	۹۵	...	۸۲	۶۲۸
...	۲	...	۱	...	۱	...	۲	...	۱	۶۲۹
...	۱۸	...	۱۶	...	۲۴	...	۲۴	...	۳	۶۳۰
...	۲۱	...	۱۵	...	۱۴	...	۱۲	...	۱۶	۶۳۱
...	۴۴	...	۷۴	...	۷۴	...	۷۹	...	۸۵	۶۳۲
...	۷۳	...	۹۵	...	۸۲	...	۸۵	...	۸۰	۶۳۳
...	۴۲	...	۴۴	...	۴۰	...	۷۰	...	۴۲	۶۳۴
...	۹۲	...	۹۷	...	۱۰۳	...	۴۰	...	۹۹	۶۳۵
...	۱۸۹	...	۱۶۶	...	۱۹۱	...	۱۸۷	...	۱۸۶	۶۳۶
...	۴۱	...	۴۱	...	۴۱	...	۵۷	...	۴۰	۶۳۷
...	۱۹	...	۹	...	۲۰	...	۲۵	...	۱۷	۶۳۸
...	۲۲	...	۵۴	...	۴۰	...	۱۶	...	۱۴۴	۶۳۹
...	۱۸۲	...	۱۸۰	...	۱۴۸	...	۱۷۶	...	۱۸۳	۶۴۰
...	۵	...	۶	...	۵	...	۳۸	...	۳۸	۶۴۱
...	۶۷۷
...	۱۷۰	...	۱۸۵	...	۱۷۸	...	۱۸۸	...	۱۷۵	۶۷۸
...	۲۴	...	۲۲	...	۲۵	...	۲۲	...	۵	۶۷۹

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به آسیای سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به آسیا - ۳)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۰.۰۱۴	۱۶۹	۱.۴۶۲	۴۸	۲.۰۸۴	۴۹	۳.۲۷۸	۴۷	۳.۰۰۶	۴۱	۴۸۱
۵.۳۴۰	۴۰	۵.۷۸۹	۲۱	۰.۰۰۰	۱۷۹	۰.۵۴۲	۷۷	۰.۲۴۸	۹۰	۴۸۲
۲.۴۰۴	۴۷	۱.۸۴۱	۵۲	۱.۱۸۰	۵۶	۰.۸۶۹	۶۰	۰.۲۴۸	۹۰	۴۸۳
۰.۰۰۰	۱۷۷	۰.۰۵۳	۱۴۱	۰.۰۰۰	۱۹۵	۰.۰۰۰	۱۸۲	۰.۰۰۰	۱۸۲	۴۸۴
۴.۴۵۲	۴۴	۰.۴۴۸	۶۶	۰.۱۹۱	۹۸	۰.۰۰۰	۱۸۲	۰.۰۰۰	۱۸۲	۴۸۵
۰.۰۰۰	۱۸۶	۰.۰۰۰	۱۸۶	۰.۰۰۰	۱۸۶	۰.۰۰۰	۱۸۲	۰.۰۰۰	۱۸۲	۴۸۶
۱.۱۷۹	۶۱	۰.۴۴۴	۹۲	۰.۴۴۵	۷۹	۰.۴۴۹	۸۴	۰.۴۴۲	۶۶	۴۸۷
۲.۱۶۸	۴۸	۴.۴۴۰	۲۷	۱.۸۵۲	۴۴	۱.۰۰۰	۵۸	۱.۴۵۳	۴۴	۴۸۸
۰.۱۴۳	۱۴۵	۰.۳۸۰	۸۷	۰.۰۷۲	۱۲۹	۰.۰۰۰	۱۹۵	۰.۸۷۴	۵۷	۴۸۹
۰.۰۵۲	۱۴۹	۰.۰۰۰	۱۴۷	۰.۰۸۲	۱۲۰	۰.۰۰۰	۱۹۴	۰.۰۵۱	۱۲۰	۴۹۰
۰.۰۲۴	۱۴۲	۰.۰۰۰	۱۵۸	۰.۰۴۷	۱۳۲	۰.۰۰۰	۱۵۷	۰.۰۰۰	۱۶۰	۴۹۱
۰.۲۱۸	۱۱۸	۰.۱۴۸	۱۲۰	۰.۰۸۲	۱۲۲	۰.۱۹۸	۹۷	۰.۱۹۰	۹۷	۴۹۲
۱.۱۲۰	۴۲	۱.۵۴۴	۵۶	۱.۵۱۵	۴۸	۷.۸۴۲	۱۸	۸.۷۲۸	۱۵	۴۹۳
۰.۴۸۱	۷۷	۰.۴۴۲	۷۱	۱.۰۵۸	۵۸	۰.۳۷۱	۸۹	۰.۲۴۳	۹۴	۴۹۴
۰.۱۲۵	۱۴۴	۰.۰۴۴	۱۲۶	۰.۰۵۹	۱۳۵	۰.۱۰۰	۱۱۳	۰.۰۰۰	۱۱۴	۴۹۵
۰.۰۹۶	۱۲۰	۰.۰۰۰	۱۴۴	۰.۰۸۴	۱۱۹	۰.۰۸۵	۱۲۰	۰.۰۰۰	۱۱۴	۴۹۶
۰.۰۰۰	۱۸۶	۰.۰۰۰	۱۸۶	۰.۰۰۰	۱۸۶	۰.۰۰۰	۱۸۶	۰.۰۰۰	۱۸۶	۴۹۷
۰.۰۲۶	۱۵۹	۰.۰۴۴	۱۴۹	۰.۰۰۰	۱۴۵	۰.۰۰۰	۱۴۵	۰.۰۰۰	۱۵۲	۴۹۸
۰.۰۰۰	۱۷۴	۰.۰۰۰	۱۶۸	۰.۰۴۶	۱۵۰	۰.۰۰۰	۱۶۲	۰.۰۰۰	۱۶۰	۴۹۹
۰.۵۸۷	۸۲	۰.۴۴۰	۸۵	۰.۲۵۱	۹۲	۰.۴۵۲	۸۱	۰.۲۶۱	۹۵	۵۰۰
۰.۸۵۱	۴۷	۲.۴۴۷	۳۸	۰.۴۴۹	۷۸	۱.۵۴۴	۴۴	۲.۴۴۸	۳۵	۵۰۱
۰.۴۴۴	۸۹	۰.۴۴۴	۸۶	۰.۰۰۰	۱۴۸	۰.۰۰۰	۱۵۵	۰.۰۵۲	۱۲۹	۵۰۲
۰.۰۷۶	۱۴۴	۰.۰۴۲	۱۴۶	۰.۰۰۰	۱۴۸	۰.۰۰۰	۱۵۰	۰.۰۰۰	۱۴۴	۵۰۳
۰.۴۴۴	۸۴	۰.۱۱۴	۱۴۴	۰.۰۰۰	۱۴۱	۰.۰۰۰	۱۴۴	۰.۰۰۰	۱۴۴	۵۰۴
۰.۰۰۰	۱۷۴	۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۰	۱۴۹	۰.۰۰۰	۱۷۳	۰.۰۰۰	۱۶۸	۵۰۵
۱.۲۹۰	۴۰	۰.۷۸۰	۷۰	۰.۴۴۸	۴۸	۰.۷۸۲	۴۲	۰.۴۴۵	۴۱	۵۰۶
۰.۰۵۴	۱۴۸	۰.۰۵۲	۱۴۲	۰.۰۵۷	۱۳۶	۰.۰۴۴	۱۴۱	۰.۰۴۴	۱۳۵	۵۰۷
۰.۱۴۴	۱۴۴	۰.۰۴۴	۱۵۰	۰.۰۰۰	۱۵۷	۰.۰۰۰	۱۶۷	۰.۰۰۰	۱۷۱	۵۰۸
۰.۰۴۴	۱۰۸	۰.۰۵۴	۱۱۵	۰.۰۷۹	۱۲۵	۰.۰۷۷	۱۲۴	۰.۰۵۵	۱۲۸	۵۰۹
۰.۰۸۹	۱۴۱	۰.۰۷۹	۱۴۰	۰.۰۵۱	۱۳۹	۰.۰۴۴	۱۴۹	۰.۰۴۴	۱۴۱	۵۱۰
۰.۰۸۱	۱۴۴	۰.۰۰۰	۱۴۴	۰.۰۴۴	۱۴۶	۰.۰۴۴	۱۴۰	۰.۰۴۱	۱۵۱	۵۱۱
۰.۴۴۲	۱۱۴	۰.۰۴۵	۱۴۵	۰.۰۳۸	۱۴۴	۰.۰۴۹	۱۴۴	۰.۰۰۰	۱۴۹	۵۱۲
۰.۴۴۰	۹۸	۰.۱۴۴	۱۱۸	۰.۱۱۱	۱۱۴	۰.۰۹۷	۱۱۵	۰.۰۴۹	۱۲۴	۵۱۳
۰.۰۰۰	۱۰۴	۰.۰۰۰	۱۵۴	۰.۰۴۹	۱۴۱	۰.۰۰۰	۱۶۱	۰.۰۰۰	۱۷۳	۵۱۴
۰.۰۰۰	۱۸۷	۰.۰۰۰	۱۸۶	۰.۰۰۰	۱۷۷	۰.۰۰۰	۱۸۰	۰.۰۰۰	۱۸۹	۵۱۵
۰.۰۰۰	۱۸۰	۰.۰۰۰	۱۹۱	۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۰	۱۸۳	۰.۰۰۰	۱۸۶	۵۱۶
۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۰	۱۸۸	۰.۰۰۰	۱۹۴	۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۰	۱۸۶	۵۱۷
۰.۰۰۰	۱۷۱	۰.۰۰۰	۱۵۹	۰.۰۰۰	۱۷۴	۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۰	۱۷۸	۵۱۸
۰.۰۰۰	۱۸۵	۰.۰۰۰	۱۴۷	۰.۰۰۰	۱۹۹	۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۰	۱۷۸	۵۱۹
۰.۰۰۰	۱۹۹	۰.۰۰۰	۲۰۲	۰.۰۰۰	۱۹۹	۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۰	۱۷۸	۵۲۰
۰.۰۰۰	۱۶۳	۰.۰۰۰	۱۷۸	۰.۰۰۰	۱۷۱	۰.۰۰۰	۱۷۵	۰.۰۰۰	۱۷۲	۵۲۱
۰.۰۰۰	۱۶۷	۰.۰۰۰	۱۵۷	۰.۰۰۰	۱۶۰	۰.۰۰۰	۱۶۶	۰.۰۰۰	۱۶۹	۵۲۲
۰.۰۰۰	۱۶۵	۰.۰۰۰	۱۷۰	۰.۰۰۰	۱۶۳	۰.۰۰۰	۱۵۹	۰.۰۰۰	۱۶۲	۵۲۳
۰.۴۴۵	۱۰۰	۰.۴۵۴	۱۰۰	۰.۱۴۸	۱۰۵	۰.۴۴۵	۸۲	۰.۴۸۸	۷۸	۵۲۴
۰.۰۰۰	۱۷۵	۰.۰۰۰	۱۷۹	۰.۰۰۰	۱۶۶	۰.۰۰۰	۱۵۱	۰.۰۰۰	۱۸۲	۵۲۵
۰.۱۴۸	۱۲۷	۰.۰۷۴	۱۳۱	۰.۰۹۸	۱۱۷	۰.۰۰۰	۱۶۱	۰.۰۰۰	۱۱۴	۵۲۶
۰.۰۰۰	۱۹۰	۰.۰۰۰	۲۰۴	۰.۰۰۰	۱۹۸	۰.۰۰۰	۱۸۴	۰.۰۰۰	۱۸۶	۵۲۷
۰.۰۰۰	۱۶۷	۰.۰۰۰	۱۶۲	۰.۰۰۰	۱۵۵	۰.۰۰۰	۱۴۸	۰.۰۰۰	۱۵۸	۵۲۸
۰.۰۴۲	۱۵۲	۰.۰۴۸	۱۵۵	۰.۰۰۰	۱۶۱	۰.۰۰۰	۱۶۰	۰.۰۰۰	۱۵۷	۵۲۹
۰.۴۴۴	۱۱۴	۰.۱۷۷	۱۱۱	۰.۲۷۷	۸۷	۰.۰۸۵	۱۲۱	۰.۰۰۰	۱۰۸	۵۳۰
۵.۸۴۴	۲۶	۴.۷۴۷	۲۵	۰.۷۰۴	۶۶	۰.۹۴۴	۱۰۰	۰.۱۴۴	۱۰۰	۵۳۱
۰.۴۴۵	۱۰۴	۰.۰۰۰	۱۰۷	۰.۱۱۱	۱۱۴	۰.۱۴۴	۱۰۸	۰.۰۴۴	۱۰۴	۵۳۲
۰.۴۴۴	۱۱۷	۰.۰۴۱	۱۱۹	۰.۰۲۴	۱۱۵	۰.۱۴۴	۱۰۴	۰.۰۸۱	۱۱۴	۵۳۳
۰.۷۸۴	۱۰۲	۰.۵۱۵	۸۱	۰.۸۴۴	۶۴	۰.۶۵۷	۶۹	۰.۱۱۴	۱۰۴	۵۳۴
۰.۰۰۰	۱۶۰	۲.۵۷۹	۴۰	۸.۴۴۵	۱۷	۴.۴۴۴	۲۴	۱.۴۴۱	۴۹	۵۳۵
۰.۰۵۴	۱۱۰	۰.۰۰۰	۱۴۴	۰.۰۰۰	۱۸۵	۰.۰۰۰	۱۷۷	۰.۰۰۰	۱۸۰	۵۳۶
۰.۴۴۴	۹۷	۰.۲۴۹	۹۸	۰.۴۰۹	۸۰	۰.۴۴۵	۹۰	۰.۲۴۲	۹۱	۵۳۷
۰.۵۸۵	۸۳	۰.۵۸۴	۷۹	۰.۸۷۸	۶۳	۱.۴۴۴	۵۰	۱.۵۴۰	۴۴	۵۳۸
۰.۰۹۸	۱۴۹	۰.۰۴۹	۱۴۸	۰.۰۴۴	۱۴۷	۰.۰۴۴	۱۴۳	۰.۰۴۴	۱۱۴	۵۳۹
۰.۰۰۰	۹۱	۰.۱۸۱	۱۱۰	۰.۱۷۹	۹۹	۰.۱۴۴	۱۰۹	۰.۱۴۸	۱۰۲	۵۴۰
۰.۴۴۰	۸۸	۰.۴۷۰	۸۸	۰.۰۰۰	۱۱۶	۰.۵۷۱	۷۸	۱.۰۴۴	۵۴	۵۴۱
۰.۵۴۴	۸۵	۰.۴۴۴	۷۵	۰.۲۷۸	۸۴	۰.۴۴۵	۷۳	۰.۷۸۲	۵۸	۵۴۲

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به آسیای سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به آسیا - ۴)

۱۳۷۹		۱۳۷۸		۱۳۷۷		۱۳۷۶		۱۳۷۵		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۰.۰۶۵۷	۷۸	۰.۰۲۵۹	۱۰۰	۰.۰۱۱۲	۱۱۲	۰.۰۱۶۶	۱۰۱	۰.۰۱۱۷	۱۰۵	۸۴۵
۰.۰۷۰۹	۷۲	۰.۰۱۶۶	۱۲۲	۰.۰۱۵۹	۱۰۱	۰.۰۱۶۲	۱۰۲	۰.۰۲۰۸	۹۶	۸۴۶
۰.۰۰۰۱	۱۸۸	۰.۰۰۰۰	۲۰۴	۰.۰۰۰۰	۱۹۰	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۰.۰۰۰۲	۱۷۶	۸۴۷
۰.۰۱۶۶	۱۳۵	۰.۰۰۵۲	۱۲۰	۰.۰۰۵۲	۱۳۸	۰.۰۰۵۹	۱۳۵	۰.۰۰۷۱	۱۲۲	۸۴۸
۱.۰۴۴۷	۵۷	۰.۰۹۲۲	۶۵	۱.۰۰۹۴	۵۷	۱.۰۴۶۷	۵۳	۱.۰۲۲۷	۵۰	۸۵۱
۰.۰۰۰۰	۱۹۱	۰.۰۰۰۰	۱۹۵	۰.۰۰۰۰	۱۸۰	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۸۷۱
۰.۰۲۱۶	۱۱۹	۰.۰۱۶۰	۱۱۶	۰.۰۲۵۷	۹۰	۰.۰۴۰۷	۹۲	۰.۰۱۸۶	۹۸	۸۷۲
۰.۰۰۰۲	۱۸۳	۲.۳۳۱۶	۴۵	۰.۰۲۶۰	۸۹	۱.۰۰۰۰	۵۴	۰.۰۴۲۴	۸۳	۸۷۳
۰.۰۰۱۱	۱۷۲	۰.۰۰۲۱	۱۶۱	۰.۰۰۰۱	۱۸۰	۰.۰۰۰۲	۱۷۲	۰.۰۰۰۲	۱۷۲	۸۷۴
۰.۰۰۰۰	۱۹۶	۰.۰۰۰۰	۱۹۸	۰.۰۰۰۰	۱۸۸	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۰.۰۰۰۰	۱۵۶	۸۸۱
۰.۰۰۰۰	۱۹۸	۰.۰۰۰۰	۱۹۰	۰.۰۰۰۰	۱۹۷	۰.۰۰۰۰	۱۸۵	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۸۸۲
۰.۰۰۰۰	۱۹۷	۰.۰۰۰۰	۱۹۴	۰.۰۰۰۰	۱۹۷	۰.۰۰۰۰	۱۸۵	۰.۰۰۰۰	۱۸۱	۸۸۳
۰.۰۰۰۰	۱۹۷	۰.۰۰۰۰	۱۹۴	۰.۰۰۰۰	۱۹۴	۰.۰۰۰۰	۱۸۲	۰.۰۰۰۰	۱۸۲	۸۸۴
۰.۰۰۳۰	۱۵۷	۰.۰۰۲۷	۱۵۶	۰.۰۰۲۵	۱۵۱	۰.۰۰۶۱	۱۳۹	۰.۰۰۳۶	۱۳۸	۸۸۵
۰.۰۱۶۵	۱۴۰	۰.۰۰۶۴	۱۴۵	۰.۰۰۵۰	۱۴۰	۰.۰۰۶۵	۱۳۷	۰.۰۰۴۷	۱۳۳	۸۹۲
۱.۰۴۱۷	۵۵	۱.۰۴۴۳	۵۸	۱.۰۴۹۲	۵۱	۱.۰۶۶۸	۶۱	۱۱.۰۰۳۷	۱۱	۸۹۳
۰.۰۲۴۳	۱۲۸	۰.۰۰۵۵	۱۳۸	۰.۰۰۵۷	۱۳۷	۰.۰۰۶۶	۱۳۶	۰.۰۰۴۳	۱۳۶	۸۹۴
۰.۰۲۹۴	۱۰۵	۰.۰۲۹۹	۹۴	۰.۰۲۸۴	۸۵	۰.۰۵۴۰	۷۶	۰.۰۳۱۷	۸۴	۸۹۵
۰.۰۶۴۶	۷۹	۰.۰۱۹۵	۱۰۸	۰.۰۱۶۳	۱۰۰	۰.۰۱۲۲	۱۱۰	۰.۰۲۸۲	۸۶	۸۹۶
۰.۰۰۳۰	۱۴۲	۰.۰۱۱۱	۱۴۵	۰.۰۰۱۳	۱۵۸	۰.۰۰۰۹	۱۶۵	۰.۰۰۰۵	۱۷۰	۸۹۷
۰.۰۰۶۱	۱۴۷	۰.۰۰۱۶	۱۷۱	۰.۰۰۲۰	۱۵۴	۰.۰۰۱۸	۱۵۳	۰.۰۰۱۰	۱۶۴	۸۹۸
۰.۰۱۷۳	۱۲۴	۰.۰۱۵۳	۱۱۷	۰.۰۰۷۹	۱۲۴	۰.۰۰۰۳	۱۱۲	۰.۰۰۰۶	۱۰۷	۸۹۹

منبع: طرح تدوین سیاست‌های بهینه تجارت خارجی ایران (صادرات) برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی، پژوهشکده اقتصادی

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به خاورمیانه طی سال های ۱۳۷۵-۱۳۷۹

(مزیت نسبی ایران به خاورمیانه - ۲)

۲۰۰۰		۱۹۹۹		۱۹۹۸		۱۹۹۷		۱۹۹۶		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۸.۶۵۷	۱۶	۹.۶۶۷	۱۱	۹.۶۶۱	۹	۱۰.۸۱۷	۱۰	۹.۸۶۶	۱۵	۶۶۱
۶.۶۶۶	۶۱	۵.۶۶۵	۶۱	۶.۶۶۱	۱۹	۶.۶۶۹	۶۵	۶.۶۶۱	۶۸	۶۶۲
...	۱۸۵	...	۱۷۱	...	۱۰۱	...	۹۹	...	۶۶۳	۶۶۳
...	۱۶۰	...	۸۱	...	۷۰	...	۱۲۶	...	۱۵۰	۶۶۴
۱.۶۱۰	۶۷	...	۷۹	۱.۶۱۰	۶۹	...	۸۰	۸.۶۷۸	۹	۶۶۵
۶.۶۶۸	۶۶	۶.۱۵۶	۶۶	۶.۶۶۰	۱۷	۱۸.۶۹۷	۸	۱.۶۱۶	۵۰	۶۱۱
۵.۶۹۱	۶۹	...	۷۶	...	۷۱	...	۶۶	...	۱۶۱	۶۶۱
۶.۵۸۸	۶۶	۶.۶۱۶	۶۶	۶.۶۶۰	۱۸	۵.۶۶۶	۶۱	۶.۶۶۹	۶۵	۵۱۱
...	۱۱۰	...	۱۰۷	...	۱۰۶	...	۹۶	...	۹۰	۵۱۲
۶.۶۶۵	۶۶	۶.۶۶۸	۱۸	۱.۶۶۶	۶۶	...	۶۶	...	۶۶	۵۱۳
۵.۶۶۰	۶۵	...	۱۶۶	...	۱۶۲	...	۹۱	...	۵۶	۵۱۴
...	۸۶	۱.۶۱۷	۶۷	۶.۶۶۰	۶۶	...	۸۷	...	۱۱۹	۵۱۵
۱.۶۶۵	۶۷	۱.۶۶۰	۶۶	۱.۶۶۶	۶۶	۱.۵۶۶	۵۶	۱.۵۶۶	۶۶	۵۱۶
۶.۶۶۰	۶۱	۱.۶۶۵	۵۶	۱.۵۶۵	۶۶	۶.۶۶۶	۶۶	۶.۶۶۵	۶۶	۵۱۷
۱.۶۶۶	۷۷	...	۱۶۹	...	۸۷	...	۱۶۶	...	۱۶۶	۵۱۸
۶.۵۶۷	۱۶	...	۱۶۶	...	۶۵	۱.۶۶۸	۵۷	...	۱۱۰	۵۱۹
۶.۵۶۹	۶۶	...	۱۶۸	...	۱۶۱	...	۱۶۶	...	۱۶۰	۵۲۰
...	۱۶۶	...	۱۶۷	...	۶۶	...	۶۸	۶.۶۶۶	۶۰	۵۲۱
...	۱۶۶	...	۱۶۶	...	۱۶۰	...	۱۵۷	...	۱۶۶	۵۲۲
...	۱۶	...	۶۶	...	۶۶	...	۶۶	...	۶۱	۵۲۳
...	۹۶	...	۸۰	...	۷۷	...	۶۶	...	۶۸	۵۲۴
...	۶۸	...	۵۱	...	۶۷	...	۶۶	...	۶۸	۵۲۵
...	۱۸۷	...	۱۶۶	...	۶۱	...	۱۶۸	...	۱۰۱	۵۲۶
...	۶	...	۶	...	۸	...	۶۰	...	۱۸	۵۲۷
...	۶۶	...	۸۶	...	۹۶	...	۱۱۵	...	۱۶۸	۵۲۸
...	۱۶۶	...	۱۶۸	۱۸۸	...	۱۸۶	۵۲۹
...	۱۰۹	...	۱۱۸	...	۱۰۶	...	۱۶۰	...	۱۶۹	۵۳۰
...	۶۸	...	۶۶	...	۱۷	...	۶۶	...	۶۵	۵۳۱
...	۶۹	...	۵۰	...	۶۸	...	۱۸	...	۵۸	۵۳۲
...	۱۶	...	۶۵	...	۶۷	...	۶۸	...	۶۶	۵۳۳
...	۱۷۱	...	۱۶۵	...	۱۶۹	...	۱۵۵	...	۱۸۰	۶۱۲
...	۱۶۰	...	۱۶۹	...	۱۶۶	...	۱۰۶	...	۱۱۱	۶۱۱
...	۷۱	...	۷۶	...	۸۸	...	۱۰۸	...	۶۶	۶۱۵
...	۸۷	...	۱۶۱	۶۱۶
...	۶۶	...	۶۹	...	۶۱	...	۵۸	...	۶۹	۶۱۷
...	۸۹	...	۸۶	...	۹۱	...	۹۷	...	۸۹	۶۱۸
...	۱۶۵	...	۱۶۵	...	۱۱۱	...	۱۰۱	...	۱۰۸	۶۱۹
...	۱۶۷	...	۱۶۸	...	۱۶۵	...	۱۰۵	...	۹۶	۶۲۰
...	۱۶۱	...	۹۷	...	۱۶۰	...	۱۶۱	...	۱۶۶	۶۲۱
...	۱۱۹	...	۹۶	...	۸۰	...	۷۶	...	۷۵	۶۲۲
...	۱۵۱	...	۱۶۶	...	۱۶۶	...	۸۶	...	۷۸	۶۲۳
...	۱۶۶	...	۱۶۶	...	۱۶۱	...	۱۶۸	...	۱۶۰	۶۲۴
...	۱۸۰	...	۱۸۶	...	۱۷۵	...	۱۵۰	...	۱۵۶	۶۲۵
...	۶۷	...	۵۶	...	۵۱	...	۶۱	...	۶۰	۶۲۶
...	۱۶۹	...	۱۰۹	...	۹۹	...	۱۶۸	...	۷۰	۶۲۷
...	۱۱۷	...	۱۰۶	...	۱۶۹	...	۱۶۶	...	۱۱۶	۶۲۸
...	۵	...	۶	...	۵	...	۷	...	۶	۶۲۹
...	۶۹	...	۶۰	...	۶۶	...	۶۶	...	۵۱	۶۳۱
...	۵۶	...	۶۸	...	۶۶	...	۶۶	...	۶۸	۶۳۲
...	۶۶	...	۶۶	...	۵۰	...	۵۶	...	۶۷	۶۳۳
...	۸۰	...	۹۵	...	۸۵	...	۷۹	...	۷۷	۶۳۴
...	۶۹	...	۵۶	...	۱۰۵	...	۱۱۶	...	۱۰۷	۶۳۵
...	۵۰	...	۵۸	...	۷۶	...	۱۶	...	۶۸	۶۳۶
...	۱۸۶	...	۱۸۹	...	۱۸۰	...	۱۷۷	...	۱۷۱	۶۳۷
...	۱۱	...	۶۶	...	۶۸	...	۶۶	...	۸۵	۶۳۸
...	۱۵	...	۸	...	۱۱	...	۶۶	...	۶۶	۶۳۹
...	۶۶	...	۱۰	...	۸۶	...	۵۰	...	۱۶۶	۶۴۰
...	۱۷۸	...	۱۶۶	...	۱۶۶	...	۱۶۶	...	۱۶۹	۶۴۱
...	۱	...	۶	...	۱	...	۶	...	۸	۶۴۲
...	۶۴۳
...	۱۷۹	...	۱۶۶	...	۱۸۶	...	۱۸۶	...	۱۷۸	۶۴۴
...	۹	...	۶۸	...	۶۵	...	۹	...	۶	۶۴۵

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به خاورمیانه طی سال های ۱۳۷۹-۱۳۷۵

(مزیت نسبی ایران به خاورمیانه - ۳)

۲۰۰۰		۱۹۹۹		۱۹۹۸		۱۹۹۷		۱۹۹۶		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۰.۰۴۱	۱۶۵	۲.۵۸۴	۲۴	۲.۸۱۴	۲۴	۳.۹۴۴	۳۰	۲.۸۴۹	۲۷	۴۸۱
۷.۴۴۴	۱۷	۷.۸۷۰	۱۶	۰.۰۰۷	۱۷۴	۰.۰۰۰	۱۸۷	۰.۰۰۰	۱۸۷	۴۸۲
۰.۵۲۱	۱۰۷	۰.۴۴۴	۹۴	۰.۴۸۴	۱۰۲	۰.۱۲۶	۱۲۳	۰.۱۰۶	۱۲۷	۴۸۳
۰.۰۱۸	۱۷۴	۰.۱۱۷	۱۵۱	۰.۰۰۰	۱۹۲	۰.۰۸۴	۴۵	۰.۰۷۷	۹۷	۴۸۵
۲۲.۹۷۹	۲	۲.۹۳۸	۲۴	۰.۴۲۹	۸۶	۰.۰۰۲	۱۷۹			۴۸۶
۰.۰۰۸	۱۸۴									۴۸۷
۰.۴۰۵	۹۸	۰.۱۴۴	۱۴۰	۰.۲۱۱	۱۱۶	۰.۲۴۴	۱۰۶	۰.۲۱۲	۹۴	۴۹۱
۱.۹۱۶	۷۳	۲.۰۰۰	۴۴	۱.۰۵۱	۴۶	۰.۷۴۴	۴۸	۰.۸۴۸	۴۰	۴۹۲
۰.۰۴۴	۱۵۹	۰.۲۱۰	۱۲۲	۰.۰۵۰	۱۵۵	۰.۰۲۵	۱۵۶	۰.۲۹۴	۸۴	۴۹۳
۰.۱۴۴	۱۴۵	۰.۱۴۵	۱۴۷	۰.۲۷۷	۱۱۰	۰.۲۱۴	۱۱۲	۰.۱۵۵	۱۱۶	۴۹۴
۰.۱۸۱	۱۴۴	۰.۱۵۴	۱۴۸	۰.۲۵۸	۱۰۷	۰.۱۲۸	۱۱۲	۰.۱۲۸	۱۱۲	۴۹۵
۲.۵۴۴	۴۲	۱.۴۴۷	۵۹	۰.۴۴۲	۴۶	۲.۱۱۹	۴۷	۱.۰۰۱	۵۲	۴۹۶
۱.۵۸۴	۵۷	۲.۱۵۵	۴۵	۱.۹۹۵	۴۷	۸.۰۱۷	۱۲	۷.۴۰۴	۱۴	۴۹۷
۱.۵۴۸	۵۹	۱.۴۵۷	۵۴	۱.۲۱۷	۵۶	۰.۷۴۷	۴۹	۰.۴۶۱	۸۷	۴۹۸
۰.۵۸۹	۱۰۰	۰.۲۴۴	۱۱۱	۰.۱۴۴	۱۲۱	۰.۱۴۴	۱۲۷	۰.۱۵۹	۱۱۴	۴۹۹
۰.۲۷۷	۱۲۷	۰.۲۱۴	۱۲۱	۰.۲۴۰	۱۲۲	۰.۴۵۲	۹۶	۰.۳۸۲	۱۴۴	۵۰۲
۰.۰۰۰	۱۸۷	۰.۰۰۰	۱۹۲	۰.۰۰۰	۱۹۲	۰.۰۰۰	۱۸۷	۰.۰۰۰	۱۸۷	۵۰۳
۰.۱۲۷	۱۵۲	۰.۱۲۹	۱۴۵	۰.۱۴۴	۱۱۸	۰.۱۵۷	۱۲۴	۰.۲۹۹	۱۴۰	۵۰۴
۰.۰۴۵	۱۴۷	۰.۰۸۵	۱۵۴	۰.۱۱۲	۱۴۸	۰.۰۷۴	۱۴۵	۰.۰۸۴	۱۰۵	۵۰۵
۰.۷۴۴	۹۱	۰.۴۰۲	۸۴	۰.۴۰۰	۹۲	۰.۵۴۴	۸۱	۰.۴۰۲	۱۰۹	۵۰۶
۱.۴۰۹	۷۰	۲.۸۴۴	۲۵	۱.۲۴۴	۵۵	۷.۶۷۷	۱۴	۷.۸۹۰	۱۰	۵۰۷
۰.۴۸۸	۱۰۸	۰.۵۷۹	۸۵	۰.۱۲۸	۱۴۴	۰.۰۲۷	۱۶۰	۰.۱۰۴	۱۲۸	۵۰۸
۰.۴۱۹	۱۱۶	۰.۲۲۲	۱۱۷	۰.۱۴۵	۱۲۰	۰.۱۴۴	۱۴۵	۰.۰۸۵	۱۴۷	۵۰۹
۱.۱۸۸	۷۵	۰.۴۶۸	۱۱۰	۰.۲۵۵	۱۰۸	۰.۴۶۷	۴۴	۰.۴۴۴	۱۰۶	۵۱۰
۰.۱۱۰	۱۵۴	۰.۰۴۴	۱۷۰	۰.۰۴۲	۱۵۰	۰.۰۴۴	۱۵۹	۰.۰۴۴	۱۴۲	۵۱۱
۰.۵۸۹	۹۹	۰.۴۵۴	۹۹	۰.۲۵۵	۱۰۹	۰.۲۰۰	۱۰۲	۰.۴۷۴	۷۴	۵۱۲
۰.۷۱۴	۹۴	۰.۴۷۵	۸۹	۰.۴۰۹	۸۹	۰.۴۰۰	۹۸	۰.۴۴۴	۸۲	۵۱۳
۰.۶۲۲	۹۴	۰.۱۴۰	۱۴۹	۰.۰۴۴	۱۴۷	۰.۰۷۵	۱۴۴	۰.۰۴۴	۱۴۴	۵۱۴
۰.۴۴۷	۱۱۴	۰.۴۶۸	۱۱۵	۰.۱۴۱	۱۴۱	۰.۱۴۴	۱۲۹	۰.۱۱۰	۱۲۵	۵۱۵
۰.۱۷۶	۱۴۴	۰.۱۵۷	۱۴۷	۰.۱۰۵	۱۴۹	۰.۱۴۹	۱۲۱	۰.۰۹۰	۱۴۴	۵۱۶
۰.۴۷۵	۱۲۰	۰.۴۹۵	۱۰۵	۰.۱۴۸	۱۲۸	۰.۱۸۴	۱۱۷	۰.۱۰۲	۱۲۹	۵۱۷
۰.۵۰۷	۱۰۴	۰.۰۹۰	۱۵۵	۰.۰۶۱	۱۵۱	۰.۰۴۹	۱۴۸	۰.۰۱۶	۱۶۵	۵۱۸
۰.۸۵۲	۸۸	۰.۴۷۴	۸۸	۰.۴۴۸	۹۶	۰.۴۷۵	۹۰	۰.۲۸۷	۹۶	۵۱۹
۱.۵۰۲	۶۴	۰.۱۴۹	۱۴۵	۰.۲۲۱	۱۱۴	۰.۰۴۰	۱۴۹	۰.۰۲۲	۱۵۹	۵۲۰
۰.۰۲۰	۱۷۴	۰.۰۴۲	۱۴۸	۰.۰۷۵	۱۴۴	۰.۰۱۴	۱۷۰	۰.۰۰۱	۱۸۴	۵۲۱
۰.۱۴۷	۱۴۹	۰.۰۱۴	۱۸۱	۰.۰۱۷	۱۶۶	۰.۰۲۷	۱۶۱	۰.۰۱۷	۱۶۴	۵۲۲
۰.۰۵۴	۱۶۱	۰.۰۲۹	۱۷۴	۰.۰۰۱	۱۸۵					۵۲۳
۰.۰۰۰	۱۸۲	۰.۰۱۶	۱۷۹	۰.۰۰۱	۱۸۴	۰.۰۰۱	۱۸۲	۰.۰۰۰	۱۷۲	۵۲۴
۰.۰۴۵	۱۴۸	۰.۰۰۵	۱۸۷	۰.۰۰۰	۱۸۹					۵۲۵
۰.۰۰۰	۱۹۴	۰.۰۰۲	۱۹۱							۵۲۶
۰.۴۴۲	۱۲۴	۰.۰۴۴	۱۵۴	۰.۰۴۷	۱۵۶	۰.۰۲۶	۱۶۲	۰.۰۰۴	۱۴۲	۵۲۷
۰.۸۱۶	۹۰	۰.۱۹۷	۱۴۷	۱.۲۵۵	۵۴	۰.۴۱۷	۸۶	۰.۴۴۴	۹۱	۵۲۸
۰.۴۴۹	۱۴۴	۰.۱۴۷	۱۴۶	۰.۰۴۴	۱۴۸	۰.۱۴۴	۱۴۰	۰.۰۸۸	۱۴۴	۵۲۹
۰.۴۲۹	۱۲۵	۰.۲۵۸	۱۱۶	۰.۱۲۲	۱۴۴	۰.۴۴۴	۹۵	۰.۴۴۴	۱۰۴	۵۳۰
۰.۰۹۹	۱۵۶	۰.۰۴۴	۱۶۲	۰.۰۵۷	۱۵۴	۰.۰۱۸	۱۶۸	۰.۰۰۴	۱۷۷	۵۳۱
۰.۴۴۴	۱۴۰	۰.۱۴۷	۱۵۰	۰.۱۴۴	۱۴۴	۰.۱۴۴	۱۱۶	۰.۱۷۲	۱۱۴	۵۳۲
۰.۰۸۷	۱۵۷	۰.۰۴۴	۱۵۵	۰.۰۰۵	۱۷۴	۰.۰۰۰	۱۴۸			۵۳۳
۰.۲۵۷	۱۴۱	۰.۰۰۱	۱۴۴	۰.۱۵۴	۱۲۶	۰.۲۲۷	۱۰۹	۰.۰۰۹	۱۲۶	۵۳۴
۰.۱۴۵	۱۵۰	۰.۰۹۱	۱۵۶	۰.۰۴۴	۱۵۷	۰.۰۴۴	۱۵۴	۰.۰۴۴	۱۴۷	۵۳۵
۰.۴۵۹	۱۱۱	۰.۴۵۲	۹۴	۰.۸۰۱	۴۹	۰.۱۷۸	۱۱۹	۰.۰۴۴	۱۰۴	۵۳۶
۴.۰۹۲	۵۴	۱.۴۴۴	۵۲	۰.۴۴۵	۴۷	۰.۰۸۷	۱۴۴	۰.۰۴۱	۱۵۱	۵۳۷
۰.۴۴۷	۱۱۲	۰.۴۰۴	۱۰۴	۰.۱۴۴	۱۲۲	۰.۲۵۸	۱۰۷	۰.۲۴۹	۹۹	۵۳۸
۲.۵۴۴	۴۵	۱.۴۰۸	۵۷	۱.۱۴۴	۵۹	۱.۷۵۴	۴۹	۱.۴۲۱	۴۵	۵۳۹
۰.۴۴۱	۴۵	۰.۴۴۴	۷۷	۱.۰۲۷	۴۵	۰.۰۰۱	۷۴	۰.۱۲۵	۱۴۴	۵۴۰
		۱۴.۷۸۱	۷	۲۲.۷۳۸	۲	۲۵.۴۴۵	۴	۲.۴۶۱	۲۴	۵۴۱
۱.۴۴۴	۶۸	۰.۰۰۲	۱۴۴	۰.۰۰۴	۱۷۸	۰.۰۰۰	۱۷۱	۰.۰۰۰	۱۶۱	۵۴۲
۰.۵۰۰	۱۰۵	۰.۴۴۴	۹۸	۰.۴۴۹	۸۱	۰.۴۴۴	۸۵	۰.۴۵۱	۱۰۲	۵۴۳
۱.۰۷۲	۷۹	۱.۰۵۸	۶۴	۱.۴۴۲	۵۲	۲.۴۷۹	۴۵	۲.۵۷۵	۴۲	۵۴۴
۰.۸۷۴	۸۴	۰.۴۴۴	۹۴	۰.۴۴۹	۸۵	۰.۴۴۴	۷۵	۰.۸۴۴	۶۲	۵۴۵
۰.۴۴۷	۱۱۴	۰.۰۲۴	۱۴۴	۰.۲۱۵	۱۱۵	۰.۱۴۸	۱۲۲	۰.۱۵۸	۱۱۵	۵۴۶
۰.۴۴۰	۱۲۲	۰.۰۸۹	۱۰۷	۰.۰۸۲	۱۴۴	۰.۴۴۴	۸۴	۰.۴۷۷	۴۵	۵۴۷
۰.۸۶۱	۸۷	۰.۸۴۴	۷۴	۰.۴۴۰	۹۸	۰.۷۶۱	۷۰	۰.۷۵۵	۴۴	۵۴۸

مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به خاورمیانه طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۷۵

۲۰۰۰		۱۹۹۹		۱۹۹۸		۱۹۹۷		۱۹۹۶		سال
RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	RCA	رتبه	SITC
۰.۵۶۱	۱۰۱	۰.۲۹۷	۱۲۴	۰.۰۷۱	۱۴۶	۰.۰۹۹	۱۴۹	۰.۰۵۴	۱۴۴	۸۴۵
۰.۴۹۲	۱۱۸	۰.۰۷۲	۱۶۰	۰.۰۸۰	۱۴۴	۰.۰۸۹	۱۴۷	۰.۰۹۸	۱۴۱	۸۴۶
۰.۰۰۱	۱۸۸	۰.۰۰۰	۲۰۰	۰.۰۰۰	۱۹۰			۰.۰۰۲	۱۸۱	۸۴۷
۰.۱۹۷	۱۴۹	۰.۰۸۱	۱۵۷	۰.۰۷۲	۱۴۵	۰.۰۷۶	۱۴۷	۰.۰۸۸	۱۴۵	۸۴۸
۶.۸۹۴	۲۰	۶.۵۹۰	۲۷	۶.۷۵۹	۲۰	۶.۷۶۵	۲۴	۶.۱۴۵	۲۲	۸۵۱
۰.۰۴۲	۱۶۹	۰.۰۴۱	۱۷۲			۰.۰۵۲	۱۵۱			۸۷۱
۱.۶۴۴	۵۵	۱.۱۸۳	۶۱	۱.۷۵۷	۴۲	۲.۲۷۶	۴۴	۱.۴۰۸	۴۴	۸۷۲
۰.۰۱۷	۱۷۶	۹.۲۴۲	۱۲	۱.۸۰۶	۴۰	۶.۷۵۶	۲۵	۲.۰۵۰	۴۷	۸۷۳
۰.۱۰۸	۱۵۵	۰.۱۶۴	۱۳۶	۰.۰۰۸	۱۷۱	۰.۰۴۶	۱۶۴	۰.۰۴۶	۱۵۶	۸۷۴
۰.۰۰۲	۱۸۴	۰.۰۰۵	۱۸۶	۰.۰۰۷	۱۷۳			۰.۰۴۸	۸۱	۸۸۱
۰.۰۰۰	۱۹۱	۰.۰۰۱	۱۹۴	۰.۰۰۰	۱۸۸	۰.۰۰۱	۱۸۳	۰.۰۰۲	۱۸۲	۸۸۲
		۰.۲۵۱	۱۲۳	۰.۱۱۲	۱۴۷					۸۸۳
۰.۰۱۰	۱۸۱	۰.۰۰۴	۱۸۸	۰.۰۰۲	۱۸۱			۰.۰۰۱	۱۸۴	۸۸۴
۰.۰۲۹	۱۴۴	۰.۰۲۴	۱۴۰	۰.۰۲۴	۱۱۶	۰.۰۴۸	۹۲	۰.۰۴۹	۹۲	۸۸۵
۰.۲۸۹	۱۲۶	۰.۱۴۴	۱۴۰	۰.۱۰۱	۱۴۰	۰.۰۸۸	۱۴۳	۰.۰۴۷	۱۴۵	۸۹۲
۳.۷۷۲	۴۸	۲.۶۴۸	۴۸	۲.۵۰۵	۴۱	۲.۲۷۰	۴۴	۲.۷۴۶	۲۹	۸۹۳
۱.۶۰۲	۵۶	۰.۶۴۸	۸۲	۰.۶۶۰	۷۶	۰.۶۰۶	۷۶	۰.۵۷۸	۷۴	۸۹۴
۶.۱۴۰	۴۷	۶.۶۷۵	۴۰	۲.۶۸۸	۴۴	۵.۲۷۸	۲۰	۲.۵۱۱	۴۳	۸۹۵
۰.۵۰۲	۱۰۴	۱.۰۰۸	۶۸	۰.۱۵۰	۱۲۷	۰.۷۴۷	۴۷	۰.۹۴۶	۵۵	۸۹۶
۰.۱۲۴	۱۵۲	۰.۱۲۲	۱۴۸	۰.۰۲۱	۱۴۵	۰.۰۱۵	۱۴۹	۰.۰۰۸	۱۷۰	۸۹۷
۰.۹۶۸	۸۱	۰.۱۴۲	۱۴۳	۰.۱۲۰	۱۴۶	۰.۰۹۷	۱۴۰	۰.۰۴۶	۱۵۵	۸۹۸
۱.۵۰۹	۶۱	۱.۴۵۵	۵۵	۰.۷۵۶	۷۷	۰.۹۵۵	۶۰	۰.۸۹۲	۵۹	۸۹۹

منبع: طرح تدوین سیاست‌های بهینه تجارت خارجی ایران (صادرات) برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی، پژوهشکده اقتصادی

متوسط مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به جهان، اروپا، آسیا و خاورمیانه طی سال های ۱۳۷۵ - ۱۳۷۹
(رتبه بندی بر اساس جهان)

خاورمیانه		آسیا		اروپا		جهان		منطقه
RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	SITC
۱۶,۸۴۹,۱	۶	۹۸,۴۲۴۴	۱	۹۴,۴۶۰,۸۵	۱	۱۱۲,۴۴۹۷	۱	۶۵۹
۵,۰۳۸۷۱۶	۱۷	۱۲,۰۶۶۵۲	۱۱	۷۴,۸۶۰,۹۵	۳	۲۸,۱۵۶۱۷	۲	۰۷۵
۶,۸۳۷۷۴۲	۱۱	۶۴,۸۵۶۳۵	۴	۳۱,۷۷۶۴۵	۴	۲۷,۵۰۷۶۹	۳	۰۵۷
۱۷,۷۸۳۴۴	۵	۷۱,۸۶۹۵۱	۲	۲۲,۷۰۷۶۷	۵	۱۹,۴۷۱۷۹	۴	۲۱۱
۹,۰۰۲۴۴	۹	۱۵,۱۲۹۱۳	۹	۱۸,۰۵۶۱۸	۶	۱۶,۱۷۱۳۳	۵	۲۹۱
۱۲۹,۵۷۳۲	۲	۱۹,۸۹۱۱۸	۶	۹,۵۵۶۳۲۷	۱۳	۱۱,۶۹۷۸	۶	۶۷۶
۱,۱۴۸۹۹۷	۶۳	۹,۹۱۲۶۸۳	۱۲	۱۶,۳۰۷۶۱	۷	۱,۰۹۳,۰۰۳	۷	۳۴۵
۶,۱۹۱۵۸۹	۲۶	۲,۰۳۸,۰۹۸	۵	۶,۶۶۹۲۴۴	۱۹	۹,۴۶۶۷۱۲	۸	۰۷۵
۳,۰۷۷۵,۲	۲۵	۸,۵۸۶۳۶۹	۱۹	۷,۲۷۹,۰۲۸	۱۷	۸,۴۲۶۳۲	۹	۰۵۶
۲,۴۶۹۹	۳۶	۱۶,۱۰۳۹۱	۱۰	۶,۳۰۳۲۲۷	۲۰	۷,۹۴۴۳۱	۱۰	۰۶۲
۳,۴۸۸۲۷۹	۳۱	۶,۷۷۵۸۷۶	۲۲	۸,۰۱۴۸۵۶	۱۶	۷,۶۷۸,۰۶۱	۱۱	۵۱۱
۵,۶۶۴۲۱۶	۱۵	۱۹,۵۶۵۱۱	۷	۴,۷۸۱۱۹۶	۲۵	۷,۳۵۶۵۹۲	۱۲	۰۴۸
۳,۴۲۳۴۹	۳۳	۹,۶۶۹۵۹۶	۱۳	۵,۵۳۷۵۱۵	۲۳	۷,۲۰۳۲۳	۱۳	۲۷۳
۱۳,۴۲۴۹۱	۷	۸,۷۶۵۵۵۵	۱۷	۵,۵۷۶۴۳۷	۲۲	۷,۱۰۰۷۲۳	۱۴	۶۷۹
۲,۳۵۲۹,۷	۱۳	۸,۷۸۴۹,۱	۱۶	۶,۹۷۷۸۷۷	۱۸	۶,۷۱۸۸۲۱	۱۵	۶۷۲
۲۷,۸۷۱۹۸	۳	۶,۷۴۵۱۵	۲۳	۱,۰۰,۵۹,۳	۱۲	۶,۴۷۵۶۷۹	۱۶	۵۷۲
۱,۸۵۸۶,۲	۴۵	۵,۸۳۹۵۳۳	۲۴	۴,۶۸۵۶۶۱	۲۶	۵,۷۸۱۶۱۲	۱۷	۶۶۱
۱,۰۰۲۴۴۸	۸	۴,۳۹۹۷۱۷	۳۵	۸,۵۸۶,۰۰۹	۱۵	۵,۵۶۹۱۳۵	۱۸	۰۳۷
۰,۰۰۷۲	۵۲	۹,۱۶۰۰۱۱	۱۴	۸,۹۱۶۷۷	۱۴	۸,۴۹۱۶۷۰۳	۱۹	۲۷۴
۴,۵۴۱,۱۳	۲۲	۳,۸۱۴۴۸۳	۳۳	۴,۶۵۱۴۵۱	۲۷	۴,۹۳۱,۱۴	۲۰	۶۹۷
۳۳۲,۲۸۲۱	۱	۱,۴۳۸۱۷۲	۵۶	۸۵,۸۱۷۴۸	۲	۶,۶۹۰,۲۰۶	۲۱	۳۲۲
۲,۲۸,۰۰۳۲	۴۲	۵,۲۴۳۷,۸	۲۷	۵,۸۶۹۱۹۷	۲۱	۴,۴۷۳۳۵۶	۲۲	۵۲۲
۱,۳۱۱۸۵۱	۵۸	۴,۴۲۴۲۱	۳۱	۳,۰۹۳۳۷۵	۳۲	۳,۶۱۹۶۷۳	۲۳	۵۱۶
۷,۴۷۸۶۶۱	۱۰	۸,۷۳۳۷۶۱	۱۸	۱۲,۷۸۶,۳	۹	۴,۰۰۲۴۶	۲۴	۲۴۸
۱,۶۶,۹۶۳	۵۰	۷,۲۲۴۶۷۹	۲۰	۲,۸۰۵۵۶	۳۴	۳,۹۲۵۳۴۹	۲۵	۵۵۴
۶,۴۴۳۴۳	۱۲	۱,۸۰۶۵۹	۴۹	۱۱,۱۹۰,۰۶	۱۰	۳,۴۷۸۵۶	۲۶	۰۷۴
۱,۹۷۳۲۶۶	۴۴	۲,۲۲۷۹۹۱	۴۰	۳,۵۴۸۷۶۶	۳۰	۳,۳۳۸۱۲۲	۲۷	۶۵۶
۴,۹۴۷۴۷	۱۸	۴,۹۹,۲۴	۳۲	۳,۰۰۶۳۷۵	۴۹	۴,۰۰۷۶۶۶	۲۸	۶۸۲
۲,۰۷۵۰۲	۴۳	۹,۰۰۷۴۴۷	۱۵	۱,۶۸۴۷۱۸	۴۶	۳,۴۶۹۴۲۹	۲۹	۶۶۲
۰,۷۳۶۲۸	۷۷	۳,۶۵۷۵۱۲	۳۴	۲,۱۷۶۲۶۲	۴۲	۲,۷۷,۸۲۷	۳۰	۶۷۳
۱,۰۷۲۴۳۱	۶۷	۴,۵۵۷۳۷۹	۳۰	۴,۲۲۷۴۵	۴۰	۲,۵۹۲۲۷۷	۳۱	۰۵۴
۴,۸۷۹۸۵۲	۱۹	۵,۱۱۳۵۹۹	۲۹	۱,۰۰,۱۹۷۴۴	۱۱	۲,۵۹۱۷۴۳	۳۲	۲۸۷
۰,۴۱۳۵۴۶	۱۱۳	۱,۹۹۲۶۲۳	۴۷	۲,۹۵۲۵۶۷	۳۳	۲,۴۴۶۹۳۱	۳۳	۳۴۴
۰,۷۹۹۲۲۹	۷۵	۱,۵۰۹۹۳	۵۵	۲,۵۱۶۷۳۶	۳۷	۲,۲۸۹۵۱۶	۳۴	۴۳۱
۴,۴۳۴۶۹	۲۱	۱,۱۹۶,۹۵	۶۲	۲,۴۴۶۶۶۶	۳۹	۲,۱۲,۰۱۵۵	۳۵	۸۵۱
۰,۹۴۲۲۶	۷۰	۵,۳۹۸۲۷۷	۲۶	۱۶,۰۲۲۸۵	۸	۲,۱۰۶۲۶۸	۳۶	۶۲۳
۴,۰۱۱۱۱۴	۲۶	۱,۷۷۵۱۶۸	۵۱	۲,۱۹۶۶,۵	۶۱	۲,۰۳۲۱۸۵	۳۷	۶۱۱
۴,۷۲,۰۶۹۱	۲۹	۳,۱۶۹۴۶۹	۳۶	۱,۳۲,۷۸۶	۴۹	۱,۸۴۱۳۵۶	۳۸	۵۲۳
۲۲,۴۲۲۹۳	۴	۷,۰۶۲۵۷۵	۳	۰,۹۱۱۹۸۵	۵۸	۱,۸۳۲۸۱۲	۳۹	۰۱۲
۵,۸۸۵۳۳۷	۱۶	۱۷,۴۴۶۸	۸	۲,۰۲۸۳۲۲	۴۳	۱,۷۷۷۳۱	۴۰	۶۱۱
۱,۷۱۷۱۵۶	۴۸	۲,۰۸۰,۰۹۶	۴۵	۳,۲۴۹۴۶۶	۳۱	۱,۷۳۷۳۴	۴۱	۶۷۱
۱,۲۴۶,۰۳۹	۶۱	۲,۳۵۰,۸۰۷	۳۸	۱,۶۷۷۷۲۲	۴۷	۱,۶۷۷۳۳۵	۴۲	۲۷۸
۰,۴۶۵۸۶۵	۱۰۴	۱,۵۱۲۴۱۶	۵۴	۱,۵۶,۵۶۳	۴۸	۱,۶۷۸۵۲۳	۴۳	۵۱۲
۰,۲۶۷۱۹	۱۲۱	۱,۸۶۶۱۵۹	۴۸	۱,۰۹۹۸۵۱	۵۴	۱,۳۰۶۵۹۹	۴۴	۰۶۶
۳,۷۵۷۶۷	۳۸	۱,۷۲۸۰۰۶	۵۲	۱,۰۷۶۹۱۸	۵۵	۱,۰۷۶۹۰۷۹	۴۵	۸۹۴
۳,۹۸۲۸۶۶	۲۷	۲,۰۸۰,۷۴	۴۴	۰,۹۴۸۶۹۸	۵۷	۱,۲۵۲۷۹۵	۴۶	۲۹۲
۰,۷۱۱۵۱۸	۹۸	۰,۵۷۱۲۲	۷۶	۲,۳۹۶۹۷	۳۸	۱,۲۲۱,۰۶	۴۷	۸۴۴
۰,۴۵۴۴۳	۷۶	۲,۳۰۱,۹۱۸	۳۹	۱,۷۸۴۲۲۲	۴۵	۱,۱۱۶,۱۸	۴۸	۵۶۲
۱,۴۱۷۷۸۴	۵۶	۷,۱۷۳۶۵	۲۱	۰,۶۲۲۴۱۹	۶۸	۱,۰۹۷۸۵۸	۴۹	۰۷۴
۱,۷۴۴۷۶	۶۰	۲,۲۱۸۹۲	۴۱	۰,۷۴۴۱۶۲	۶۶	۱,۰۰۶۵۳۸۹	۵۰	۶۲۲

مخاطب: طرح تدوین سیاست های بهینه تجارت خارجی ایران (صادرات) برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی، پژوهشگاه اقتصادی

متوسط مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به جهان، اروپا، آسیا و خاورمیانه طی سال های ۱۳۷۵-۱۳۷۹
(رتبه بندی بر اساس اروپا)

خاورمیانه		آسیا		جهان		اروپا		منطقه
RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	SITC
۱۶,۸۳۹.۰۱	۶	۹۸,۴۲۳۳	۱	۱۱۲,۳۳۹۷	۱	۹۶,۴۶۰.۸۵	۱	۶۵۹
۳۳۲,۶۸۲۹	۱	۱,۴۳۸۱۷۲	۵۶	۴,۶۹۰.۲۰۴	۲۱	۸۵,۸۱۷۳۸	۲	۲۳۲
۵,۰۳۸۷۱۶	۱۷	۱۲,۰۶۶۵۲	۱۱	۲۸,۱۵۴۱۷	۲	۷۳,۸۶۰.۹۵	۳	۰.۷۵
۶,۸۳۷۷۴۲	۱۱	۴۴,۸۵۶۳۵	۲	۲۷,۵۰۷۶۹	۳	۳۱,۷۷۶۴۵	۴	۰.۵۷
۱۷,۷۸۳۴۶	۵	۷۱,۸۶۹۵۱	۲	۱۹,۴۷۱۷۹	۴	۲۲,۷۰۷۶۷	۵	۲۱۱
۹,۰۰۲۴۴	۹	۱۵,۱۲۹۱۳	۹	۱۶,۱۷۱۳۳	۵	۱۸,۰۵۶۱۸	۶	۲۹۱
۱,۱۶۸۹۹۷	۶۳	۹,۹۱۲۶۸۳	۱۲	۱۰,۹۳۰.۰۳	۷	۱۶,۳۰۷۶۱	۷	۳۳۵
۰,۹۴۹۲۶	۷۰	۵,۳۹۹۲۷۷	۲۶	۲,۱۰۶۲۶۸	۳۶	۱۶,۰۲۲۸۵	۸	۲۶۳
۷,۴۷۸۴۶۱	۱۰	۸,۷۳۲۷۶۱	۱۸	۶,۳۰۲۳۶	۲۶	۱۲,۷۸۶.۰۳	۹	۲۶۸
۶,۴۴۷۳۳۳	۱۲	۱,۸۰۳۶۵۹	۴۹	۳,۷۳۸۴۵۶	۲۶	۱۱,۱۹۰.۰۶	۱۰	۰.۷۴
۶,۸۷۹۸۵۲	۱۹	۵,۱۱۳۵۹۹	۲۹	۲,۵۹۱۷۴۳	۳۲	۱۰,۱۹۷۹۴	۱۱	۲۸۷
۲۷,۸۷۱۹۸	۳	۶,۴۷۵۱۵	۲۳	۶,۴۷۵۴۷۹	۱۶	۱۰,۰۵۹.۰۳	۱۲	۵۷۲
۱۲۹,۵۷۶۳	۲	۱۹,۸۹۱۱۸	۶	۱۱,۴۹۷۸	۶	۹,۴۵۶۳۲۷	۱۳	۶۷۶
۰,۹۰۷۲	۷۲	۹,۱۶۰.۱۱۱	۱۴	۵,۳۱۹۶.۰۳	۱۹	۸,۹۹۱۴۷۷	۱۴	۲۷۴
۱۰,۴۲۴۸۸	۸	۳,۳۹۶۵۱۷	۳۵	۵,۵۹۶۱۳۵	۱۸	۸,۵۸۴.۰۰۹	۱۵	۰.۳۷
۳,۶۸۸۱۷۹	۳۱	۶,۷۷۶۵۷۴	۲۲	۷,۴۷۹.۶۱	۱۱	۸,۰۱۶۸۵۶	۱۶	۵۱۱
۴,۰۷۷۵۰.۲	۲۵	۸,۵۸۴۳۴۹	۱۹	۸,۴۲۶۳۲	۹	۷,۲۷۹.۲۸	۱۷	۰.۵۶
۶,۳۵۲۹.۷	۱۳	۸,۷۸۳۹.۰۱	۱۶	۶,۷۱۸۸۲۱	۱۵	۶,۹۷۷۸۷۷	۱۸	۶۷۲
۴,۱۹۱۵۸۹	۲۴	۲,۰۳۸.۰۹۸	۵	۹,۴۶۳۷۱۲	۸	۶,۶۶۹۲۶۴	۱۹	۰.۲۵
۲,۹۶۹۹	۳۶	۱۶,۱۰۳۹۱	۱۰	۷,۹۴۲۴۳۱	۱۰	۶,۳۰۳۳۲۷	۲۰	۰.۴۲
۲,۲۸۰.۰۳۲	۴۲	۵,۲۴۷۰.۸	۲۷	۴,۴۷۴۳۵۶	۲۲	۵,۸۶۹۱۹۷	۲۱	۵۲۲
۱۳,۴۲۴۹۱	۷	۸,۷۶۷۵۵۵	۱۷	۷,۱۰۱۷۲۳	۱۶	۵,۵۷۶۳۲۷	۲۲	۶۷۹
۳,۳۲۳۴۶۱	۳۳	۹,۶۶۹۵۹۴	۱۳	۷,۲۰۷۳۲۴	۱۳	۵,۵۳۷۵۱۵	۲۳	۲۷۳
۱,۲۵۶۳۳۸	۵۵	۳,۱۲۷۵۳	۳۷	۰,۶۷۵۸۷۹	۶۷	۵,۳۳۹۳۲۷	۲۴	۲۸۱
۵,۶۶۴۲۱۶	۱۵	۱۹,۵۶۵۱۱	۷	۷,۳۵۴۵۹۲	۱۲	۴,۷۸۱۱۹۴	۲۵	۰.۴۸
۱,۸۵۸۶.۰۲	۴۵	۵,۸۳۹۵۳۳	۲۴	۵,۷۸۱۴۱۲	۱۷	۴,۶۸۵۴۶۱	۲۶	۶۶۱
۴,۵۳۱.۱۳	۲۲	۳,۸۱۴۴۸۲	۳۳	۴,۹۳۱.۱۶	۲۰	۴,۶۵۱۴۵۱	۲۷	۶۹۷
۳,۲۳۸۷۳۸	۳۵	۰,۱۲۱۴۴۲	۱۲۲	۰,۶۰۱۵۹۲	۸۴	۳,۶۲۲۶۶۲	۲۸	۲۶۴
۴,۹۴۷۴۷۷	۱۸	۳,۹۹۰.۲۳	۳۲	۳,۰۷۶۷۶	۲۸	۳,۶۰۴۳۷۵	۲۹	۶۸۲
۱,۹۷۳۴۶۶	۴۶	۲,۲۲۷۹۹۱	۴۰	۳,۳۳۸۱۲۲	۲۷	۳,۵۴۸۷۶۶	۳۰	۶۵۶
۱,۷۱۷۱۵۶	۴۸	۲,۰۸۰.۰۹۶	۴۵	۱,۷۳۷۶۳	۴۱	۳,۲۴۹۴۶۶	۳۱	۶۷۱
۱,۳۱۱۸۵۱	۵۸	۶,۴۳۴۲۳۱	۳۱	۴,۶۱۹۶۷۳	۲۳	۳,۰۹۳۳۷۵	۳۲	۵۱۴
۰,۳۱۳۵۴۶	۱۱۳	۱,۹۶۲۶۲۳	۳۷	۲,۴۳۴۹۳۱	۳۳	۲,۹۵۲۵۴۷	۳۳	۳۴۴
۱,۶۴۰.۹۶۳	۵۰	۷,۲۲۷۹۷	۲۰	۴,۹۲۵۳۴۹	۲۵	۲,۸۰۵۵۶	۳۴	۵۵۴
۵,۳۱۵۳۳۴	۱۶	۰,۵۷۴۶۲۳	۷۷	۰,۹۰۷۸۱۷	۵۵	۲,۷۷۸۷۳	۳۵	۰.۴۶
۲,۲۸۹۵۶۲	۴۱	۰,۱۷۱۰.۳۴	۱۱۴	۰,۵۲۶۵۴۹	۷۳	۲,۶۷۷۲۳	۳۶	۲۳۱
۰,۷۹۹۲۲۴	۷۵	۱,۵۰۹۹۳	۵۵	۲,۲۸۹۵۱۴	۳۴	۲,۵۱۶۷۴۶	۳۷	۴۳۱
۰,۷۱۱۵۱۸	۷۸	۰,۵۷۷۱۲۲	۷۶	۱,۲۲۷۱.۰۶	۴۷	۲,۳۹۹۶۶۷	۳۸	۸۴۲
۳,۷۳۴۴۹	۲۱	۱,۱۹۶.۹۵	۶۲	۲,۱۲۰.۱۵۵	۳۵	۲,۲۴۶۶۶۶	۳۹	۸۵۱
۱,۰۷۲۲۴۱	۶۷	۴,۵۵۷۴۷۹	۳۰	۲,۵۹۲۲۷۷	۳۱	۲,۲۲۲۷۶۵	۴۰	۰.۵۴

خاورمیانه		آسیا		چین		اروپا		منطقه
RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	SITC
۳.۰۱۱۱۱۴	۲۶	۱.۷۷۵۱۶۸	۵۱	۲.۰۴۲۱۸۵	۳۷	۲.۱۹۶۶.۵	۴۱	۶۱۱
۰.۷۳۴۲۸	۷۷	۳.۶۵۷۵۱۲	۳۴	۲.۷۷۰۸۲۷	۳۰	۲.۱۷۶۲۶۲	۴۲	۶۷۳
۵.۸۸۵۳۳۷	۱۴	۱۷.۲۳۴۶۸	۸	۱.۷۷۷۳۱	۴۰	۲.۰۲۸۳۳۲	۴۳	۴۱۱
۰.۱۶۷۹۳۱	۱۶۲	۱.۱۸۳۸۳۸	۶۳	۰.۷۹۴۷۹۹	۶۱	۱.۸۴۳۳	۴۴	۱۲۱
۰.۴۲۵۳۴۳	۹۶	۲.۳۱۰۹۱۸	۳۹	۱.۱۱۶۱۸	۴۸	۱.۷۸۴۲۳۲	۴۵	۵۶۲
۲.۰۷۵۴۰۲	۴۲	۹.۰۰۷۴۴۷	۱۵	۲.۹۶۹۶۲۹	۲۹	۱.۶۸۴۷۱۸	۴۶	۶۶۲
۱.۲۲۶.۳۹	۶۱	۲.۳۵۰۸۰۷	۳۸	۱.۵۶۷۳۳۵	۴۲	۱.۶۷۷۷۲۲	۴۷	۲۷۸
۰.۳۶۵۸۶۵	۱۰۶	۱.۵۱۲۳۱۶	۵۴	۱.۴۷۸۵۲۳	۴۳	۱.۵۶۰۵۶۳	۴۸	۵۱۲
۳.۷۲۰۶۹۱	۲۹	۳.۱۶۹۴۶۹	۴۶	۱.۸۶۱۳۵۲	۳۸	۱.۳۲۰۷۸۴	۴۹	۵۳۳
۱.۷۵۹۷۳۴	۴۷	۵.۴۰۴۶۶۷	۲۵	۰.۷۷۵۴۳۵	۶۲	۱.۳۰۶۸۷۳	۵۰	۰۴۵
۰.۵۱۳۴۴۶	۸۷	۰.۵۰۳۵۹۴	۸۱	۰.۹۴۱۷۵۶	۵۳	۱.۲۰۷۴۹۵	۵۱	۶۵۲
۰.۲۳۹۲۳۷	۱۲۵	۰.۴۷۷۲۰۷	۸۴	۰.۸۶۳۲۸۳	۵۹	۱.۱۶۱۶۸۸	۵۲	۶۵۸
۰.۲۶۷۱۱۹	۱۲۱	۱.۸۴۶۱۵۹	۴۸	۱.۳۰۶۵۷۹	۴۴	۱.۰۹۹۸۵۱	۵۳	۰۴۶
۰.۳۸۷۴۸	۱۰۳	۰.۴۹۱۹۹۵	۸۲	۰.۸۸۲۳۳۱	۵۶	۱.۰۹۵۹۴۸	۵۴	۸۴۳
۲.۷۷۵۷۶۷	۳۸	۱.۷۲۸۶.۰۶	۵۲	۱.۲۶۶.۰۷۹	۴۵	۱.۰۷۶۹۱۸	۵۵	۸۹۳
۰.۶۷۰۹۲۶	۸۱	۱.۶۱۷۲۱۲	۵۷	۰.۷۴۴۷۱	۶۴	۱.۰۴۱۹۳۸	۵۶	۰۶۱

مأخذ: طرح تدوین سیاست های بهبود تجارت خارجی ایران (صادرات) برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی، پژوهشکده اقتصادی

متوسط مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به جهان، اروپا، آسیا و خاورمیانه طی سال های ۱۳۷۵-۱۳۷۹
(رتبه بندی بر اساس آسیا)

خاورمیانه		اروپا		جهان		آسیا		منطقه
RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	SITC
۱۴,۸۳۹	۶	۹۴,۴۶۰۸	۱	۱۱۲,۳۴	۱	۹۸,۴۲۳۳	۱	۶۵۹
۱۷,۷۸۳۵	۵	۲۲,۷۰۷۷	۵	۱۹,۳۷۱۸	۴	۷۱,۸۶۹۵	۲	۲۱۱
۲۲,۴۲۲۹	۴	۰,۹۱۱۹۹	۵۸	۱,۸۳۲۸۱	۳۹	۷۰,۶۲۵۷	۳	۰۱۲
۶,۸۳۷۷۴	۱۱	۳۱,۷۷۶۵	۴	۲۷,۵۰۷۷	۳	۴۴,۸۵۶۲	۴	۰۵۷
۴,۱۹۱۵۹	۲۴	۶,۴۶۹۲۶	۱۹	۹,۴۶۳۷۱	۸	۲۰,۳۸۱	۵	۰۲۵
۱۲۹,۵۷۶	۲	۹,۴۵۶۳۳	۱۳	۱۱,۴۹۷۸	۶	۱۹,۸۹۱۲	۶	۶۷۶
۵,۶۶۴۲۲	۱۵	۴,۷۸۱۱۹	۲۵	۷,۳۵۴۵۹	۱۲	۱۹,۵۶۵۱	۷	۰۴۸
۵,۸۸۵۳۴	۱۴	۲,۰۷۸۳۳	۴۳	۱,۷۷۷۳۱	۴۰	۱۷,۴۳۴۷	۸	۴۱۱
۹,۰۰۲۴۴	۹	۱۸,۰۵۴۲	۶	۱۶,۱۷۱۳	۵	۱۵,۱۲۹۱	۹	۲۹۱
۲,۹۶۹۹	۳۶	۶,۳۰۳۳۳	۲۰	۷,۹۴۲۴۳	۱۰	۱۴,۱۰۳۹	۱۰	۰۶۲
۵,۰۳۸۷۲	۱۷	۷۳,۸۶۱	۳	۲۸,۱۵۴۲	۲	۱۲,۰۶۶۵	۱۱	۰۷۵
۱,۱۴۹	۶۳	۱۴,۳۰۷۶	۷	۱۰,۹۳	۷	۹,۹۱۶۵۸	۱۲	۳۳۵
۳,۳۲۳۳۵	۳۳	۵,۵۳۷۵۲	۲۳	۷,۲۰۷۳۲	۱۳	۹,۶۶۹۵۹	۱۳	۲۷۴
۰,۹۰۷۲	۷۲	۸,۹۹۱۴۸	۱۴	۵,۳۱۹۶	۱۹	۹,۱۴۰۱۱	۱۴	۲۷۴
۲,۰۷۵۴	۴۳	۱,۶۸۴۷۲	۴۶	۲,۹۶۹۴۳	۲۹	۹,۰۰۴۵	۱۵	۶۶۲
۶,۳۵۲۹۱	۱۳	۶,۹۷۷۸۸	۱۸	۶,۷۱۸۸۲	۱۵	۸,۷۸۳۹	۱۶	۶۷۲
۱۳,۴۲۶۹	۷	۵,۵۷۶۴۴	۲۲	۷,۱۰۱۷۲	۱۴	۸,۷۶۷۵۶	۱۷	۶۷۹
۷,۴۷۸۴۶	۱۰	۱۲,۷۸۶	۹	۴,۳۰۲۳۶	۲۴	۸,۷۳۲۷۶	۱۸	۲۶۸
۴,۰۷۷۵	۲۵	۷,۲۷۹۰۳	۱۷	۸,۴۲۶۳۲	۹	۸,۵۸۴۳۵	۱۹	۰۵۶
۱,۶۴۰۹۶	۵۰	۲,۸۰۵۵۶	۳۴	۳,۹۲۵۳۵	۲۵	۷,۲۲۴۸	۲۰	۵۵۴
۱,۴۱۷۷۸	۵۶	۰,۶۲۲۶۲	۶۸	۱,۰۹۷۸۶	۴۹	۷,۱۷۳۶۵	۲۱	۰۷۲
۳,۴۸۸۲۸	۳۱	۸,۰۱۴۸۶	۱۶	۷,۴۷۹۰۶	۱۱	۶,۷۷۶۵۷	۲۲	۵۱۱
۲۷,۸۷۲	۳	۱۰,۰۵۹	۱۲	۶,۳۷۵۴۸	۱۶	۶,۷۴۵۱۵	۲۳	۵۷۲
۱,۸۵۸۶	۴۵	۶,۶۸۵۴۶	۲۶	۵,۷۸۱۴۱	۱۷	۵,۸۳۹۵۳	۲۴	۶۶۱
۱,۷۵۹۷۳	۴۷	۱,۳۰۶۸۷	۵۰	۰,۷۷۵۴۴	۶۲	۵,۴۰۴۶۷	۲۵	۰۴۵
۰,۹۶۹۲۶	۷۰	۱۴,۰۲۲۸	۸	۲,۱۰۶۲۷	۳۶	۵,۳۹۸۲۸	۲۶	۲۶۳
۲,۲۸۰۰۳	۴۲	۵,۸۶۹۲	۲۱	۴,۴۷۴۳۵	۲۲	۵,۲۴۳۷۱	۲۷	۵۲۲
۱,۰۷۲۹۳	۶۶	۰,۵۳۲۲۶	۷۶	۰,۸۴۰۱	۶۰	۵,۲۴۰۵۹	۲۸	۰۲۲
۴,۸۷۹۸۵	۱۹	۱۰,۱۹۷۹	۱۱	۲,۵۹۱۷۴	۳۲	۵,۱۱۴۶	۲۹	۲۸۷
۱,۰۷۲۲۳	۶۷	۲,۲۲۷۶۵	۴۰	۲,۵۹۲۲۸	۳۱	۴,۵۵۲۳۸	۳۰	۰۵۴
۱,۳۱۱۸۵	۵۸	۳,۰۹۳۳۸	۳۲	۴,۴۱۹۶۷	۲۳	۴,۴۳۲۴۲	۳۱	۵۱۶
۴,۹۴۷۴۸	۱۸	۳,۶۰۴۳۸	۲۹	۳,۰۷۶۷۶	۲۸	۳,۹۹۰۲۳	۳۲	۶۸۲
۴,۵۳۱۰۱	۲۲	۴,۶۵۱۴۵	۲۷	۴,۹۳۱۰۱	۲۰	۳,۸۱۴۶۸	۳۳	۶۹۷
۰,۷۳۴۲۸	۷۷	۲,۱۷۶۴۶	۴۲	۲,۷۷۰۸۳	۳۰	۳,۶۵۷۵۱	۳۴	۶۷۳
۱۰,۴۲۴۹	۸	۸,۵۸۴۰۱	۱۵	۵,۵۹۶۱۴	۱۸	۳,۳۹۶۷۲	۳۵	۰۳۷
۳,۷۲۰۶۹	۲۹	۱,۳۲۰۷۸	۴۹	۱,۸۴۱۳۵	۳۸	۳,۱۴۹۴۷	۳۶	۵۳۳
۱,۴۵۶۳۴	۵۵	۵,۳۳۹۳۴	۲۴	۰,۶۷۵۸۸	۶۷	۳,۱۲۷۵۴	۳۷	۲۸۱
۱,۲۲۶۰۴	۶۱	۱,۶۷۷۷۲	۴۷	۱,۵۴۷۳۴	۴۲	۲,۴۵۰۸۱	۳۸	۲۷۸
۰,۴۲۵۳۴	۹۶	۱,۷۸۴۲۳	۴۵	۱,۱۱۶۱۸	۴۸	۲,۳۱۰۹۲	۳۹	۵۶۲
۱,۹۷۳۲۷	۴۴	۳,۵۴۸۷۷	۳۰	۳,۳۳۸۱۲	۲۷	۲,۲۲۷۹۹	۴۰	۴۵۶

بازویشنامه اقتصادی

خاورمیانه		اروپا		جهان		اسیا		منطقه
RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	SITC
۱,۲۷۴۲۸	۶۰	۰,۷۴۶۱۶	۶۲	۱,۰۶۵۳۹	۵۰	۲,۷۱۹۸۹	۴۱	۶۹۲
۰,۸۲۷۹۷	۷۴	۰,۷۶۱۴۲	۶۱	۰,۹۶۶۶۴	۵۲	۲,۱۹۶۶۶	۴۲	۷۸۳
۳,۸۸۶۲۴	۲۸	۰,۵۴۸۹۵	۷۳	۰,۸۶۶۷۲	۵۸	۲,۱۷۱۸	۴۳	۵۵۱
۳,۹۸۲۸۷	۲۷	۰,۹۶۸۷	۵۷	۱,۲۵۲۷۹	۴۶	۲,۰۸۰۷۴	۴۴	۲۹۲
۱,۷۱۷۱۶	۴۸	۳,۲۴۹۴۷	۳۱	۱,۷۳۷۶۳	۴۱	۲,۰۸۰۱	۴۵	۶۷۱
۴,۷۴۷۳۴	۲۰	۰,۷۳۶۲۹	۶۵	۰,۹۳۱۸	۵۴	۱,۹۷۹۱۳	۴۶	۵۹۲
۰,۳۱۳۵۴	۱۱۳	۲,۹۵۲۵۵	۳۳	۲,۴۳۶۹۳	۳۳	۱,۹۶۲۴۲	۴۷	۳۳۴
۰,۲۶۷۱۲	۱۲۱	۱,۰۹۹۸۵	۵۳	۱,۳۰۶۵۸	۴۴	۱,۸۴۶۱۶	۴۸	۰۴۶
۶,۴۴۷۳۴	۱۲	۱۱,۱۹۰۱	۱۰	۳,۷۳۸۴۵	۲۶	۱,۸۰۳۶۶	۴۹	۰۷۴
۰,۵۹۰۳۲	۸۵	۰,۶۳۹۲۴	۶۷	۰,۹۸۱۳۷	۵۱	۱,۷۸۹۴۷	۵۰	۶۶۵
۴,۰۱۱۱۱	۲۶	۲,۱۹۶۶۱	۴۱	۲,۰۳۲۱۸	۳۷	۱,۷۷۵۱۷	۵۱	۶۱۱
۲,۷۷۵۷۷	۳۸	۱,۰۷۶۹۲	۵۵	۱,۲۶۶۰۸	۴۵	۱,۷۲۸۶۱	۵۲	۸۹۳
۳,۶۶۷۵۲	۳۰	۰,۴۹۴۶۶	۷۵	۰,۶۷۴۱۴	۶۸	۱,۵۸۵۵۶	۵۳	۷۲۲
۰,۳۶۵۸۶	۱۰۶	۱,۵۶۰۵۶	۴۸	۱,۴۷۸۵۲	۴۳	۱,۵۱۲۳۲	۵۴	۵۱۲
۰,۷۹۹۲۲	۷۵	۲,۵۱۶۷۴	۳۷	۲,۲۸۹۵۱	۳۴	۱,۵۰۹۹۳	۵۵	۴۳۱
۳۳۲,۴۸۳	۱	۸۵,۸۱۷۴	۲	۴,۶۹۰۲	۲۱	۱,۴۳۸۱۷	۵۶	۲۳۲
۰,۶۷۰۹۳	۸۱	۱,۰۴۱۹۵	۵۶	۰,۷۴۴۷۱	۶۴	۱,۴۱۷۲۱	۵۷	۰۶۱
۰,۳۶۰۵۷	۱۰۷	۰,۳۸۲۴۹	۸۲	۰,۴۷۱۵۶	۷۹	۱,۳۷۸۷۷	۵۸	۰۰۱
۰,۶۸۸۲۸	۷۹	۰,۴۸۹۰۴	۷۷	۰,۷۱۷۳۲	۶۶	۱,۳۷۶۷	۵۹	۱۱۱
۰,۶۸۷۹۷	۸۰	۰,۲۹۶۷۱	۹۰	۰,۴۷۲	۷۸	۱,۳۷۲۱۳	۶۰	۵۵۳
۰,۲۹۸۹۱	۱۱۵	۰,۶۰۲۰۲	۷۰	۰,۶۰۵۴۷	۶۹	۱,۳۱۴۴۲	۶۱	۶۸۴
۴,۷۳۴۶۹	۲۱	۲,۲۴۶۶۷	۳۹	۲,۱۲۰۱۶	۳۵	۱,۱۹۶۱	۶۲	۸۵۱
۰,۱۶۷۹۳	۱۴۲	۱,۸۴۳۳	۴۴	۰,۷۹۴۸	۶۱	۱,۱۸۳۸۴	۶۳	۱۲۱
۰,۳۹۰۶۷	۱۰۲	۰,۸۹۳۹۲	۵۹	۰,۵۲۱۷۹	۷۴	۱,۰۹۲۱۴	۶۴	۲۲۳
۲,۵۹۶۳۹	۳۹	۰,۵۹۹۱۳	۷۱	۰,۷۴۳۷۴	۶۵	۱,۰۴۴۹۹	۶۵	۵۹۸

منخذ: طرح تدوين سياست هاي بهينه تجارتي خارجي ايران (صناعات) براي پيوستن به سازمان تجارتي جهاني، پژوهشكده اقتصادي

متوسط مزیت نسبی (RCA) ایران نسبت به جهان، اروپا، آسیا و خاورمیانه طی سال های ۱۳۷۹-۱۳۷۵
(رتبه بندی بر اساس خاور میانه)

آسیا		اروپا		جهان		خاورمیانه		منطقه
RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	SITC
۱,۴۳۸۱۷	۵۶	۸۵,۸۱۷۴	۲	۴,۶۹۰۲	۲۱	۳۲۲,۴۸۳	۱	۲۳۲
۱۹,۸۹۱۲	۶	۹,۴۵۶۳۳	۱۳	۱۱,۴۹۷۸	۶	۱۲۹,۵۷۶	۲	۶۷۶
۶,۷۴۵۱۵	۲۳	۱۰,۰۰۵۹	۱۲	۶,۴۷۵۴۸	۱۶	۲۷,۸۷۲	۳	۵۷۲
۷۰,۶۲۵۷	۳	۰,۹۱۱۹۹	۵۸	۱,۸۳۲۸۱	۳۹	۲۲,۴۲۲۹	۴	۰۱۲
۷۱,۸۶۹۵	۲	۲۲,۷۰۷۷	۵	۱۹,۴۷۱۸	۴	۱۷,۷۸۳۵	۵	۲۱۱
۹۸,۴۲۳۳	۱	۹۴,۴۶۰۸	۱	۱۱۲,۳۴	۱	۱۶,۸۳۹	۶	۶۵۹
۸,۷۶۷۵۶	۱۷	۵,۵۷۶۴۴	۲۲	۷,۱۰۱۷۲	۱۴	۱۳,۴۲۶۹	۷	۶۷۹
۳,۳۹۶۷۲	۳۵	۸,۵۸۳۰۱	۱۵	۵,۵۹۶۱۴	۱۸	۱۰,۴۲۴۹	۸	۰۳۷
۱۵,۱۲۹۱	۹	۱۸,۰۵۴۲	۶	۱۶,۱۷۱۳	۵	۹,۰۰۰۴۴	۹	۲۹۱
۸,۷۳۲۷۶	۱۸	۱۲,۷۸۶	۹	۴,۳۰۲۳۶	۲۴	۷,۴۷۸۴۶	۱۰	۲۶۸
۴۴,۸۵۶۳	۴	۳۱,۷۷۶۵	۴	۲۷,۵۰۷۷	۳	۶,۸۳۷۷۴	۱۱	۰۵۷
۱,۸۰۳۶۶	۴۹	۱۱,۱۹۰۱	۱۰	۳,۷۳۸۴۵	۲۶	۶,۴۷۳۲۴	۱۲	۰۷۴
۸,۷۸۳۹	۱۶	۶,۹۷۷۸۸	۱۸	۶,۷۱۸۸۲	۱۵	۶,۳۵۲۹۱	۱۳	۶۷۲
۱۷,۴۳۴۷	۸	۲,۰۲۸۳۳	۴۳	۱,۷۷۷۳۱	۴۰	۵,۸۸۵۳۴	۱۴	۴۱۱
۱۹,۵۶۵۱	۷	۶,۷۸۱۱۹	۲۵	۷,۳۵۴۵۹	۱۲	۵,۶۶۴۲۲	۱۵	۰۴۸
۰,۵۷۳۲۶	۷۷	۲,۷۷۸۷۳	۳۵	۰,۹۰۷۸۲	۵۵	۵,۳۱۵۳۳	۱۶	۰۳۶
۱۲,۰۶۶۵	۱۱	۷۳,۸۶۱	۳	۲۸,۱۵۴۲	۲	۵,۰۳۸۷۲	۱۷	۰۷۵
۳,۹۹۰۲۳	۳۲	۳,۰۶۳۸	۲۹	۳,۰۷۶۷۶	۲۸	۴,۹۶۴۷۸	۱۸	۶۸۲
۵,۱۱۳۶	۲۹	۱۰,۱۹۷۹	۱۱	۲,۵۹۱۷۴	۳۲	۴,۸۷۹۸۵	۱۹	۲۸۷
۱,۹۷۹۱۳	۴۶	۰,۷۳۶۲۹	۶۵	۰,۹۳۱۸	۵۴	۴,۷۴۷۳۴	۲۰	۵۹۲
۱,۱۹۶۶۱	۶۲	۲,۴۴۶۶۷	۳۹	۲,۱۲۰۱۶	۳۵	۴,۷۳۴۶۹	۲۱	۸۵۱
۳,۸۱۴۴۸	۳۳	۴,۶۵۱۴۵	۲۷	۴,۹۳۱۰۱	۲۰	۴,۵۳۱۰۱	۲۲	۶۹۷
۰,۷۶۱۳۸	۷۰	۰,۳۴۵۰۸	۸۵	۰,۴۳۵۸۹	۸۱	۴,۲۴۶۱۵	۲۳	۸۷۳
۲۰,۳۸۱	۵	۶,۴۶۹۲۶	۱۹	۹,۴۶۳۷۱	۸	۳,۱۹۱۵۹	۲۴	۰۲۵
۸,۵۸۴۳۵	۱۹	۷,۲۷۹۰۳	۱۷	۸,۴۲۴۳۲	۹	۴,۰۷۷۵	۲۵	۰۵۶
۱,۷۷۵۱۷	۵۱	۲,۱۹۶۶۱	۴۱	۲,۰۳۲۱۸	۳۷	۴,۰۱۱۱۱	۲۶	۶۱۱
۲,۰۸۰۷۴	۴۴	۰,۹۴۸۷	۵۷	۱,۲۵۲۷۹	۴۶	۳,۹۸۲۸۷	۲۷	۲۹۲
۲,۱۷۱۸	۴۳	۰,۵۴۸۹۵	۷۳	۰,۸۶۶۷۲	۵۸	۳,۸۸۶۲۴	۲۸	۵۵۱
۳,۱۴۹۴۷	۳۶	۱,۴۰۷۸	۳۹	۱,۸۴۱۳۵	۳۸	۳,۷۲۰۶۹	۲۹	۵۳۳
۱,۵۸۵۵۶	۵۳	۰,۴۹۴۶۶	۷۵	۰,۶۷۶۱۶	۶۸	۳,۶۶۷۵۲	۳۰	۷۲۲
۶,۷۷۴۵۷	۲۲	۸,۰۱۴۸۶	۱۶	۷,۴۷۹۰۶	۱۱	۳,۴۸۸۲۸	۳۱	۵۱۱
۰,۱۷۴۰۶	۱۱۱	۰,۱۸۱۵۷	۱۰۶	۰,۱۹۱۴۵	۱۰۰	۳,۳۷۹۳۱	۳۲	۵۱۳
۹,۶۶۹۵۹	۱۳	۵,۵۳۷۵۲	۲۳	۷,۲۰۷۳۲	۱۳	۳,۳۲۳۳۵	۳۳	۲۷۳
۰,۳۳۷۰۳	۹۰	۰,۴۹۲۹	۷۶	۰,۴۴۲۱۷	۸۰	۳,۲۷۷۸۸	۳۴	۸۹۵
۰,۱۲۱۴۴	۱۲۲	۳,۶۲۲۴۶	۲۸	۰,۴۰۱۵۹	۸۴	۳,۲۳۸۷۴	۳۵	۲۶۴
۱۴,۱۰۳۹	۱۰	۶,۳۰۳۳۳	۲۰	۷,۹۴۲۴۳	۱۰	۲,۹۶۹۹۹	۳۶	۰۶۲
۰,۴۳۳۲۵	۸۷	۰,۳۰۳۹۴	۸۹	۰,۳۱۵۰۶	۹۰	۲,۸۷۶۸۹	۳۷	۴۶۷
۱,۷۲۸۶۱	۵۲	۱,۰۴۹۹۲	۵۵	۱,۲۶۶۰۸	۴۵	۲,۷۷۵۷۷	۳۸	۸۹۳
۱,۰۴۴۹۹	۶۵	۰,۵۹۹۱۳	۷۱	۰,۷۴۳۷۴	۶۵	۲,۵۹۶۳۹	۳۹	۵۹۸
۰,۵۴۹۴۵	۷۹	۰,۷۹۷۳۷	۶۰	۰,۸۷۴۱	۵۷	۲,۵۵۰۷۴	۴۰	۶۶۴

اسیا		اروپا		جهان		خاورمیانه		منطقه
RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	RCA*	رتبه	SITC
۰,۱۷۱۰۳	۱۱۴	۲,۶۷۷۲۲	۴۶	۰,۵۲۶۵۵	۷۳	۲,۲۸۹۵۶	۴۱	۲۶۱
۵,۲۴۳۷۱	۲۷	۵,۸۶۹۲	۲۱	۴,۴۷۴۳۵	۲۲	۲,۲۸۰۰۴	۴۲	۵۲۲
۹,۰۰۷۴۵	۱۵	۱,۶۸۴۷۲	۴۶	۲,۹۶۹۴۳	۲۹	۲,۰۷۵۶	۴۳	۶۶۲
۲,۲۲۷۹۹	۴۰	۳,۵۴۸۷۷	۳۰	۳,۳۲۸۱۲	۲۷	۱,۹۷۲۲۷	۴۴	۶۵۶
۵,۸۳۹۵۳	۲۴	۴,۶۸۵۴۶	۲۶	۵,۷۸۱۴۱	۱۷	۱,۸۵۸۶	۴۵	۶۶۱
۰,۱۷۱۳۹	۱۱۳	۰,۰۷۲۹۱	۱۲۵	۰,۱۰۸۹۲	۱۱۸	۱,۷۹۶۳۲	۴۶	۵۱۴
۵,۴۰۴۶۷	۲۵	۱,۳۰۶۸۷	۵۰	۰,۷۷۵۴۴	۶۲	۱,۷۵۹۷۳	۴۷	۰۴۵
۲,۰۰۸۰۱	۴۵	۳,۲۴۹۴۷	۳۱	۱,۷۳۷۶۳	۴۱	۱,۷۱۷۱۶	۴۸	۶۷۱
۰,۱۳۹۹۱	۱۱۸	۰,۳۸۶۰۶	۸۱	۰,۲۸۹۳۹	۹۳	۱,۶۵۶۹۱	۴۹	۷۸۵
۷,۲۲۴۸	۲۰	۲,۸۰۵۵۶	۳۴	۳,۹۲۵۳۵	۲۵	۱,۶۴۰۹۶	۵۰	۵۵۴
۰,۶۲۷۶	۷۲	۰,۳۷۷۱۲	۸۳	۰,۴۸۳۸۴	۷۶	۱,۶۴۰۹۳	۵۱	۶۶۳
۰,۲۲۲۶۶	۱۰۲	۰,۱۱۴۰۴	۱۱۶	۰,۱۲۶۵۹	۱۱۲	۱,۶۱۳۶۷	۵۲	۸۷۲
۰,۹۳۶۱۴	۶۶	۰,۴۰۴۶۱	۸۰	۰,۵۳۶۷۴	۷۲	۱,۵۹۶۳۷	۵۳	۸۲۱
۰,۱۶۶۲۶	۱۱۵	۰,۲۶۲۲۴	۹۵	۰,۲۴۶۷۴	۹۷	۱,۵۹۳۳	۵۴	۶۹۶
۳,۱۲۷۵۳	۳۷	۵,۳۳۹۳۴	۲۴	۰,۶۷۵۸۸	۶۷	۱,۴۵۶۳۴	۵۵	۲۸۱
۷,۱۷۳۶۵	۲۱	۰,۶۲۲۶۲	۶۸	۱,۰۹۷۸۶	۴۹	۱,۴۱۷۷۸	۵۶	۰۷۳
۰,۱۴۶۵۲	۱۱۷	۰,۲۵۰۸۷	۹۶	۰,۱۸۹۲	۱۰۱	۱,۳۱۳۲۱	۵۷	۶۳۴
۴,۴۳۲۴۲	۳۱	۳,۰۹۳۳۸	۳۲	۴,۶۱۹۶۷	۲۳	۱,۳۱۱۸۵	۵۸	۵۱۶
۰,۰۴۱۲۲	۱۴۵	۰,۰۶۸۵۸	۱۲۷	۰,۰۵۰۲۷	۱۳۴	۱,۲۷۹۶۲	۵۹	۲۴۵
۲,۲۱۹۸۹	۴۱	۰,۷۴۶۱۶	۶۴	۱,۰۶۵۳۹	۵۰	۱,۲۷۴۲۸	۶۰	۶۹۲
۲,۳۵۰۸۱	۳۸	۱,۶۷۷۷۲	۴۷	۱,۵۴۷۳۴	۴۲	۱,۲۲۶۰۴	۶۱	۲۷۸
۰,۱۷۱۵۴	۱۱۲	۰,۱۱۰۲۱	۱۱۷	۰,۱۵۷۱۹	۱۰۷	۱,۱۵۹۲۵	۶۲	۵۳۱
۹,۹۱۲۶۸	۱۲	۱۴,۳۰۷۶	۷	۱۰,۹۳	۷	۱,۱۶۹	۶۳	۳۳۵
۰,۱۲۴۶۳	۱۲۱	۰,۱۹۰۳۴	۱۰۴	۰,۱۷۷۶۸	۱۰۳	۱,۱۳۲۲۷	۶۴	۸۹۹
۰,۵۸۳۱۶	۷۵	۰,۴۳۱۷۳	۷۹	۰,۴۲۸۸۳	۸۲	۱,۰۹۵۶۸	۶۵	۰۳۴
۵,۲۴۰۵۹	۲۸	۰,۵۳۲۴۶	۷۴	۰,۸۴۰۱	۶۰	۱,۰۷۲۹۳	۶۶	۰۲۲
۴,۵۵۷۳۸	۳۰	۲,۲۲۷۶۵	۴۰	۲,۵۹۲۲۸	۳۱	۱,۰۷۲۲۳	۶۷	۰۵۴
۰,۰۳۸۶۷	۱۴۳	۰,۰۱۸۵	۱۵۶	۰,۰۲۸۳۳	۱۵۰	۱,۰۶۹۳۱	۶۸	۵۱۵
۰,۵۸۹۳۴	۷۳	۰,۲۸۲۳۴	۹۳	۰,۳۵۰۵۸	۸۶	۱,۰۶۴۴۴	۶۹	۶۹۹

منخذ: طرح تدوین سیاست های بهینه تجارت خارجی ایران (صناعات) برای پیوستن به سازمان تجارت جهانی، پژوهشکده اقتصادی

شرح کدهای SITC مورد بررسی

شرح کد	کد SITC
حیوانات زنده (به جز بخش ۰۳)	۰۰۱
گوشت حیوانات از نوع گاو به صورت تازه، سرد یا منجمد	۰۱۱
گوشت (به جز گوشت حیوانات از نوع گاو) و امعاء و احشاء و کله پاچه خوراکی به صورت تازه، سرد یا منجمد	۰۱۲
شیر خامه و محصولات لبنی به جز کره یا پنیر	۰۲۲
کره و سایر چربی ها و روغن های مشتق از شیر	۰۲۳
پنیر و شیر ذلعه شده	۰۲۴
انواع تخم پرندگان و انواع زرده به صورت تازه، خشک شده یا حفاظت شده از فساد، شیرین شده یا نشده، الومین تخم مرغ	۰۲۵
ماهی به صورت تازه، سرد یا منجمد شده	۰۳۴
ماهی، خشک شده، نمک سود شده یا در آب نمک نگهداری شده، ماهی دودی، پودر ماهی خوراکی	۰۳۵
سخت پوستان به صورت منجمده، نرم تتان و سایر بی مهرگان آبی منجمد، خشک شده، نمک سود شده یا در آب نمک نگهداری شده	۰۳۶
ماهی، آماده یا حفاظت شده به صورت های دیگر سخت پوستان، نرم تتان و سایر بی مهرگان آبی آماده شده یا حفاظت شده از فساد به صورت های دیگر	۰۳۷
گندم و مثل	۰۴۱
برنج	۰۴۲
جو	۰۴۳
ذرت	۰۴۴
چاودار، یولاف و سایر غلات	۰۴۵
آرد گندم یا آرد مثل (مخلوط گندم و چاودار)، انواع بلغور، پودر و پلت گندم	۰۴۶
آرد غلات به جز گندم یا آرد مثل، انواع بلغور، پودر و پلت غلات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۰۴۷
سایر محصولات به دست آمده از دانه غلات و آماده شده از آرد، نشاسته و محصولات نشاسته ای	۰۴۸
سبزیجات، تازه، سرد شده یا منجمد شده و یا حفاظت شده از فساد به طور ساده، ریشه و غده های خوراکی سرشار از نشاسته طبقه بندی نشده در جای دیگر به صورت تازه یا خشک شده	۰۵۴
سبزیجات، ریشه و غده های خوراکی حفاظت شده از فساد طبقه بندی نشده در جای دیگر	۰۵۶
میوه و میوه های آجیلی (به جز دانه های روغنی)، تازه یا خشک شده	۰۵۷
میوه های حفاظت شده از فساد و میوه های آماده شده (به جز آبمیوه ها)	۰۵۸
شکر، ملاس و عسل	۰۶۱
انواع نقل و آب نبات فاقد کاکائو، میوه، میوه آجیلی، خلال پوست میوه و سایر قسمت های گیاهان که به وسیله شکر از فساد حفاظت شده باشد	۰۶۲
پودر کاکائو شیرین شده، شکلات و سایر فرآورده های خوراکی محتوی کاکائو	۰۷۳
چای و ماده	۰۷۴
ادویه چت	۰۷۵
مواد آماده شده برای خوراک دام (به جز غلات آسیاب نشده)	۰۸۱
سایر محصولات خوراکی و آماده شده طبقه بندی نشده در جای دیگر	۰۹۸
نوشابه های غیر الکلی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۱۱۱
توتون، بدون فرآیند صنعتی، پس مانده توتون و تنباکو	۱۲۱
محصولات از توتون و تنباکو	۱۲۲
پوست حیوانات به صورت خام (به جز پوست خردار)	۲۱۱
سویا، بادام زمینی، دانه آفتابگردان، کنجد، گل رنگ، کلم روغنی، منداب، خردل و تخم پنبه	۲۲۲
دانه های روغنی طبقه بندی نشده در جای دیگر و میوه های روغنی	۲۲۳
کالوچوی مصنوعی و کالوچوی ساختگی مشتق از روغن ها و ترکیبات مربوط به آن همراه کالوچوی طبیعی و صمغ های طبیعی	۲۳۲
ذغال چوب، چوب سوخت	۲۴۵
کنده چوب های درختان، چوب نقره شده آغشته به رنگ و سایر مواد محافظت کننده	۲۴۷
چوب، آره یا رنده شده، تراوس چوبی	۲۴۸
خمیر کاغذ، آخال و ضایعات کاغذ و مقوا	۲۵۱
ابریشم خام (ننایده)، ضایعات ابریشم	۲۶۱
پنبه و آخال پنبه	۲۶۳
چنایی و سایر الیاف نساجی گیاهی (به جز الیاف کتان، کتف ورامی، الیاف چینی) عمل آوری شده ولی رسیده نشده، پس مانده و ضایعات الیاف مزبور	۲۶۴
کتان و کتف یا خیسجاده شده و سایر الیاف نساجی، پس مانده و ضایعات الیاف مزبور	۲۶۵
رشته الیاف سننتیک	۲۶۶
رشته الیاف مصنوعی	۲۶۷
پشم و سایر موی حیوانات	۲۶۸
سنگ، مسه و شن	۲۷۳

شرح کدهای SITC مورد بررسی

شرح کد	SITC کد
پیریت های آهن نخله نشده، گوگرد تصفیه شده یا نشده	۲۷۴
المانس های صنعتی و ساینده های طبیعی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۷۷
سایر کتلی های طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۷۸
کانه ها و کنسانتره های آهن، به جز پیریت های آهن نخله	۲۸۱
سایر کانه ها و کنسانتره های دارای فلز غیر آهن	۲۸۷
خاکستر و پس مانده دارای فلز یا ترکیبات فلزی	۲۸۸
مواد زاید خام غیر خوراکی حیوانات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۹۱
مواد زاید خام غیر خوراکی سبزیجات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۲۹۲
روغن نفت خام و روغن به دست آمده از مواد فیری	۳۳۴
پس مانده های محصولات نفتی طبقه بندی نشده در جای دیگر و مواد مربوط به آنها	۳۳۵
روغن ها و چربی های حیوانی	۴۱۱
چربی ها و روغن های حیوانی و گیاهی و مشتقات آنها که تغییرات شیمیایی داده شده اند، مخلوط ها و فرآورده های غیر خوراکی حاصل از روغن یا چربی حیوانی یا گیاهی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۴۳۱
هیدروکربن ها و مشتقات هالوژنه، سولفونه، نیترواته یا نیتروزه آنها طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵۱۱
الکل ها، فنل ها، فنل الکل ها و مشتقات هالوژنه، سولفونه، نیترواته یا نیتروزه آنها، الکل های جرب	۵۱۲
اسید های کریکوسلیک و اندریدها، هالید ها، پرآکسیدها و پروکسی اسیدهای آنها و مشتقات هالوژنه، سولفونه، نیترواته یا نیتروزه آنها به جز اسید سالیسیلیک و نمک های آن و استرها و نمک های آنها	۵۱۳
ترکیب های دارای عامل های نیتروژن	۵۱۴
ترکیب های آلی گوگرد و سایر ترکیب های آلی معدنی، ترکیب های هتروسیکلیک طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵۱۵
ترکیب های آلی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵۱۶
ترکیب های اکسیژنه معدنی غیر فلز طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵۲۲
نمک ها و نمک های پروکسی و فلزات طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵۲۳
مواد رنگ آمیزی سلنتیک آلی و فرآورده های مبتنی بر آن	۵۳۱
فرآورده های مبتنی بر مواد رنگ آمیزی دارای منشاء گیاهی یا حیوانی	۵۳۲
رنگ ها، مرکب چلب و جلا دهنده ها	۵۳۳
محصولات دارویی و پزشکی به جز موارد مشمول گروه ۵۴۲	۵۴۱
اسمکس های روغنی، مخلوط مواد دارای بو از نوع مورد استفاده به عنوان مواد خام در صنایع	۵۵۱
عطر و فرآورده های آرایشی	۵۵۳
صابون، فرآورده های تمیز کننده و جلا دهنده	۵۵۴
انواع کود	۵۶۲
پلیمرهای استیرن به شکل اولیه	۵۷۲
انواع صفحه، ورق، فیلم، فویل و نوار از پلاستیک	۵۸۲
لغت کش ها	۵۹۱
انواع نشاسته های تغییر یافته، انواع چسب مایع و ژلاتین	۵۹۲
محصولات معدنی طبیعی فعال شده طبقه بندی نشده در جای دیگر	۵۹۸
چرم	۶۱۱
سایر اشیاء ساخته شده از چرم	۶۱۲
مواد ساخته شده از لاستیک	۶۲۱
لاستیک های روویی و تویی (تایرها و تیوب ها)	۶۲۵
کالاها ساخته شده از چوب پنبه	۶۳۳
انواع نخته و پاتل	۶۳۴
محصولات چوبی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۶۳۵
کاغذ و مقوا	۶۴۱
کاغذ و مقوا بریده شده به شکل و اندازه مشخص	۶۴۲
انواع نخ نساجی از الیاف طبیعی	۶۵۱
پارچه های بافته شده از پنبه	۶۵۲
پارچه های بافته شده از الیاف کوتاه	۶۵۳
پارچه های بافته شده از الیاف طبیعی غیر از پنبه	۶۵۴
انواع پارچه کشیافت یا قلاب دوزی شده	۶۵۵
انواع نوری ابریشمی، روسری، نوار تور یالفت، انواع پارچه کم عرض	۶۵۶
نمد و انواع پارچه های بی یالفت، سایر کالاها نساجی	۶۵۷
کالاها نساجی آماده شده	۶۵۸
انواع فانی و سایر انواع کفپوش منسوج	۶۵۹
سیمان، آهک و گچ	۶۶۱
محصولات نسوز و محصولات گلی غیر نسوز سازه ای	۶۶۲
سایر محصولات کاشی غیر فلزی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۶۶۳
شیشه و محصولات شیشه ای	۶۶۴

شرح کدهای SITC مورد بررسی

شرح کد	SITC کد
سایر محصولات شیشه ای	۶۶۵
کالاهاى ختگی و تزئینی از جنس سرامیک	۶۶۶
مواد اولیه متالورژی آهن و فولاد	۶۷۱
فولاد خام و محصولات فولادی نیمه تمام	۶۷۲
محصولات آهن یا فولاد غیر الیتری تخت نورد شده که بیش از حد نورد گرم روی آن کار نشده باشد	۶۷۳
محصولات تخت نورد شده از آهن یا فولاد غیر الیتری روکش شده، آبکاری شده یا انود شده	۶۷۴
میله ها و مفتول های آهن یا فولاد گرم نورد شده	۶۷۶
سیم از آهن یا فولاد غیر الیتری	۶۷۸
انواع لوله و پروفیل توخالی از آهن یا فولاد، انواع اتصالات لوله از آهن یا فولاد	۶۷۹
مس	۶۸۲
آلومینیم	۶۸۴
سرب	۶۸۵
روی	۶۸۶
محصولات فلزی سازه ای و قطعات مربوط به آن	۶۹۱
مخزن، و منبع و کانتینر از آهن، فولاد یا آلومینیم	۶۹۲
سیم های آهنی یا فولادی	۶۹۳
انواع میخ، پیوز، بست، گیره و کلاهای مشابه از جنس آهن، فولاد، مس یا آلومینیم	۶۹۴
ابزار دستی یا ماشینی	۶۹۵
انواع چاقو، قیچی و سایر وسایل برنده	۶۹۶
محصولات فلزی ختگی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۶۹۷
محصولات فلزی ساخته شده طبقه بندی نشده در جای دیگر	۶۹۹
دیگ های تولید کننده بخار آب یا سایر بخارها	۷۱۱
انواع موتور و توربین و قطعات مربوطه	۷۱۳
موتورهای الکتریکی، ژنراتورها و نظایر آن	۷۱۶
انواع توربین های هیدروئیک و چرخ های آب و قطعات آن طبقه بندی نشده در جای دیگر	۷۱۸
ماشین آلات کشاورزی یا جنگلداری و قطعات مربوطه	۷۲۱
تراکتورها (به جز تراکتورهای ریل گذاری)	۷۲۲
سایر ماشین آلات دارای موتور محرکه سرخود	۷۲۳
ماشین آلات تولید منسوجات، البسه و چرم و قطعات مربوطه	۷۲۴
ماشین آلات ساخت خمیر کاغذ، تکمیل کاغذ و مقوا، انتقال خمیر کاغذ و قطعات مربوطه	۷۲۵
ماشین آلات صحتی، حرورقچینی و نظایر آن و قطعات مربوطه	۷۲۶
ماشین آلات آماده سازی مواد غذایی	۷۲۷
انواع ماشین ابزار و قطعات و ملحقات آنها	۷۲۸
ماشین آلات برای متالورژی و قطعات مربوط به آنها	۷۳۷
انواع مشعل لاجق و کوره و قطعات مربوط به آنها	۷۴۱
انواع پمپ برای مایعات، بالابرنده های مایعات و قطعات مربوط به آنها	۷۴۲
انواع پمپ هوا یا خلاء دستگاه های تراکم هوا یا سایر گازها و قطعات مربوط به آنها	۷۴۳
تجهیزات بالابرنده و جابجا کننده و قطعات مربوط به آنها	۷۴۴
ابزار دستی یدای یا یا موتورهای سرخود غیر الکتریکی و قطعات مربوط به آنها	۷۴۵
قطعات غیر برقی ماشین آلات	۷۴۶
ماشین آلات دفتری	۷۵۱
ماشین آلات محاسباتی (کامپیوترها)	۷۵۲
گیرنده های تلویزیونی	۷۶۱
دستگاه های ارسال امواج رادیویی و تلویزیونی، دوربین های تلویزیونی	۷۶۶
ترانسفورماتورهای برقی، مدل های ولتاژ یا فرکانس و انقاء کننده ها	۷۷۱
دستگاه های توزیع و کنترل برقی	۷۷۲
کابل ها و سیم های عایق بندی شده، کابل های فیبر نوری	۷۷۳
دستگاه های برقی تشخیص بیماری و مورد استفاده بر اساس کاربرد اشعه ایکس یا تشعشعات آلفا، بتا و گاما	۷۷۴
وسایل ختگی الکتریکی و غیر الکتریکی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۷۷۵
ابزارها، پیل های اولیه و باتری های اولیه و قطعات مربوط به آنها	۷۷۸
اتومبیل های سواری و سایر وسایل نقلیه موتوری	۷۸۱
وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل کالا و استفاده های خاص	۷۸۲
وسایل نقلیه موتوری جاده ای طبقه بندی نشده در جای دیگر	۷۸۳
قطعات و لوازم الحاقی وسایل نقلیه طبقه بندی نشده در جای دیگر	۷۸۴
انواع موتور سیکلت و دوچرخه	۷۸۵
تراپلر و نیم تراپلر؛ سایر وسایل نقلیه فلاندری محرکه مکانیکی	۷۸۶
لوکوموتیو های راه آهن و تراموا و واگن های روی خط و قطعات الحاقی آنها	۷۹۱

شرح کدهای SITC مورد بررسی

شرح کد	کد SITC
کشتی بازرگانی و جنگی	۷۹۳
رایکتورهای آهنی یا فولادی مورد استفاده در سیستم حرارت مرکزی بدون منبع گرمایی الکتریکی	۸۱۲
میلان و سایر کالاهای قابل حمل و نقل طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۲۱
چمدان، انواع کیف دستی و کالاهای مشابه از چرم	۸۳۱
کت و دامن، شلوار، بلوز، پیراهن و پوشاک مشابه غیر کشیاف یا قلاب دوزی نشده زنانه یا دخترانه	۸۴۲
کت و شلوار، بلوز، پیراهن و پوشاک مشابه غیر کشیاف یا قلاب دوزی نشده مردانه یا پسرانه	۸۴۳
کت و دامن، شلوار، بلوز، پیراهن و پوشاک مشابه کشیاف یا قلاب دوزی شده زنانه یا دخترانه	۸۴۴
انواع لباس از منسوجات، کشیاف یا قلاب دوزی شده یا نشده طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۴۵
سایر منضعات آماده پوشاک از جنس منسوجات کشیاف نشده یا قلاب دوزی نشده طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۴۶
پوشاک و منضعات آن از جنس چرم یا پلاستیک	۸۴۸
پلپوش	۸۵۱
سایر وسایل و ابزارهای مورد استفاده در پزشکی، جراحی، دندانپزشکی یا دامپزشکی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۷۲
وسایل اندازه گیری و شمارنده طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۷۳
انواع ترازوهای دقیق، ابزارهای رسامی، محاسباتی و اندازه گیری طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۷۴
ابزارهای اپتیکی	۸۸۴
انواع ساعت و قطعات مربوط	۸۸۵
انواع محصولات چایی	۸۹۲
محصولات از پلاستیک طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۹۳
کاشک، بچه، اسباب بازی، کالاهای ورزشی و بازی	۸۹۴
مزومات اداری و لوازم التحریر طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۹۵
آثار هنری، اشیاء کلکسیون یا عتیقه	۸۹۶
جوهرالات و سایر کالاهای ساخته شده از فلزات قیمتی، جواهرات بدلی طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۹۷
انواع آلات موسیقی و قطعات و ملحقات آنها	۸۹۸
مصنوعات گوناگون طبقه بندی نشده در جای دیگر	۸۹۹

مناخ: بانک اطلاعاتی تطبیق سیستم های کد گذاری CPC, HS, ISIC, SITC. پژوهشکده امور اقتصادی

